

"Eczacı, en yakın ilaç ve sağlık danışmanıdır." * ISSN 1306-57834 * www.eczacidergisi.com.tr

eczacı

SEKTÖRÜN EN İYİ DERGİSİ * TEMMUZ 2026 * YIL: 22 * SAYI: 249

SUYUNA SUPPLYTE, SEYAHATİNE DENG + KAT

TATİL BAVULUNUN VAZGEÇİLMEZ HİDRASYON DESTEĞİ!

Supplyte®, magnezyum ve çinko içeriğiyle günlük elektrolit dengesinin desteklenmesine katkı sağlar.

İçimi kolay formuyla yaz boyunca günlük sıvı tüketimini destekler.

Supplyte®

Değerli Eczacımız,

BayBay Night® 50 ml ürünümüzün taklitlerinin piyasaya sunulduğu ve bazı eczanelere kadar ulaştığının tespit edilmesi üzerine sizleri bilgilendirmek isteriz.

Halk sağlığının korunması adına ürünlerin yalnızca firmamızın yetkili ecza depoları ve satış kanalları üzerinden temin edilmesini önemle rica ederiz.

Ürünlerini yetkili ecza depoları üzerinden temin eden eczanelerimiz güvenle satış gerçekleştirebilir.

Tüketicilerin bilgilendirilmesi amacıyla ise Ena Farma ürünlerinin orijinalliği **enafarma.com.tr** üzerinden kontrol edilebilmektedir.

Sizin veya tüketicilerinizin şüpheli durumlarla karşılaşması halinde Ena Farma ile iletişime geçilmesini önemle rica ederiz.

Sağlık profesyonelleri için hazırlanmıştır. | İlaç değildir, takviye edici gıdadır.

Yazın nereye
gidersen,
*dengeyi yanında
götür.*

SUPPLYTE®

ÇİNKO-MAGNEZYUM TAKVİYELİ ELEKTROLİT İÇECEĞİ TOZU

Terleme ile kaybedilen elektrolitleri, mineralleri ve sıvıyı destekleyen Palatinose™ içeren ileri formül.

1 SAŞEDE

Na (Sodyum)	K (Potasyum)	Mg (Magnezyum)	Cl (Klor)	Zn (Çinko)
500 mg	375 mg	125 mg	600 mg	3,75 mg

ELEKTROLİT VE MİNERAL DESTEĞİ

Sodyum, potasyum, klor, magnezyum ve çinko ile günlük mineral ve elektrolit dengesini destekler.

PALATINOSE™

Palatinose™ emilimi destekleyen dengeli bir karbonhidrat kaynağıdır.

Suyuna Supplyte®,
Hayatına Denge Kat!

100% VEGAN

GLUTEN FREE

LACTOSE FREE

TOOTH FRIENDLY

DOPING FREE
100%

sağlık profesyonelleri için hazırlanmıştır.

BORSA İSTANBUL'DA GONG ORZAX İÇİN ÇALDI

BAŞ YAZAR

ECZACILIK MI,
ECZANE Mİ?

ECZ. VECİHİ
ÖZERDEMLİ

6

14

TEDAVİDE ÜMİT VEREN
TIBBİ MANTARLAR

PROF. DR. AFİFE MAT

32

BULUNMAZ
DERMANI, YOKTUR
İLACI

ECZ. SİNEM US

eczacı

AYLIK MESLEKİ YAYIN
ISSN 1306-5734

İmtiyaz Sahibi
Meral Günay Öztürk
meralgunay@eczacidergisi.com

Yayıncı Kuruluş
Novi Medya Merkezi İletişim ve
Yayıncılık A.Ş.

Genel Yayın Yönetmeni ve
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Çetin Öztürk
cetinozturk@eczacidergisi.com

Grafik Tasarım
Filiz Erdem
filiz@novimedy.com

Editör
Songül Türe
songul@novimedy.com

Pazarlama Yönetmeni
Kübra Yeşildirek
kubra@novimedy.com

21

TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU BAŞKANLIĞINA HÜSEYİN ÇELİK ATANDI

10

PCOS'TAN PMOS'A =
YENİ DÖNEMDE
METABOLİK
YAKLAŞIM

Uzm. Dyt. Ezgi Öztürk
e.ozturk@solgar.com.tr

46

45. DÖNEM 1.
BÖLGELERARASI
TOPLANTI SONUÇ
DEKLARASYONU

**ECZ. MEMHET
MÜDERRİSOĞLU**

44

EKSOZOMLAR
PROF. DR. ALİ DEMİR SEZER

52

SGK YURT DIŞI
İLAÇ FİRMALARIN
LİSTESİNİ
OLUŞTURUYOR

DR. BÜNYAMİN ESEN

24

BİR CİSİM YAKLAŞIYOR
UZM. ECZ. SİNEM GÜNGÖR BAYAR

Dijital Pazarlama Yönetmeni
Tuğba Taylan
tugba@novimedy.com

Muhabir
Kemal Genç
kemalgenç@novimedy.com

Adres:
Eski Büyükdere Caddesi
Maslak İş Merkezi No: 37 Kat: 5
Maslak / Sarıyer / İstanbul
Telefon: (0212) 256 67 67
Faks: (0212) 256 34 33

Baskı: Şan Ofset
Hamidiye, Anadolu Cd. No: 50,
34408 Kağıthane/İstanbul
0212 289 24 24
Yayın Türü: Yaygın Süreli Yayın
Baskı Tarihi: TEMMUZ 2026
www.eczacidergisi.com.tr
www.novimedy.com

Eczacı Dergisi'nde yayımlanan bütün yazı, haber, fotoğraf, harita, illüstrasyon vesair konuların her türlü telif hakkı Novi Medya İletişim ve Yayıncılık A.Ş.'ne aittir. İzin alınmadan kaynak gösterilerek dahi ıktibas edilemez. Dergide yayımlanan ilan, rapor-taj veya köşe yazılarındaki, fikir ve görüşler, yazarı veya görüşü bildiren hukuken bağlar. Hiçbir şekilde Eczacı Dergisi sorumlu tutulamaz. Eczacı Dergisi Eczacılar içindir.

ECZACILIK MI, ECZANE MI?

Geçtiğimiz günlerde Nevşehir’de düzenlenen Türk Eczacıları Birliği 45. Dönem 1. Bölgelararası Toplantısı’nın ortak deklarasyonunu okudum. Deklarasyonda, Türk eczacılığının bugününün değerlendirildiği ve yarına ilişkin bir vizyon ortaya konduğu ifade ediliyordu. Doğrusu, uzun yıllardır yeterince ele alınmamış eczacılık mesleğine ilişkin yeni değerlendirmeler ve geleceğe yönelik güçlü bir perspektif bulmayı umut ederek metni büyük bir heyecanla okumaya başladım. Ancak satırlar ilerledikçe yine aynı tabloyla karşılaştım. Konunun merkezinde eczacılık değil, ağırlıklı olarak eczanelerin ekonomik sorunları vardı.

Oysa bana göre önce şu temel soruya cevap vermemiz gerekiyor:

Eczacı bir sağlık meslek mensubu mudur?

Eğer cevabımız “evet” ise, ikinci soru kendiliğinden gelir:

Eczacılık mesleğinin özü sağlık hizmeti sunmak mıdır, yoksa ilaç satmak mıdır?

İşte bütün mesele burada düğümlenmektedir. Eğer gerçekten bu toplantıda eczacılığın geleceğine ilişkin yeni bir vizyon ortaya konmuşsa, bunun içeriği hepimizi yakından ilgilendirir. Aksi hâlde yıllardır tekrar edilen ekonomik sorunlar listesinin yeniden dile getirilmesinden öteye geçemeyiz. Bu durum bana, “Batı cephesinde yeni bir şey yok.” sözünü hatırlatıyor.

Elbette;

- artan ekonomik baskılar,
 - eczanelere yönelik politikalar,
 - ilaç tedarik sorunları,
 - plansız eczacılık eğitimi,
 - sürekli değişen mevzuat
- önemli sorunlardır.

Ancak bunların tamamı, eczanenin sorunlarıdır.

Biz ise önce eczacılığın ne olduğunu yeniden tanımlamak zorundayız.

Çünkü çok açık bir gerçeği artık görmemiz gerekiyor:

21. yüzyılın sağlık sistemlerinde eczacılık, sağlık hizmetlerinin en önemli ve en belirleyici mesleklerinden biri olmaya adaydır.

Çağdaş dünyada eczacının temel görevi yalnızca ilacı temin etmek değildir.

Asıl görevi;

- toplumun ilaçlarını doğru,
- güvenli,
- etkili,
- ekonomik ve
- bilinçli biçimde kullanmasına yardımcı olmaktır.

Eczacı, ilaç tedavisinin yönetiminde hastaya rehberlik eden, tedavi sonuçlarını iyileştiren ve ilaçla ilişkili sorunları önleyen sağlık profesyoneli.

Asıl üzerinde durmamız gereken soru şudur:

Eczanelerimizi bu görevi yerine getirecek şekilde hazırlıyor muyuz?

Bu mekânlarda gerçek anlamda eczacılık hizmetini nasıl sunacağımıza ilişkin ortak bir projemiz var mı?

İşte esas tartışılması gereken konu budur.

Bugün toplum eczaneleri halk sağlığının en yaygın sağlık hizmet sunucularından

Ecz. Vecihi Özerdemli
veci398@gmail.com

biridir. Eczacılar danışmanlık görevlerini yerine getirmeye çalışmaktadır. Ancak mevcut sistem, bu görevin gereği gibi yapılmasına çoğu zaman yeterli imkân tanımamaktadır.

Sıkça dile getirilen bir ifade vardır:

“Güçlü sağlık hizmeti, güçlü eczanelerle mümkündür.”

Bu doğrudur.

Fakat şu soruyu da sormalıyız:

Eczaneleri gerçekten güçlü kılabilecek olan nedir?

Daha fazla ilaç satmak mı?

Daha fazla SGK reçetesi karşılamak mı?

Bunların hiçbirisi tek başına çözüm değildir.

Gerçek güç, verilen sağlık hizmetinin niteliğinden gelir.

Bu nedenle birinci basamak sağlık hizmetlerinde meslek hakkı talep eden bir meslek grubu olarak öncelikle şu soruya cevap vermeliyiz:

Toplum sağlığı adına hangi sağlık hizmetlerini üstlenebiliriz?

Bence bundan sonraki bütün mesleki toplantıların temel gündem maddesi bu olmalıdır.

Çünkü dünya artık bu soruya cevap arıyor.

Toplum eczacılığı gelişmiş ülkelerde hızla yeni

sorumluluklar üstlenmekte; ilaç yönetimi, kronik hastalık izlemi, aşılama, farmasötik bakım ve hasta danışmanlığı gibi alanlarda sağlık sisteminin vazgeçilmez bir parçası haline gelmektedir.

Aynı şekilde dijital teknolojiler de eczacılığı hızla dönüştürmektedir.

Bu dönüşümün en önemli amacı, eczacının danışmanlık rolünü daha da güçlendirmektir.

Ülkemizde de yaklaşık çeyrek asırdır özellikle RxMediaPharma sayesinde eczacılar bilgiye çok daha hızlı ulaşabilmekte ve hastalarına bilimsel dayanaklı danışmanlık hizmeti sunabilmektedir. Bugün gerektiğinde cep telefonumuz üzerinden bile doğru bilgiye saniyeler içinde ulaşarak hastalarımıza güvenilir danışmanlık verebiliyoruz. Bu alanda RxMediaPharma’nın Türk eczacılığına yaptığı katkı tartışılmazdır.

Bununla birlikte önümüzde daha büyük bir sorun durmaktadır.

İlacın giderek yalnızca ticari bir meta hâline gelmesi.

Bu yalnızca ülkemizin değil, bütün dünyanın sorunudur.

Mesleğimizi yalnızca ilacın ticari yönü üzerine kuramayız.

Bu anlayış artık sürdürülebilir değildir.

Üstelik bu sorun, sadece karşı çıkarak çözülebilecek bir sorun olmaktan da çoktan çıkmıştır.

Yıpranmış ilaç reklamı tartışmalarında olduğu gibi.

Artık yeni bir şey söylemek zorundayız.

Meslek standartlarımızı geliştirmeli, eczacılığı yeniden tanımlamalı ve sağlık sistemi içindeki yerimizi daha güçlü biçimde ortaya koymalıyız.

Ne yazık ki eczacılık eğitimi uzun yıllar boyunca ağırlıklı olarak ürün ve teknoloji odaklı yürütülmüş; hasta yönetimi, klinik karar süreçleri ve sağlık hizmeti sunumu yeterince ön plana çıkarılmamıştır.

Bu nedenle mezun olan birçok eczacı, mesleğe başladığında kendisini daha çok ekonomik ve mevzuatsal sorunların içinde bulmaktadır.

Oysa mesleğin sağlık hizmeti boyutu çok daha görünür hâle getirilmelidir.

Bugün yaşadığımız birçok eczane sorununun temelinde de aslında bu kimlik sorunu yatmaktadır.

Çünkü biz hâlâ eczacılığı ortak bir anlayışla tanımlayabilmiş değiliz.

Önce eczacılığı güçlendirmeliyiz.

Çünkü güçlü eczacılık olmadan güçlü eczaneler de olmaz.

NUTRAXIN®

TÜRKİYE'NİN EN ÇOK TERCİH EDİLEN BROMELAIN MARKASI*

3600
GDU/gün

750mg
BROMELAIN

YEŞİL ÇAY

KROM

PROBİYOTİK

NUTRAXIN® **HERBAL**

BROMELAIN
FORTE **750 mg**

Probiotic+Chromium Picolinate
Green Tea

60 TABLETS
DIETARY SUPPLEMENT

GLUTEN and SUGAR FREE

*Mayıs 2026'da yayınlanan Nisan 2026 YTD "BROMELAINS" etken maddeli ürünlere ait IQVIA satış verilerine göre.

TAKVİYE EDİCİ GIDADIR. İLAÇ DEĞİLDİR.

Eczanelerde

www.nutraxin.com.tr

/NutraxinOfficial

/nutraxin_turkiye

SAÇ DÖKÜLMESİ TEDAVİSİNDE BIOTA LABORATUVARLARI'NDAN DÜNYA ÇAPINDA YENİ BİLİMSEL BAŞARI!

BIOCOMPLEX B11 VE MINOKSİDİL KOMBİNASYONU ETKİYİ İKİ KATINA ÇIKARDI. SAÇ BÜYÜMESİNDE %73'E VARAN REKOR ARTIŞ

ETKİSİ GÜÇLENDİRİLMİŞ FORMÜL BIOCOMPLEX B11 VE SAÇ DÖKÜLMESİ İLACININ MINOKSİDİL İLE BİRLİKTE KULLANIMIYLA, SAÇ BÜYÜMESİNDE %73'E VARAN REKOR ARTIŞ SAĞLANARAK ETKİSİ İKİ KATINA ÇIKTI.

PROF. DR. TÜRKÖĞLÜ: "BIOCOMPLEX B11 BİTKİ EKSTRESİ SAÇ DÖKÜLMESİ İLACI MINOKSİDİLİN ETKİSİNİ ARTIRIYOR.

Farklı ülkelerden alanında uzman isimlerin katıldığı Avrupa Dermatoloji ve Veneroloji Kongresi (EADV 2026), Yunanistan'ın başkenti Atina'da gerçekleştirildi. Biota Laboratuvarları Ar-Ge Merkezi, bu kongrede Biota Laboratuvarları tarafından geliştirilen ve etkinliği klinik olarak ispatlanmış bitkisel ekstrakt Biocomplex B11'in, saç dökülmesine karşı etkili bir ilaç olan minoksidil ile in vitro karşılaştırılmasına ilişkin çalışma sonuçlarını sundu.

Çalışmaya yönelik görüşlerini aldığımız Biota Laboratuvarları Bilim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Murat Türkoğlu, "Yaptığımız bu çalışma, saç dökülmesi tedavisinde bizi de şaşırtan son derece olumlu sonuçlar ortaya koydu. Biocomplex B11, hücre kültürü deneylerinde ölçülen protein seviyeleri bakımından minoksidile benzer bir profil oluşturdu. Ayrıca Biocomplex B11'in minoksidil ile birlikte kullanımı, ölçülen parametrelerde saç dökülmesini önleme yönünde yorumlanabilecek sinerjik bir etki

gösterdi" dedi.

Prof. Dr. Türkoğlu sözlerine şöyle devam etti: "Daha teknik bilgi vermek gerekirse; minoksidil tek başına Vasküler Endotelial Büyüme Faktörü (VEGF) seviyelerini yaklaşık yüzde 43 artırırken, Biocomplex B11 ile birlikte kullanıldığında bu artış yüzde 73'e kadar yükseldi. Bu sonuçlara göre Biota Laboratuvarları'nın tescilli ürünü Biocomplex B11, minoksidilin saç köklerini besleme ve saç büyümesini destekleme etkisini anlamlı şekilde artırmaktadır."

Prof. Dr. Türkoğlu ayrıca, "Araştırmada Biocomplex B11'in, minoksidil ile birlikte lokal olarak kullanıldığında; saç dökülmesinde rol oynayan inflamatuvar faktörleri ve testosteronu DHT'ye dönüştüren SRD5A2 enzimini çok daha güçlü şekilde baskıladığı gözlemlendi" ifadelerini kullandı. Çalışma sonucunda; hücresel büyüme faktörleri, antiinflamatuvar sitokinler ve saç dökülmesinde önemli bir parametre olan SRD5A2 üzerinde hem minoksidil hem Biocomplex B11'in etkili olduğu, ancak en güçlü etkinin bu iki bileşenin birlikte kullanımıyla elde edildiği rapor edildi. Bulgular, hücre seviyesinde saç dökülmesiyle mücadelede olumlu bir etki ortaya konduğunu göstermektedir.

BIOXCIN

LABORATOIRES DE DERMOCOSMETIC

DERMATOLOGLARIN
ÖNERDİĞİ MARKA*

GOLD ON SKIN IŞILTINI ORTAYA ÇIKAR

MUCİZEVİ ÇİÇEK YAĞLARI

24 Saat'e Kadar Nemlendirme**
Cildi Besler, Canlandırır ve
Işıltı verir

DERMATOLOJİK OLARAK TEST EDİLMİŞTİR

*Akademtre'nin 2025'deki araştırmasında, görüşülen toplam 100 dermatoloğun Bioxcin'i önerdiklerine dair beyanlarına göre. **Akademtre 2025 Kanıttaf Araştırma Raporu verilerine göre.

www.bioxcin.com.tr

bioxcinturkiye

bioxcinofficial

bioxcin

PCOS'TAN PMOS'A = YENİ DÖNEMDE METABOLİK YAKLAŞIM

PCOS Neden PMOS Olarak Yeniden Adlandırıldı?

Küresel sağlık otoriteleri, Polikistik Over Sendromu (PCOS) teriminin hastalığın gerçek doğasını yeterince yansıtmadığı gerekçesiyle ismini Poliendokrin Metabolik Over Sendromu (PMOS) olarak güncellemiştir.

Bu değişikliğin temel amaçları:

- Hastalığın metabolik ve endokrin yönlerini daha doğru tanımlamak
- Tanı gecikmelerini azaltmak
- Kadınlar üzerindeki damgalanmayı azaltmak
- Araştırma ve klinik uygulamalarda farkındalığı artırmak

Yeni isimlendirme, hastalığın yalnızca overlerle ilişkili olmadığını; metabolizma, hormon dengesi ve sistemik sağlık üzerinde önemli etkileri olduğunu vurgulamaktadır.

PMOS'un Metabolik ve Klinik Önemi

- İnsülin direnci
- Kronik düşük dereceli inflamasyon
- Hormon dengesizlikleri
- Metabolik disfonksiyon ile karakterizedir.

PMOS'lu kadınlarda artan riskler:

Obezite, Tip 2 Diyabet, Kardiyovasküler hastalıklar, Hipertansiyon, Uyku apnesi, Endometriyal kanser

PMOS Yönetiminde Beslenmenin Rolü

Günümüzde PMOS için tek bir ideal beslenme modeli bulunmamaktadır. Ancak uluslararası kılavuzlar; Akdeniz Diyeti, DASH Diyeti gibi sağlıklı beslenme modellerinin semptom yönetiminde fayda sağlayabileceğini belirtmektedir.

Bu yaklaşımların temel özellikleri:

- ✓ İşlenmemiş gıdaların tercih edilmesi

Uzm. Dyt. Ezgi Öztürk
e.ozturk@solgar.com.tr

- ✓ Sebze ve meyve tüketiminin artırılması
- ✓ Tam tahıllara yer verilmesi
- ✓ Sağlıklı yağ kaynaklarının kullanılması
- ✓ Rafine karbonhidratların azaltılması
- ✓ İnflamasyonu artıran besinlerin sınırlandırılması

İnsülin Direnci ve Düşük Glisemik İndeksli Beslenme

Düşük glisemik indeksli beslenme, kan şekeri kontrolünü destekler. İnsülin duyarlılığını artırabilir. Baklagiller, kuruyemişler, tohumlar, yulaf, kinoa, siyah pirinç. Bu besinler aynı zamanda lif, magnezyum açısından da zengindir. Berberin takviyeleri de, PMOS'ta insülin direncini azaltarak kan şekeri kontrolünü ve metabolik sağlığı destekleyebilir. Ayrıca androjen düzeylerinin dengelenmesine, ovulasyonun desteklenmesine ve regl düzeninin iyileşmesine katkı sağlayabileceğinden bahsedilmektedir.

Bağırsak Mikrobiyotası ve PMOS Arasındaki Yeni Bağlantı

Son yıllarda yapılan çalışmalar, bağırsak mikrobiyotasının PMOS patofizyolojisinde rol oynayabileceğini göstermektedir.

Araştırmalar PMOS/PCOS'lu kadınlarda:

- Azalmış mikrobiyal çeşitlilik,
- Artmış disbiyoz riski,
- Hormonal düzensizliklerle ilişkili mikrobiyota değişiklikleri olduğunu ortaya koymaktadır.

Mikrobiyom-Hormon Ekseninin Olası Mekanizmaları

Bağırsak mikrobiyotası; metabolik Fonksiyonlar, glukoz metabolizması, insülin duyarlılığı, immün yanıt, düşük dereceli inflamasyon, hormonal düzenleme, androjen metabolizması, Endokrin sinyal yolları üzerinden PMOS semptomlarını etkileyebilir.

Probiyotikler ve PMOS: Güncel Kanıtlar

Probiyotikler günümüzde tek başına tedavi olarak değil,

ENERJİN* HİÇ BİTMESİN!

SOLGAR VM-75™

İçerisinde bulunan
B1, B2, B3, B12 vitaminleri,
demir, magnezyum ve kalsiyum
mineralleri **normal enerji oluşum**
metabolizmasını destekler.*

*Gıda ve Takviye Edici Gıdalarda Sağlık Beyanı Kullanımı Hakkında Yönetmelik (32169 Sayılı / 20.04.2023 tarihli resmi gazete)

0850 255 07 57

www.solgar.com.tr

Ürünlerimizi eczanelerden temin edebilirsiniz.

tamamlayıcı ve kanıta dayalı destekleyici yaklaşımlar olarak değerlendirilmektedir.

- Lactobacillus acidophilus
- Lactobacillus casei
- Bifido bacterium türleri

Potansiyel faydaları olarak, insülin direncinde iyileşme, inflamasyon belirteçlerinde azalma, testosteron düzeylerinde düşüş, metabolik parametrelerde iyileşme olarak görülmektedir.

Sinbiyotikler ve Prebiyotiklerin Rolü

Sinbiyotikler; Probiyotik + Prebiyotik kombinasyonlarıdır.

En sık araştırılan prebiyotikler: Psyllium, İnülin, Akasya Gamı, Fruktooligosakkaritler (FOS)

Doğal kaynakları: sarımsak, soğan, muz, kuşkonmaz, enginar, yulaf

Bu bileşenler yararlı bakterilerin büyümesini destekleyerek bağırsak sağlığına katkı sağlar.

Fermente Gıdalar ve PMOS

PMOS özelinde doğrudan klinik çalışmalar sınırlı olsa da; kefir, kimchi, kombucha gibi fermente gıdaların, mikrobiyal çeşitliliği artırabileceği, inflamasyonu azaltabileceği düşünülmektedir.

Mikronutrientler ve PMOS

Araştırmalar bazı mikro besin eksikliklerinin PMOS semptomlarını etkileyebileceğini göstermektedir. Bunlar; D vitamini, çinko, selenyum, krom minerali, e vitamini,

PCOS vs PMOS

FARKLILIKLAR, BESLENME VE TAKVİYE YAKLAŞIMI

(İSİM DEĞİŞTİ, ODAK DEĞİŞTİ: HORMON DEĞİL, METABOLİZMA MERKEZDE!)

PCOS (Polikistik Over Sendromu)	TEMEL ODAK	PMOS (Polikistik Metabolik Over Sendromu)
Hormonel dengesizlik ve üreme sistemi belirtilerine odaklanır.	TEMEL NEDENLER	Metabolik sağlık, insülin direnci ve düşük dereceli inflamasyon odaklıdır.
• Androjen yüksekliği • Ovulasyon bozuklukları • Genetik yatkınlık	TEMEL NEDENLER	• İnsülin direnci • Metabolik dengesizlik • Düşük dereceli inflamasyon • Genetik ve çevresel faktörler
• Adet düzensizliği • Akne, tüylenme • Kilo alımı • Kısırlık • Polikistik over görünümü	YAYGIN BELİRTİLER	• İnsülin direnci • Karın bölgesinde yağlanma • Enerji düşüklüğü, yorgunluk • Cilt sorunları (akne) • Adet düzensizliği • Metabolik sendrom riski
Rotterdam kriterleri ile tanı konur (Hormonal testler ve ultrason odaklı).	TANI YAKLAŞIMI	Metabolik değerlendirme ön plandadır (OGTT, insülin direnci, inflamasyon belirteçleri, lipid profili)
Hormon düzenleme, semptom yönetimi ve doğurganlık odaklı tedaviler.	TEDAVİ YAKLAŞIMI	Metabolik sağlığı iyileştirme, insülin direncini azaltma ve inflamasyonu kontrol etme odaklı bütüncül yaklaşım.
BESLENME YAKLAŞIMI		
PCOS için Beslenme Önerileri • Düşük glikemik indeksli besinler tercih edin. • Rafine karbonhidrat ve şekerden kaçının. • Yeterli protein ve sağlıklı yağ tüketin. • Liften zengin sebze ve tam tahılları artırın. • Kolesterol ve doymuş yağ alımını sınırlayın. ÖNEMLİ BESİNLER Yulaf, Yeşil yapraklı sebzeler, Somun, Avokado, Ceviz	GENEL STRATEJİLER • Düzenli öğün düzeni • Su tüketimini artırın • Stresi yönetin • Düzenli egzersiz yapın • Yeterli uyku alın	PMOS için Beslenme Önerileri • Anti inflamatuvar beslenmeye odaklanın. • İnsülin direncini azaltan besinler tercih edin. • Omega-3, B ve çinko açısından zengin besinleri artırın. • İşlenmiş gıdalar, tuzlu yağ ve şekerden kaçının. • Probiyotik ve prebiyotik besinleri tüketin. ÖNEMLİ BESİNLER Zeytinyağı, Bıçkıl, Yalova mercimeği, Keten tohumu, Yoğurt (probiyotik)
TAKVİYE ÖNERİLERİ		
PCOS'ta Destekleyici Takviyeler • Myo-Inositol (İnsülin duyarlılığı artırıcı) • D Vitamini (Hormonal denge için) • Omega-3 (İnflamasyonu azaltıcı) • Çinko (Hormonal denge ve cilt sağlığı için) • Folik Asit (Doğurganlığı artırıcı)		PMOS'ta Destekleyici Takviyeler • Myo-Inositol + D-Chiro Inositol (İnsülin duyarlılığı artırıcı) • Omega-3 (İnflamasyonu azaltıcı) • Magnezyum (İnsülin duyarlılığı artırıcı) • Berberin (Metabolik denge için) • Resveratrol (İnflamasyonu ve cilt sağlığı için)

Uyarı: Her bireyin ihtiyaçları farklıdır. Beslenme ve takviye planları için mutlaka bir sağlık profesyoneline danışın.

inositol olabilir. Bu nedenle bireysel değerlendirme sonrası eksikliklerin giderilmesi önemlidir.

PMOS ve IBS Arasındaki Olası İlişki

PMOS ve İrritabl Bağırsak Sendromu (IBS) arasında bazı ortak mekanizmalar bulunmaktadır. Hormon Dengesizlikleri, FSH ve LH değişiklikleri,

bağırsak motilitesinde etkiler, kronik inflamasyon, şişkinlik, karın ağrısı, yaşam kalitesinde azalma, bağırsak geçirgenliği, artmış bağırsak geçirgenliği, mikrobiyota değişiklikleri, sistemik inflamasyon

PMOS Yönetiminde Pratik Yaklaşım

Akdeniz tipi beslenme: Düşük glikemik yük ve yeterli lif tüketimi

Fiziksel Aktivite, düzenli egzersiz, kilo yönetimi, psikolojik destek, stres yönetimi, uyku optimizasyonu, mikrobiyota desteği, probiyotikler, prebiyotikler, omega-3ler, fermente gıdalar, tıbbi takip, endokrinolojik değerlendirme, stres yönetimi, kortizol düzeylerinin dengelenmesi, diyetisyen desteği ve gerektiğinde farmakolojik tedavi ve besin destekleri şeklinde yönetilmelidir.

PMOS kavramı, hastalığın yalnızca üreme sistemiyle ilişkili olmadığını; metabolik, hormonal ve inflamatuvar süreçlerin merkezde yer aldığı sistemik bir sendrom olduğunu ortaya koymaktadır.

Güncel kanıtlar; sağlıklı beslenme, düzenli fiziksel aktivite, kilo yönetimi ve bağırsak mikrobiyotasının desteklenmesi yaklaşımlarının PMOS yönetiminde önemli rol oynadığını göstermektedir.

Sevgidir yuvayı yuva yapan, Türk Nippon'dur onu sıcak tutan!

Ecz. Remzi Kocaer (1904-1997)

Hayalini kurduğunuz eve sahip oldunuz ve yuvanızı kurdunuz.

Türk Nippon Sigorta'ya gelin, evinizi ve eşyalarınızı, doğal afetlerden yangına, hırsızlıktan su basmasına kadar tüm risklere karşı koruyalım.

Evinizi güvence altına alırken, ihtiyaç anlarında patili dostlarınız için de 5 güne kadar konaklama desteğinden faydalanabilirsiniz.

Detaylı bilgi için 444 88 67'yi arayabilir, acentelerimizi veya turknippon.com'u ziyaret edebilirsiniz.

ONLINE PSİKOLOG HİZMETİ
8 Seans psikoterapi paketi ücretsiz.

ONLINE DİYETİSYEN HİZMETİ
8 Seans diyetisyen kontrolü ücretsiz.

Prof. Dr. Afife Mat
İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi
Emekli Öğretim Üyesi

Tedavide Ümit Veren Tıbbi Mantarlar

Tıbbi mantarlar özellikle Asya ülkelerinde geleneksel olarak tedavi amacıyla 5000 yıldır kullanılmaktadır. Son yıllarda bu mantarlar üzerinde yapılan araştırmalarda içerdikleri bioaktif bileşiklerin güçlü klinik özelliklerinin gösterilmesi üzerine tüm dünyada dikkat çekmektedir.

Yürütülen bilimsel çalışmalar birçok hastalığa karşı etkili olabilecekleri konusunda ümit vermiştir. Değişik mantarlardan elde edilen ekstratlar ve bioaktif bileşikler antikanser, immünomodülatör, antibakteriyel, antiviral, antiinflamatuar, antiaterosklerotik, nöroprotektif, kardioprotektif, antioksidan ve hipoglisemik etkiler göstermiştir.

Asya ülkelerinde doğal veya kültür mantarları kurutulmuş veya taze olarak ve mantardan elde edilen bio-ürünler çeşitli hastalıkları önlemek ve tedavi etmek amacıyla kullanılmaktadır. Batı ülkelerinde ise tıbbi mantarların kullanımı sağlıklı diyet gıda veya fonksiyonel gıda ile sınırlandırılmıştır.

İşte son yıllarda gündeme gelen bu mantarlardan bazıları.

ve uykusuzlukta kullanılmıştır.

Özellikle Çin ve Japonya'da reishi üzerinde çok sayıda in vitro, in vivo ve insan klinik çalışmaları yapılmış ve çok değerli tıbbi bileşikler içerdiği saptanmıştır.

Reishi'nin analjezik aktivite, genel immün sistemi güçlendirme potansiyeli, kas gevşetici, santral sinir sistemini gevşetici, kardiyotoni, karaciğer ve bronşları koruyucu, radyasyona karşı koruyucu etkileri olduğu gösterilmiştir. İmmün sistem aktivasyonunu arttırmasına bağlı olarak antiviral, antitümör ve antidiyabetik aktiviteleri bulunmuştur. Reishi'nin yatıştırıcı, anksiyeteyi hafifletici, uykusuzluk ve sinirliliği azaltıcı etkileri vardır.

Grifola frondosa Japonya'da Maitake, Çin'de Zhu Ling olarak tanınmaktadır. 1970'lerden beri uzak doğuda ticari kültürasyonu yapılmaktadır. Asya'da mantar ekstresi, çayların, tabletlerin, içeceklerin ve tozların bileşimine girer. Çin'de diüretik etkisi nedeniyle binlerce yıldır kullanılmaktadır.

Cordyceps türleri başka mantarların üstünde veya böceklerde parazit olarak yaşarlar. Kırkayak veya başka böceklerin içinde büyür, böcek ölünce mantar fruktifikasyon verir ve sporlarıyla rüzgarla yayılarak başka böceklere

ulaşır. Miselyum fermantasyonu tahıllar üzerinde yapılarak kültürü gerçekleştirilir.

Çin geleneksel tıbbında akciğer ve böbrek toniği olarak kullanılır. Kırmızı kan hücrelerinin yapımını arttırır. Menstruasyonu düzenler, metrorrajiyi tedavi eder, aynı zamanda anormal ve aşırı kanamayı da düzenler. *Cordyceps sinensis* neredeyse 2000 yıldır afrodizyak olarak kullanılmıştır. *Cordyceps* hem vücudu hem beyni güçlendirir, aşırı stres ile azalmış olan enerjiyi restore eder. Geleneksel Çin tıbbında yorgunluğa karşı kullanılır.

Cordyceps militaris sulu ekstratlarının lösemi hücrelerinin inhibisyonunu arttırdığı bulunmuştur. Bu aktivite insan lösemisinde potansiyel tedavi edici olacağını düşündürmektedir.

Inonotus obliquus Chaga adıyla bilinir ve yıl boyunca canlı huş ağaçlarından balta veya testere ile toplanabilir.

Ruslar 16.yy'dan beri çeşitli kanserler için, Hodgkin hastalığı dahil, kullanmışlardır.

Batı Sibiryada tüberküloz, karaciğer hastalıkları, kurt ve mide problemlerinin tedavisinde kullanılır. Gastrit ve ülser tedavisinde geleneksel olarak tonik ve ağrı kesici olarak kullanıldığı kayıtlıdır.

Özellikle doğu Avrupa'da antitümör aktivitesi üzerinde çok geniş araştırma yapılmıştır. Kronik gastrit ve mide şikayetlerinde, ülser dahil, yararlı olduğu biliniyor. Rafine ekstratları Rusya'da 50 yıldan uzun süredir hazırlanıp satılmaktadır. Chaga'nın antioksidan etkisinin polifenollerden

Ganoderma türleri, Çin'de Ling Zhi, Japonya'da Reishi adıyla isimlendirilen bu mantar ülkemizde ölümsüzlük mantarı olarak tanınmıştır. Geleneksel Çin tıbbında ısıtıcı, astrenjan, besleyici, detoksifiye edici ve tabii güçlendirici olarak kabul edilmektedir. Reishi geleneksel olarak kronik hepatit gibi çeşitli karaciğer rahatsızlıklarında, astım, bronşit gibi akciğer hastalıklarında, nefritte, sinir ağrısında, hipertansiyonda, gastrik ülser

kaynaklandığı düşünülmektedir. Chaga'nın radyasyona karşı etkileri ve in vivo antitümör etkileri bildirilmiştir. Anlamli antienflamatuar ve antiviral etkilerinin olduğu saptanmıştır. Chaga nontoksik ve yan etkisiz görünmektedir.

Lentinula edodes, Shiitake yüzyıllardır geleneksel Çin tıbbı ve Japon Kampo tıbbında dayanıklılığı ve dolaşımı arttırmak için ve artrit, diyabet, yüksek kolesterol tedavisinde ve zayıf bağışıklığa karşı kullanılmıştır.

Çin'de Song Hanedanından beri, yani 1100 yılından beri yetiştirilmektedir. Günümüzde bir çok çiftçi Çin'de shiitake üretmektedir. 2002'de taze shiitake üretimi 2 milyon tonu bulmuştur.

Pişirilmeden yenmez. 200 derecede pişirilse de özelliğini kaybetmez.

İki hafta boyunca her gün shiitake yiyen bir kişide alerjik kontakt dermatit görüldüğü kayıtlıdır.

Japonya'da gastrik kanser tedavisinde tıbbi olarak onaylanmıştır. Sulu ekstraları ile yapılan çalışmalarda insan göğüs kanseri hücrelerine doğrudan sitostatik ve immün düzenleyici etkisi konfirme edilmiştir.

Kozmetik ürün olarak mantarlar:

Bazı mantarların ve bioaktif metabolitlerinin antitirozinaz, antihyaluronidaz, antielastaz ve antikollajenaz aktivitelerine odaklanmış olup ayrıca antioksidan, antienflamatuar ve antimikrobiyel etkileri olduğu gösterilmiştir.

Mantarlar çeşitli cilt hastalıklarını tedavi edebilecek kozmetik malzeme potansiyeli olan doğal bioaktif bileşikler bakımından çok önemli kaynaklardır.

Mantarlardaki antitirozinaz aktiviteden sorumlu bileşikler henüz aydınlatılamamıştır.

Mantarlar içinde araştırmaya en çok konu olan *Pleurotus* türleridir. Antitirozinaz

aktiviteye sahip diğer mantarlar *Agaricus*, *Inonotus*, *Lentinula* ve *Ganoderma* türleridir.

Antihyaluronidaz aktiviteye sahip olan mantarlar olarak *Pleurotus citrinopileatus*, *Ptuber-regium* ve *Trametes lectinea* bildirilmiştir.

Bazı mantarların, *Lyophyllum bassiana*, *Pleurotus eryngii* ve *Grifola frondosa* gibi, ağızdan alındığında atopik dermatit tedavisinde yararlı olduğu in vitro hayvan modellerinde gösterilmiştir.

Mantar ekstralarının antioksidan, antienflamatuar ve antimikrobiyel aktiviteleri bildirilmiştir, ancak etki mekanizması ve etkiden sorumlu bileşiklerinin aydınlatılması için ileri çalışmalar yapılması gereklidir.

Bu çalışmalar sonucunda cildi koruyan ve tedavi eden kozmetik ürünler gelecekte geliştirilebilecektir.

SONUÇ

Görüldüğü gibi uzak doğuda geleneksel olarak yüzyıllardır kullanılan mantarlar üzerinde yapılan araştırmalarda bir çok aktif madde elde edilmiştir. Ancak bu etken bileşiklerin etki mekanizmalarının aydınlatılması gerekir. En önemlisi ilaç olarak kullanılabilmesi için daha fazla klinik çalışma yapılması gerekir.

Günümüzde ilaç endüstrisi tıbbi mantarları çok zengin inovatif bioaktif molekül kaynağı olarak kabul etmektedir. Ancak mantarların geleceğin ilacı olabilmesi için üzerinde daha çok ileri araştırmalar yapılması gerekmektedir.

Kaynaklar:

1. European Medicinal mushrooms: Do they have potential for modern medicine? – An update, C. Gründemann, J.K. Reinhard, U. Lindequist, Phytomedicine (66), 2020
2. Medicinal Mushrooms – An Exploration of Tradition, Healing and Culture, Christopher Hobbs, Botanica Press – 1995
3. Medicinal Mushrooms – The Essential Guide, Martin Powell, Mycology Press 2013
4. Medicinal Mushrooms – Recent Progress in Research and Development, D.C. Agrawal, M. Dhanasekaran, Springer 2019
5. Extracts and compounds in cosmetics, cosmeceuticals and nutricosmetics – A review, O.Taofiq, A.M. Gonzales-Paramas, A. Martins, M.F. Barreiro, I.C.F.R. Ferreira, Industrial Crops and Products, (90), 2016, 38-48

EKLEM TEDAVİSİNDE KANITA DAYALI

Son yıllarda eklem sağlığının öneminin artmasıyla tedavi yöntemleri konusunda da çeşitli alternatifler üretilirken, Prof. Dr. Nuray Yazihan sorularımızı cevaplayarak konuya açıklık getirdi.

Son yıllarda eklem sağlığına ilgi belirgin biçimde arttı. Bu ilginin arkasındaki temel nedenler nelerdir?

Eklem sorunları sadece günümüzün sorunu değil aslında uzun zamandır eklem sorunları ve bu sorunlara bağlı sağlık kaybı ve ekonomik yük oldukça yüksek. Dünya Sağlık Örgütü'nün verilerine ve bu alanda yapılan çalışmalara göre bu sorun hızla artmaya devam edecek. Küresel Hastalık Yüğü (GBD) 2019 verilerine göre Dünya genelinde yaklaşık 1,71 milyar insan bel ağrısı, boyun ağrısı, kırıklar, diğer yaralanmalar, osteoartrit, amputasyon ve romatoid artrit dahil olmak üzere kas-iskelet sistemi rahatsızlıklarıyla yaşıyor. Bu durum bizim ülkemizde de benzer durumda. Kas-iskelet sistemi rahatsızlıklarının yaygınlığı yaşa ve tanıya göre değişmekle birlikte, dünyanın her yerinde her yaştan insan etkilenmektedir. Yüksek gelirli ülkeler, kişi sayısı bakımından en çok etkilenen ülkelerdir (441 milyon), bunu 427 milyon ile DSÖ Batı Pasifik Bölgesi ülkeleri ve 369 milyon ile Güneydoğu Asya Bölgesi ülkeleri takip ediyor. Kas-iskelet sistemi rahatsızlıkları ayrıca, dünya genelinde engellilikle geçirilen yılların (YLD) en büyük nedenlerindendir ve yaklaşık 149 milyon YLD'ye neden olarak dünya genelindeki tüm YLD'lerin % 17'sini oluşturmaktadır. 2021 verilerine göre Dünya nüfusunun yaklaşık % 7,6 ila % 8,1'i (yaklaşık 600 milyondan fazla insan) semptomatik osteoartrit ile yaşamaktadır. 55 yaş ve üzeri popülasyonda bu oran dramatik şekilde artmaktadır. 55 yaş üstü bireylerin yaklaşık % 30 ila % 35'inde radyolojik ve klinik olarak doğrulanmış eklem dejenerasyonu mevcuttur. Kadınlarda görülme sıklığı erkeklerle oranla belirgin düzeyde yüksektir. Küresel olarak kadınlarda prevalans % 9,80 iken, erkeklerde bu oran % 6,44 civarındadır. Diz eklemi en çok etkilenen bölgedir.

Son yıllarda eklem sağlığının bu denli ön plana çıkmasının arkasında hem demografik hem de sosyo-kültürel faktörler yatıyor. Yaşam Süresinin Uzaması ve "Aktif Yaşlanma" Arzusu önemli etkenlerden biri. İnsan ömrü uzuyor ancak asıl hedef sadece uzun yaşamak değil, bu yılları kaliteli ve hareketli geçirmek. Artık yaşama yılına değil "aktif yaşam yılı" daha ön planda, bu durumda da eklem, kaslar ve kemiklerimizin sağlığı çok ön plana geçiyor. Bireyler, ileri yaşlarda da kimseye bağımlı olmadan seyahat etmek, spor yapmak ve sosyal hayata katılım göstermek istiyor. Bu da lokomotor sistemin (hareket sistemi) temel taşı olan eklemlerin korunmasını zorunlu kılıyor.

Bilişli Tüketici ve Koruyucu Tıp Akımı ile beraber vücudun eksik yapı taşlarının yerine konulması, önleyici sağlık uygulamalarının artması ile sağlıklı yaşamın en önemli parametrelerinden biri olan kas iskelet ve eklem sağlığı da önem kazanmaya ve sık sık konuşulmaya başladı. Sağlık yaklaşımı, "hastalık oluşuktan sonra tedavi etme" noktasından "hastalık oluşmadan önce önleme" (proaktif/preventif tıp) evresine evrildi. Fonksiyonel tıp ve bütünsel sağlık yaklaşımlarının popülerleşmesiyle birlikte, kırık dokuları destekleyen takviyeler ve biyobelirteç takipleri daha geniş kitleler tarafından benimsendi.

Diğer önemli etkense yaşam tarzındaki değişimler. Sedanter Yaşam ve Postür Bozuklukları Kas Iskelet Sorunlarının Artmasına Neden Oluyor. Teknolojik gelişmelerle

birlikte gün boyu masa başında, bilgisayar ve telefon karşısında geçirilen süreler arttı. Hareketsizlik, zayıf kas dokusu ve ergonomik olmayan duruş pozisyonları, eklemlere binen statik yükü artırarak erken dönemde aşınma ve ağrıya yol açıyor. Aşırı yüklenme, abartılı egzersizler de eklem sorunlarını arttırabiliyor. Profesyonel sporcularda eklem sorunları çok sık görülen sağlık problemleri arasında yer alıyor. Obesite, Sağlıksız Beslenme önemli risk faktörlerinden biri. Çağımızın salgını olarak nitelendirilebileceğimiz obesite ile beraber eklemlere binen yük artıyor, dengersiz beslenme nutrisyonel eksikliklere neden oluyor. Özellikle sedanter yaşamın da eşlik etmesiyle kas, iskelet yapısı zayıflıyor ve eklem sorunlarının da artmasına neden oluyor.

Bunun yanı sıra enflamatuvar hastalıklar, özellikle sporcularda eklem bölgesine travma veya stres, ilaçlar, eklem hastalıkları, genetik faktörler, meslek veya anatomik bozukluklar da eklem sorunlarını arttırabilen risk faktörleri arasında yer alıyor.

Eklem sorunları ileri yaşla özdeşleştirilirdi; oysa artık gençler ve sporcular da bu tablodan nasibini alıyor. Sporcular ve aktif bireyler eklem desteğini yalnızca şikâyet başladığında mı düşünmeli?

Ülkemizde ve Dünya da yaklaşık 65 yaşına kadar her 5 kişiden 3'ü artrit tanısı alıyor ve verilere göre son 20 yılda eklem sorunlarına özellikle artrit ile ilişkili sağlık harcamaları hızla artıyor. Bu durum sağlık harcamalarında iş gücü kaybına neden olarak ciddi bir oran tutuyor. Bununla beraber TÜİK (Türkiye Sağlık Araştırması 2022) verilerine baktığımızda aslında kas iskelet sorunlarının, 15 yaş üstü bireylerde de oldukça sık görülen bir sorun olduğu ve erken yaşlardan itibaren boyun, bel, eklem ağrıları gibi şikâyetlerle sık sık sağlık kuruluşlarına başvurulduğunu görüyoruz. Özellikle gençlerimizin yaşam tarzı, uzun süre hareketsiz kalma, postür bozuklukları, anneden itibaren erken yaşlarda yetersiz ve dengersiz beslenme sorunları erken yaşlarda kas iskelet bozukluklarının ortaya çıkmasına sebep oluyor.

Bunun yanı sıra bazı durumlarda örneğin Popüler Spor Trendleri ve Aşırı Yüklenme de kas iskelet ve eklem sorunlarına neden olabiliyor. Crossfit, fonksiyonel antrenmanlar, maraton koşuculuğu gibi yüksek yoğunluklu veya tekrarlayıcı yük binen sporların popülaritesinin artması, rekreasyonel (amatör) sporcularda bile eklem ve bağ yaralanmalarını daha görünür hale getirdi. Özellikle kas ve kemik yapısının zayıf olduğu durumlarda bu sorunlar çok daha belirgin hale geliyor.

Bu nedenle erken yaşlardan itibaren özellikle de gebelik öncesi kas, kemik ve eklem sağlığını destekleyici nutrisyonel yaklaşımlar başta olmak üzere kas gücünü arttıran, kemik yoğunluğunu destekleyen, eklem üzerine binen yükü azaltıcı egzersiz programları ve diğer yaklaşımlar yaş alma sürecindeki kayıpları engellemek için çok önemli. Sorunlar başladığında çözmek ve tedavi etmek çok zor oluyor.

Beslenme, egzersiz ve besin destekleri bir arada değerlendirildiğinde nasıl bir bütüncül yaklaşım önerirsiniz?

Hastaların eklem sorunları sıklıkla farmakolojik ajanlar, ağrı kesiciler (oral, topikal, enjeksiyon, nonsteroidal anti-inflamatuvar ilaçlar (NSAİ)), eklem içine (intra-artiküler, biomimetik) uygulamalar, kortikosteroidler, PRP, kök hücre, ekzozom uygulamaları, sitokin reseptör blokörleri gibi antiromatizmal tedaviler ve ileri durumlarda cerrahiyle çözümlenmeye çalışılmaktadır.

Kas, kemik ve eklem sağlığı (lokomotor sistem) birbirine sıkı sıkıya bağlı, kinetik bir zincir gibi çalışır. Kemikler iskeleti oluşturur, eklemler bu iskelete hareket kabiliyeti verir, kaslar ise sistemi hareket ettirerek eklemlere binen yükü paylaştır. Dolayısıyla bu sistemde birini dışarıda bırakıp sadece diğerine odaklanmak uzun vadeli başarı getirmeyebilir. Bunun yanı sıra eklem yapısını kemik yapı, kırık dokuları, ligamentler ve kas birbirini destekleyecek şekilde oluşturur. Özellikle hasarlanmış eklemlerde kemik dokusunun da bozulduğu, bağ dokusunun etkilendiği ve kırık dokuda da etkenine bağlı olarak değişimler olduğu görülür. Bu üç yapıyı aynı anda destekleyen, kanıta dayalı ve bütüncül (holistik) bir yaklaşım gerekir. Beslenme, egzersiz ve bu dokuları oluşturan temel besin öğelerinin yerine konulması önemlidir.

Dokuların ve hücrelerin yapı ve bileşenlerinin eksikliklerinin yerine konulması, iyileşme sürecinin desteklenmesine yönelik beslenme önceliklidir. Beslenmede temel amaç; kas sentezini (anabolizma) uyarmak, kemik organik yapısını ve mineral yoğunluğunu korumak ve eklem içi inflamasyonu (yangıyı) kontrol altında tutmak olmalıdır. Yeterli protein ve amino asit havuzunun ihtiyaca uygun olarak oluşturulması hem kas hem de kemik yapısını destekler. Kas kütlesini ve gücünü korumak eklemleri doğrudan korur. Günlük kilogram başına 1.2 - 1.6 gram kaliteli protein alımı (özellikle lösin amino asidinden zengin whey, yumurta, kırmızı et/balık) kas protein sentezi için şarttır. Antiinflamatuvar beslenme modeli, Akdeniz Tipi Beslenme sağlıklı yaşamı desteklediği bilinen en çok bilimsel veriye sahip modellerdir. Rafine şeker, trans yağlar ve işlenmiş gıdalar sistemik inflamasyonu artırarak eklem kırık dokularının yıkımını hızlandırır. Zeytinyağı, koyu yeşil yapraklı sebzeler, mor meyveler (antioksidanlar) ve haftada en az iki gün yağlı balık (Omega-3 / EPA-DHA) tüketimi, eklem içi inflamasyonu doğal yolla baskılar. Alkali denge hem kemik matrisini destekler, yıkımı azaltır hem de hasarlı dokudaki inflamasyonu da azaltır. Kemiklerin sadece kalsiyuma değil, kolajen yapıyı destekleyecek C vitamini, magnezyuma ve çinkoya da ihtiyacı vardır. Aşırı tuzlu ve asidik beslenme idrarla kalsiyum atılımını arttırabileceğinden, sebze-meyve dengesi iyi kurulmalıdır.

Egzersiz kas yapısının güçlenmesi, yeniden kemik yapımının uyarımı için mekanik Sinyalizasyon sağlar. Kemik, kas ve kırık dokuları sadece besinlerle büyümeyebilir; gelişmek için mekanik yüke ihtiyaç duyarlar. Özellikle Direnç (Ağırlık) Antrenmanları (Kemik ve Kas için) için gereklidir. Progresif kontrollü yüklenme (ağırlıkların kademeli artırılması), kemik osteoblast hücrelerini uyarak kemik yoğunluğunu artırır ve kas hipertrofisini (büyümesini) sağlar. Haftada 2-3 gün tüm vücudu kapsayan direnç egzersizleri yapılmalıdır. Eklem etrafındaki kasların güçlendirilmesi eklem binen yükü de azaltır. Bunun yanı sıra Mobilitiyi Arttıran ve Stabilité, Dengeyi

BÜTÜNCÜL (HOLİSTİK) BİR YAKLAŞIM

E

destekleyici egzersizler de eklemek gerekir. Kalça ve ayak bileği gibi mobil (hareketli) olması gereken eklemler esnetilmeli; diz ve bel (lumbar) gibi stabil olması gereken bölgeleri çevreleyen kaslar (core, quadriceps vb.) güçlendirilmelidir. Kardiyo egzersizleri eklenerek kilo kontrolü ve kardiyovasküler sistemin desteklenmesi sağlanabilir. Yüzme, bisiklet veya kürek gibi eklemlere ani ve şiddetli darbe yüklemeyen kardiyo egzersizleri, eklem içi sıvının (sinovyal sıvı) sirkülasyonunu artırarak kıkırdığın beslenmesini sağlar.

Beslenme ve egzersiz temel yapının oluşmasını sağlarken bu yapılanma sürecinde ihtiyacımız olan besin öğelerinin de eklenmesi yeniden yapılanmayı destekler. Eklemlerde görülen sorunlar nedene bağlı değişmekle beraber en sık görülen sorun osteoartritlerdir. Bu durumda eklem kıkırdığı ve kıkırdak altı kemik dokusunda yapı ve yıkımın bozulması, kıkırdak yapının bozulması, bozuk kemik yeniden yapılanması, ilerleyici hasar, enflamasyon ve eklem aralığında bozulma, daralma gibi bir dizi biyokimyasal ve morfolojik değişikliklerle karakterize dejeneratif patoloji görülmektedir.

Doğru egzersize doğru besin destekleri eklendiğinde kemik, kas ve eklem sağlığının desteklenmesindeki başarı da artar. Kıkırdak yapının korunması, enflamasyonun azaltılması, kemiğin organik ve inorganik yapısının desteklenmesi tedaviye yanıtı destekler.

Kollajen; tendon, ligament ve kemik yapısındaki başlıca proteindir ve tüm proteinlerin yaklaşık % 30 unu oluşturur. Bu nedenle kollajenlerin yapımının artırılması bu yapıların desteklenmesi için gereklidir.

Vücudumuzdaki kollajenin çoğunluğu, önemli aminoasitlerin iç içe geçmiş zincirlerinden oluşur: glisin, prolin ve kollajen tipine bağlı olarak genellikle arginin veya hidroksiprolin. Kollajendeki aminoasitler "koşullu esansiyel" olarak bilinir. Çoğumuz için, kollajendeki bu koşullu esansiyel aminoasitler aslında esansiyeldir. Ancak kemik suyu, jelatin, tavuk ve balık derisi gibi kollajen açısından zengin gıdaları bilinçli olarak tüketmek için çaba göstermiyorsanız, vücudunuz bu hayati yapı taşlarından büyük ölçüde yoksun kalır. Bunların doğru protein kaynaklarından amino asit olarak veya ek destek olarak alınması yapısal bütünlüğün korunmasını sağlar.

Osteokalsin, osteopontin, osteonektin, fibronektin kollajen olmayan proteinlerdir. Osteokalsinin kanda artması osteoblastik aktiviteyi gösterir. KEMİK YAPIMI AÇISINDAN KALSİYUM/FOSFOR, D VİTAMİNİ/ PTH DENGESİ, KOLLAJEN DESTEĞİ ÖNEMLİDİR.

Kemik ve kalsiyum metabolizması için D3 + K2 Vitamini gereklidir. Kalsiyum takviyesinden ziyade, alınan kalsiyumun damarlarda birikmeyip kemiğe yönelmesi kritiktir. D3 vitamini kalsiyumun emilimini sağlarken, K2 vitamini

(MK-7 formu) Osteokalsin proteinini aktive ederek kalsiyumu kemik matrisine kilitler.

Kasların doğru kasılıp gevşemesi, ATP (enerji) üretimi ve kemik yapısı için magnezyum elzemdir. Akşamları emilimi yüksek olan Magnezyum Bisglisinat veya gündüz kas aktivasyonu ve enerji sağlamayı destekleyen Malat formları tercih edilebilir. Bunun yanı sıra çinkonun da kemik sağlığında, bağışıklığın desteklenmesinde, normal metabolizmanın korunmasında etkili olduğu bilinmektedir. Yapılan klinik çalışmalar eklem ve kıkırdak matrisi için tip II kollajen kullanımının eklem sağlığında ve osteoartrite bağlı eklem fonksiyonlarının kaybının azalmasında önemli bir destekleyici olduğunu göstermektedir.

Kollajen denince akla hep cilt geliyor. Tip II kollajenin eklem sağlığındaki rolü nedir?

Kollajen; tendon, ligament ve kemik yapısındaki başlıca proteindir ve tüm proteinlerin yaklaşık % 30'unu oluşturur. İnsanlarda kollajeni kodlayan 40'dan fazla gen tanımlanmıştır ve 28'den fazla kollajen alttipi vardır. Fibriller ve nonfibriller olarak iki ayrı grupta incelenirler. Fibriller formu matris proteinerinin % 90'ını oluşturur. Kollajenlerin derinin yaklaşık % 70'ini oluşturur. Çoğunlukla tip I ve III deride yer alan kollajen tipleridir. Kemik dinamik bir dokudur, yeniden yapılanma sürecidir. Kemik organik matrisinin % 90-95'i tip I kollajendir.

Kas ve bağ dokusu ligament arasında epiligament bulunur. Epiligament ligament onarımında önemli hücreleri bulundurmaz. Ligamentlerin kuru ağırlığının yaklaşık % 75'i kollajen ve % 85 tip I kollajen; bağın gerilme gücünden ve matrisin uzun vadeli özelliklerinden sorumludur. Diğer ligament kollajenler arasında tip III, V, VI, XI ve XIV bulunur. Tip I'den farklı olarak tip III kollajen daha esnek ve bağın daha fazla yayılabilirliğinden sorumludur. Ciddi bağ hasarından sonra epiligamentlerde bulunan tip III ve tip V devreye girer.

Eklem kıkırdığındaki hücresel yapıyı oluşturan kondrositler kıkırdığın yalnızca % 1'ini oluştururken, geri kalan hücre dışı matrisin % 90 gibi çok büyük bir kısmı Tip II kollajenden meydana gelir. Tip II kollajen eklem ve bağlara dayanıklılık ve yapısal bütünlük sağlar. Osteoartrit (kireçlenme) gibi dejeneratif durumlarda veya ağır spor aktivitelerinde ilk hasar gören yapı kıkırdaktaki bu Tip II kollajen ağırlardır. Bu nedenle eklem bütünlüğünün korunmasında Tip II kollajen hayati bir rol üstlenir.

Hidrolize kollajen ile doğası değiştirilmemiş Tip II kollajen arasındaki fark nedir? Etki mekanizmaları neden bu kadar farklı?

Bu iki kollajen formunun üretim süreçleri, moleküler büyüklükleri ve vücuttaki emilim/biyolojik etki mekanizmaları

tamamen farklıdır: Doğası Değiştirilmemiş (Unhidrolize/ Native) Tip II Kollajen ısı ve kimyasal işlem uygulanmadan, üçlü heliks yapısı ve antijenik özellikleri korunarak üretilir. Hidrolize Kollajen Peptitleri ise ısı, asit veya enzimlerle hidrolize edilerek küçük aminoasit zincirlerine (peptitlere) parçalanır. Bu peptitler bağırsaklarda tekrar sindirime uğrayarak amino asitlere parçalanır ve emilir. Daha sonra kollajen sentezinde hammadde olarak vücudumuz bu yapı taşlarını kullanır. UCII ise özel patentli yapısı nedeniyle bağışıklık sistemini aktive eder. Temel mekanizmasını bağırsaktan emilerek gerçekleştirir. Doğrudan bağırsaktaki bağışıklık dokularını (GALT / Peyer plakları) uyarır. Patentli bir yeni jenerasyon kollajen olan UCII epitop bir yapı içerir. Bu yapının uyardığı sinyal, immun sistemi düzenleyerek T-hücrelerinin eklem kıkırdığına saldırmasını ve kıkırdığı yıkmasını durdurur. Kurkumin gibi antiinflamatuvar etki gösteren desteklerle beraber kullanımının etkiyi desteklediğine dair çalışmalar da bulunmaktadır. UCII çok düşük dozlarda (örn. günde 40 mg) bile klinik etkinlik gösterdiğine dair çok sayıda bilimsel yayın ve metaanalizler bulunmaktadır. Oysa hidrolize kollajen peptitlerini günlük 5-10 g gibi yüksek dozlarda kullanmak gerekir.

Geleneksel eklem destekleri genellikle kıkırdığın yapı taşlarını sağlamaya odaklanırken, doğası değiştirilmemiş Tip II kollajenin farklı bir biyolojik mekanizma ile etki göstermesi klinik açıdan ne ifade ediyor?

Geleneksel destekler kıkırdak yıkımını engelleyemez, sadece yıkılan kıkırdığın yerine yenisinin yapılmasına yardımcı olmaya çalışır. Doğası değiştirilmemiş Tip II kollajen ise enflamatuvar kıkırdak hasarını başlatan T-hücre yanıtını baskılayarak kıkırdak yıkımını doğrudan kaynağında (bağışıklık düzeyinde) yavaşlatır veya durdurur. Genel olarak eklem sorunlarında artmış bir enflamasyon ve yıkım vardır. Enflamasyonun kontrolü ve yapımın uyarımı aslında besinlerden aldığımız vücudumuzda kollajen yapımında kullanacağımız amino asitler, peptitlerin ve diğer yapı taşlarının da etkin kullanımına yardımcı olabilir.

Patentli ve klinik olarak çalışılmış ham maddelerin tercih edilmesi sağlık profesyonelleri açısından neden önemlidir?

Sağlık profesyonellerinin (hekimler, diyetisyenler, eczacılar) hastalarına veya danışanlarına takviye edici gıda önerirken patentli ve klinik olarak çalışılmış ham maddeleri tercih etmesi hem mesleki itibar hem de tedavi başarısı açısından kritik bir öneme sahiptir.

Prof. Dr. Nuray Yazıhan:

Prof. Dr. Nuray Yazıhan, halen Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Fizyopatoloji Bilim Dalı başkanıdır. Ayrıca 2017'de kurulan Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Disiplinlerarası Gıda Metabolizma Klinik Beslenme Anabilim Dalı'nın da kurucu başkanlığını yürütmektedir. Sağlık Bakanlığı Obezite Kurulu, TUSEB-TUĞET Klinik Araştırmalar ve Projeler Bilim Kurulu, Türkiye Voleybol Federasyonu Sağlık Kurulu üyeliği gibi sağlıklı yaşam, egzersiz, gıda sağlık ilişkisi ile ilgili çok sayıda kurulda yer almaktadır. Genel olarak hastalıkların oluşum mekanizmaları, tanı ve tedaviye yansımaları, destekleyici yaklaşımlar, klinik beslenme, sağlık politikaları ve ekonomisi konusunda çalışmakta olan Prof. Dr. Nuray Yazıhan son dönemde özellikle sporcu sağlığı, sağlıklı yaşlanma, immun metabolizma ve immun yaşlanma, kas ve kemik sağlığı, amino asitler konusunda çalışmalarını devam ettirmektedir

Piyasada aynı isimle satılan yüzlerce ürün bulunmasına rağmen, ham maddenin arkasındaki bilimsel güç, ürünün kalitesini belirler. Patentli ürünlerin standardizasyon ve biyoyararlanımı bellidir. Sıradan bitkisel özler veya mineraller, her üretim serisinde (lot) farklı aktif bileşen oranlarına sahip olabilir. Oysa patentli ham maddeler sabit aktif bileşen içerir. Her kapsülde veya ölçekte, standardize edilmiş aktif bileşenin tam olarak aynı oranda bulunmasını garanti eder.

Patentli formülasyonlar (örneğin mikrokapsülasyon veya lipozomal teknolojiler), etken maddenin vücut tarafından maksimum düzeyde emilmesini sağlayacak şekilde moleküler olarak optimize edilmiştir. Bu biyoyararlanım için avantajdır.

En önemli kanıtı dayalı verilerin, temel ve klinik çalışmaların varlığı güven verir. Bir ham maddenin "klinik olarak çalışılmış" olması, o spesifik formülün insanlar üzerinde test edildiği anlamına gelir. Sağlık profesyoneli, genel bir literatür bilgisine değil, o markalı ham maddenin klinik çıktısına dayanarak öneride bulunur. Diğer önemli konu ise etkin dozun, güvenilirlik ve yan etki profilinin bilinmesidir. Klinik çalışmalar, hangi dozun terapötik (iyileştirici) etki gösterdiğini net olarak ortaya koyar. Profesyonel, "X patentli ham maddeden günlük 500 mg şu kadar süre verilmesi gerekir" diyerek hedef odaklı çalışabilir. Klinik çalışmalar sadece etkinliği değil, aynı zamanda ürünün güvenilirlik profilini ve yan etkilerini de raporlar. Patentli ham maddeler, ağır metal, pestisit ve mikrobiyolojik kontaminasyon açısından çok sıkı saflık testlerinden (Açık ve izlenebilir laboratuvar analizleri / COA) geçer. Sağlık profesyoneli, hastasına ürünü önerirken "akut veya kronik bir toksisiteyle karşılaşma riskini" minimuma indirmiş olur.

Burada dikkat edilmesi gereken konu jenerik bir hammaddede ile patentli bir hammaddenin aynı etkileri yapacağıdır. Örneğin Tip 2 kolajen üzerine yapılan klinik çalışmaların % 90'ı belirli bir patentli formül ile yapılmışsa, piyasadaki herhangi bir standart jenerik tip 2 kolajenden aynı kıkırdak koruyucu etkiyi beklemek bilimsel olarak yanlıştır.

Patentli ve etkinlik çalışmaları uluslararası hakemli dergilerde (PubMed vb.) yayınlanmış ham maddeleri seçmek, profesyonelin arkasındaki bilimsel kalkanı güçlendirir.

Özetle; jenerik ham maddeler genellikle sadece "fiyat" odaklı avantaj sunarken, patentli ve klinik çalışmalı ham maddeler, "güven, etkinlik, standardizasyon ve kalite" sunar. Sağlık profesyonelleri için ise insan sağlığı söz konusu olduğunda maliyetten önce her zaman bu dört parametre gelir.

UC-II® Doğası değiştirilmemiş tip-II kolajenin bağışıklık sistemi üzerinden çalıştığı ifade ediliyor. Çalışma mekanizmasından bahsedebilir misiniz?

UC-II® (Doğası Değiştirilmemiş Tip II Kolajen), standart hidrolize kolajenlerden farklı olarak moleküler bütünlüğü (üçlü heliks yapısı ve aktif epitoplari) korunarak tavuk göğüs kıkırdagından elde edilen patentli bir moleküldür. Klasik kolajenler gibi sindirim sisteminde aminoasitlerine parçalanıp hammaddede olarak kullanılmak yerine, immünojenik bir mekanizma olan "Oral Tolerans" mekanizmasını tetiklediğine dair çalışmalar bulunmaktadır. Literatürde ve klinik makalelerde yer alan verilere göre UC-II®nin bağışıklık sistemi üzerindeki hücresel çalışma mekanizmalarının gösterildiği çalışmalara göre önemli

özelliklerinden biri bozulmamış epitoplariin bağışsak (GALT) bağışıklık hücreleri tarafından tanınmasıdır. UC-II® oral yolla alındığında, midedeki asit ve enzimlerin de doğal yapısını bozmadığı üçlü heliks formunu koruyarak ince bağışsığın ileum bölgesine ulaşır. Burada, GALT (Bağışsak İlişkili Lenfoid Doku) yapısının temel bileşeni olan Peyer Plakları ile karşılaşır. Peyer plaklarının üzerinde özelleşmiş M hücreleri, UC-II®nin biyolojik olarak aktif glikosillenmiş epitoplariin (antijenik bölgelerini) yakalar ve alt tabakadaki Antijen Sunan Hücrelere (Dendritik Hücreler) teslim eder. Dendritik hücreler, bağışsak mikrodokusundaki antienflamatuar sinyallerin (örneğin TGF-β) varlığında bu Tip II kolajen parçalarını alır. Bu hücreler, henüz bir kimlik kazanmamış olan saf yardımcı T hücrelerini (Naive CD4+ T hücreleri), kolajeni düşman olarak değil "vücudun kendi parçası" (self-antigen) olarak algılayacak şekilde eğitir. Bu eğitim sonucunda saf T hücreleri, bağışıklık sisteminin fren mekanizması olan Foxp3+ Düzenleyici T hücrelerine (Treg) dönüşür. Bağışsakta aktif hale gelen ve özelleşen bu Treg hücreleri, lenf ve kan dolaşımına katılarak vücutta Tip II kolajenin yoğun olduğu bölgelere, yani eklem kıkırdaklarına (sinovyal bölgelere) göç eder. Eklemlerde, osteoartrit (kireçlenme) veya aşırı mekanik strese bağlı olarak kıkırdak yıkımı yaşandığında, bağışıklık sisteminin katil hücreleri (Th1, Th17 ve makrofajlar) kıkırdığı yabancı bir madde gibi algılayıp oraya saldırılmaktadır. Treg hücrelerinin immunomodulasyon yani immün sistemi düzenleme özelliği vardır. Bu etkinin de UC-II®nun eklem üzerindeki etkilerinden biri olabileceği

Genel olarak Treg hücreleri vücudumuzda aktive olduğunda, eklem mesafesinde çok güçlü antienflamatuar sitokinler salgılar. Bunların en önemlileri TGF-β (Transforme Edici Büyüme Faktörü-beta) ve IL-10 (İnterlökin-10)'dur. Bu sitokinler aracılığıyla zincirleme bir iyileşme süreci başlar. Bu da yıkıcı sitokinlerin baskılanmasını sağlayabilir. Eklemden kıkırdak harabiyetine ve ağrıya yol açan proenflamatuar sitokinlerin (TNF-α, IL-1β, IL-6) üretiminin düşmesi önemlidir. Ayrıca TGF-β, kıkırdak üreten hücreleri (kondrositler) uyarak yeni kolajen sentezini ve hücre dışı matrisin (ECM) kendini tamir etme sürecini tetikler. Süreç besinsel bir yapı taşı desteği değil, tamamen bağışıklık sisteminin sinyal mekanizmalarını kullanarak eklemden inflamatuvar savaş durdurma (immünomodülasyon) stratejisidir.

UC-II® ile yapılan klinik çalışmalarda elde edilen sonuçları genel olarak nasıl değerlendiriyorsunuz? Özellikle hareket kabiliyeti ve eklem konforu açısından öne çıkan bulgular nelerdir?

Bilimsel yayınlar incelendiğinde UC-II® ile yapılan klinik çalışmaların genel olarak eklem sağlığını koruduğu, deneysel ve klinik çalışmalarda normal kişilerde ve osteoartriti kişilerde hareket kabiliyetini, esnekliği (Range of Motion - ROM) desteklediği görülmektedir. Klinik çalışmalarda goniometrik (eklem açısını ölçen) değerlendirmeler yapılmış ve UC-II® kullanımının eklem hareket açıklığını doğrudan artırdığı kanıtlanmıştır. Diz Esnekliği ve Açılımı: Sağlıklı bireylerde yapılan 24 haftalık çok merkezli bir çalışmada, UC-II® kullanan grubun diz fleksiyon (bükülme) ve ekstansiyon (açılma/düzleşme) açılarında plaseboya kıyasla istatistiksel olarak çok ciddi bir artış (iyileşme) gözlenmiştir. UC-II® kullanan kişilerde yapılan KOOS (Knee Injury and Osteoarthritis

Outcome Score) anket çıktılarında; kullanıcıların merdiven inerken/çıkarken, düz yolda yürürken veya dizlerini döndürme (hareketi yaparken çok daha esnek ve rahat hareket edebildikleri raporlanmıştır.

Erken dönem OA tedavisinde, kıkırdak onarımına ve korunmasına yardımcı olan, bozulmamış tip II kolajen (UC-II®) kullanılmaya başlanmıştır. Kumar ve ark (2025) yaptığı kısıtlı metaanalize dahil edilen sekiz (8) randomize kontrollü çalışmanın sonuçlarının analizine göre ortalama yaş aralığı 53,5±0,99 ila 68,7±5,3 yıl arasında değişen, ortalama takip süresi 3 ila 6 ay olan UC-II® takviyesi kullananlarda WOMAC ve VAS skorları gibi sonuç ölçütleri, plaseboya kıyasla daha iyi sonuçlar gösterdiği bulunmuştur. Bu çalışmalara göre yürüme ölçümü, başlangıç değerine göre önemli ölçüde iyileşmiş, bu durum, zamanlı kalkma ve yürüme testi ile 6 dakikalık yürüme testinde (6MWT) iyileşme ile de desteklenmiştir. Başka bir çalışmada UC-II® eklem üzerindeki mekanik stres kaynaklı "batma ve sızlama" hissini azaltmada yardımcı olduğu, Stepmill (merdiven tırmanma) testi yapılan sağlıklı gönüllülerde, günlük 40 mg UC-II® alan kişilerin eklemlerinde herhangi bir rahatsızlık hissetmeden çok daha uzun süre ve daha yoğun egzersiz yapabildikleri görülmüştür.

Glukozamin, kondroitin, MSM, kurkumin ve farklı kolajen türleri gibi birçok içerik bulunuyor. Bilimsel açıdan değerlendirildiğinde bu bileşenlerin avantaj ve sınırlılıkları nelerdir?

Glukozamin ve kondroitin sülfat bağ dokusunun temel bileşenleridir. Eklem aralığındaki sinovyal sıvının viskozitesini (akışkanlık direncini) artırarak mekanik şoku emme kapasitesini destekler. Gerek moleküler ağırlıklarının gerekse kullanılması gereken dozun yüksek olması kullanımı kısıtlayıcı olabilmektedir. Literatüre baktığımızda tekli ve/veya glukozamin, kondroitin, kurkumin gibi diğer destek ürünleri ile karşılaştırmalı ve beraber kullanıldığı çalışmalar olduğu görülmektedir. Yapılan karşılaştırmalı klinik çalışmalarda, günde sadece 40 mg UC-II® kullanımının, çok daha yüksek dozlarda alınan (örneğin 1500 mg Glukozamin + 1200 mg Kondroitin) kombinasyona kıyasla, WOMAC (eklem ağrısı ve fonksiyonelliği ölçgeği) skorlarında anlamlı derecede daha yüksek performans ve iyileşme sağladığı bildirilmiştir. Bununla beraber 40 mg UC-II®, 2000 mg Glukozamin ve 1600 mg Kondroitin ayrı ayrı ve kombine kullanıldığı deneysel bir hayvan modelinde bu maddelerin etki mekanizmalarının aynı olduğu beraber kullanımında olumlu etkileri olabileceği belirtilmiştir.

Doğal enflamasyon baskılayıcılar olarak bilinen Kurkumin, MSM (Metilsülfonilmetan), boswelvia ödem azaltmada da yardımcı olurlar. Stabile ve ark (2024) UC-II® ve boswelvia nin köpeklerde orta düzey osteoartrit geliştirilerek yapılan bir çalışmada tekli veya birlikte kullanımlarının etkileri incelenmiş birlikte kullanımlarının 4. haftadan itibaren olumlu etkilerinin görüldüğü bildirilmiştir. Antienflamatuar etki gösteren kurkuminin de UC-II® ile beraber kullanımının olumlu etkileri olduğuna dair çalışma bulunmaktadır.

Bu etken maddelerinin etkileri kolajenden bağımsız ama destekleyicidir. Bu nedenle kombine kullanımları olumlu sonuçları desteklemektedir. Bununla beraber yüksek doz glukozamin kullanımının glukoz metabolizmasına olumsuz etkileri bulunmaktadır. Bu da diabetli hastalarda kullanımı sınırlandırmaktadır.

Lonza

Capsules & Health
Ingredients

Her sarmalda mükemmeliyet

Orijinal

**Mükemmeliyetin özveriyle şekillendiğini biliyoruz.
Bu yüzden sağlam bir temel oluşturmaya çok önem veriyoruz.**

Lonza'da, UC-II® kolajenin yapısı, benzersiz etki mekanizmaları söz konusu olduğunda hayati öneme sahiptir. Uçlu sarmal molekül yapısı, biyoaktif bağlanma bölgelerinden oluşur. Bu hassasiyet, UC-II® kolajenin vücudun doğal kırıldak onarım sürecini tetiklemesini ve yeni eklem kırıkdağı oluşumunu desteklemesini sağlar.

Elektron mikroskobu altında incelendiğinde, Lonza'nın patentli UC-II® doğası değiştirilmemiş tip II kolajeni, önemli ölçüde sağlam ve korunmuş kolajen lifleri göstermektedir. Bu da orijinal yapısının gerçek kanıtlarından biridir.

UC-II® kolajenin her sarmalındaki bu mükemmeliyetin ürünlerinizin etkinliğine nasıl yardımcı olabileceğini keşfetmek ister misiniz?

Gerçeğini seçmeyi unutmayın: Orijinal UC-II®.

bayfar®
MEDİKAL

SAĞLIKTA PUSULANIZ

BAYFAR MEDİKAL TİCARET VE DANIŞMANLIK A.Ş.

Küçükbakkalköy Mahallesi Kocaceviz Caddesi No:11

34750 Ataşehir - İstanbul - Türkiye

Tel: +90 216 380 44 55 (Pbx) - Faks: +90 216 380 44 52

www.bayfar.com / bayfar@bayfar.com

BORSA İSTANBUL'DA GONG ORZAX İÇİN ÇALDI

Talep toplama sürecinde yatırımcılardan yoğun ilgi gören Orzax, halka arz sürecini başarıyla tamamlayarak Borsa İstanbul Yıldız Pazar'da "ORZAX" koduyla işlem görmeye başladı. Yaklaşık 1 milyon yatırımcıdan talep toplayan Orzax'ın Gong Töreni, 7 Temmuz Salı günü Borsa İstanbul'da gerçekleşti.

Türkiye'nin lider takviye edici gıda üreticisi Orzax'ın sermaye artırımı ve ortak satışı yoluyla gerçekleşen halka arzı tamamlandı. İfo Yatırım liderliğinde sürdürülen halka arz sürecinde Gong Töreni, 7 Temmuz Salı günü Borsa İstanbul'un ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Kurum, "ORZAX" kodu ile Borsa İstanbul Yıldız Pazar'da işlem görmeye başladı.

Geçtiğimiz günlerde talep toplama dönemini başarıyla tamamlayan Orzax'ın halka arzı yatırımcılardan yüksek ilgi görmüştü. Yaklaşık 1 milyon yatırımcının katıldığı Orzax'ın halka arzında halka arz büyüklüğü 3.622.500.000 TL olarak gerçekleşti.

Gong Töreninde konuşan Borsa İstanbul A.Ş. Genel Müdürü Korkmaz Ergun, "Orzax başarılı bir girişimcilik ruhuyla kurulmuş ve bugün güçlü bir marka haline gelmiştir. Ar-Ge merkeziyle, ürün portföyünü çeşitlendirmesiyle, pazar ağını genişletmesiyle ve ihracatıyla büyümesine devam etmektedir. Bugün ise Borsamızda işlem görmeye başlayarak, halka arzdan sağladığı finansmanla yatırımlarını gerçekleştirecek, üretim kapasitesini artıracak ve böylece bu büyüme hedeflerine emin adımlarla yürüyecektir.

Bu başarılı halka arzında emeği geçen herkese, tüm şirket çalışanlarına ve aracı kuruma teşekkür ediyorum. Halka arzın, sermaye piyasalarımıza hayırlı olmasını diliyor, ORZAX'a Borsamız ailesine hoş geldiniz diyorum" dedi.

İfo Yatırım Genel Müdür Yardımcısı Hüseyin Güler "İfo Yatırım olarak konsorsiyum liderliğini üstlendiğimiz yaklaşık 3 yıllık bir emeğin nişanesi olan Orzax'ın halka arzını başarıyla tamamlayıp gong töreninde bir arada

olmaktan büyük mutluluk duyuyoruz. 2004 yılında kurulan ve sektör liderliği, güçlü büyümesi ve ihracatıyla kendini ispat eden Orzax'ın halka arzına yaklaşık 1 milyon yatırımcının gösterdiği yoğun ilgi hem şirketin güçlü potansiyeline hem de sermaye piyasalarımıza duyulan güveni açıkça ortaya koymaktadır. Son 5 yılda gerçekleştirdiğimiz 29 halka arzla şirketlerin sürdürülebilir büyümelerine katkı sağlarken, sermayenin tabana yayılmasına ve piyasalarımızın derinleşmesine destek olmaktan gurur duyuyor; bu başarılı süreçte emeği geçen Orzax ailesine, yatırımcılarımıza, SPK, Borsa İstanbul, Merkezi Kayıt Kurulu ve Takasbank'ın değerli yönetim ve çalışanlarına teşekkür ediyoruz.

"Yatırımcılarımıza çok teşekkür ediyoruz..."

Törende konuşma yapan Orzax CEO'su Yunus Emre Alimoğlu, "2004 yılından bu yana sağlık sektöründe

'Sağlığa Hediye' mottomuzla büyük işlere imza atıyoruz. Bugün Orzax, modern üretim tesisleri ve geniş ürün portföyü ile sadece Türkiye'de değil, dünyanın pek çok farklı coğrafyasında güven duyulan bir marka haline geldi. İstikrarlı bir şekilde sürdürdüğümüz büyümemizi halka arzımız ile taahhüdük. Tüm bu süreçte Orzax'a inanarak ve güvenerek yatırım yapan tüm yatırımcılarımıza teşekkür ediyoruz. Bundan sonra da Türkiye için katma değer üretmeye devam edeceğiz" diye ifade etti. "Halka Arz Gelirlerini Stratejik Alanlarda Değerlendireceğiz" Konuşmasında halka arzdan elde edilen gelirin kullanımına da değinen Alimoğlu, "Halka arzdan elde ettiğimiz kaynağı, üç ana grupta değerlendirmeyi planlıyoruz: Halka arz gelirlerinin bir kısmını yeni yatırım finansmanı ve Ar-Ge merkezi geliştirmelerinde, bir kısmını küresel pazarlardaki genişleme stratejilerimizde, geriye kalan bölümünü ise işletme sermayesi ihtiyacı ve finansal verimliliğin artırılmasında kullanacağız. Aramıza yeni katılan yatırımcılarımız ile birlikte daha sağlıklı ve sürdürülebilir bir gelecek inşa edeceğiz. Halka arzımızdan aldığımız güç ile planlı olarak büyümeye devam edeceğiz."

"Yüksek Kalite ve Ar-Ge ile Sektördeki Çıtayı Yükseltiyoruz"

Yenilikçilik ve Ar-Ge odaklılığın Orzax'ın yapıtaşları olduğunu belirten Alimoğlu, "Sektördeki çıtayı her geçen gün daha yukarıya taşıyoruz. Modern üretim tesislerimizde sahip olduğumuz yüksek kapasite ve geniş ürün portföyümüz ile bugün eczacıların ve tüketicilerin güven duyduğu bir marka haline geldik. Ne kazanacağız sorusundan önce, mottomuzda da belirttiğimiz gibi 'Sağlığa ne hediye edeceğiz' sorusuna yanıt aradık. Kurulduğumuz günden bu yana milyonlarca insanın hayatına dokunmanın gururunu yaşıyoruz" açıklamasında bulundu.

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE İLAÇ VE
TIBBİ CİHAZ KURUMU

TÜRKİYE İLAÇ VE **TIBBİ CİHAZ KURUMU** **BAŞKANLIĞINA** **HÜSEYİN ÇELİK** **ATANDI**

Hüseyin Çelik, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu Başkanlığına atanmıştır.

İVEK Vakfı Mütevelli Heyeti Başkan Yardımcısı olan Hüseyin Çelik, Türkiye'nin sağlık politikaları, hastane yönetimi ve sosyal güvenlik reformlarında uzun yıllar üst düzey sorumluluklar üstlenmiş bir bürokrat ve sağlık yönetimi uzmanıdır. 1965 Afyon doğumlu olan Sağlık Sektörü Uzmanı Hüseyin Çelik, tıp/sağlık dünyasında bakanlık bürokrasisi ve sivil toplum çalışmalarıyla bilinir. Öne çıkan kariyer basamakları ve uzmanlıkları şu şekildedir: Eğitim ve Akademik Geçmiş: Lisans: İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü mezundur.

Lisansüstü: Aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde "Avrupa Birliği Ülkelerinde Sosyal Sağlık Sigortacılığı" ve "Sağlık Sigortasında Ödeme Sistemleri" alanlarında iki ayrı yüksek lisans çalışması yürütmüştür. Sağlık Yönetimi: TODAİE bünyesinde Türkiye'de sosyal sağlık sigortasında norm birliği üzerine uzmanlaşmıştır.

Bürokrasi ve Sağlık Sektörü Kariyeri: Sağlık Bakanlığı: Geçmiş dönemde Sağlık Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığı görevini yürütmüştür. Reformlar: Türkiye'deki Genel Sağlık Sigortası Reformu, Sosyal Güvenlik Reformu ve Sağlıkta Dönüşüm Programı projelerinin stratejik yönetiminde aktif rol oynamıştır.

Özel Sektör ve Danışmanlık: Acıbadem Sağlık Grubu bünyesinde Satınalma Direktörlüğü ve Hastane Direktörlüğü gibi üst düzey yöneticilikler yapmış; günümüzde ise sağlık işletmeciliği ve mevzuatı üzerine kendi danışmanlık firmasıyla hizmet vermektedir.

Eğitmenlik: Acıbadem Üniversitesi ve Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nde sağlık mevzuatı, sistemleri ve politikaları dersleri vermiştir. Vakıf Çalışmaları: İVEK: İlaç, Eczacılık, Sağlık Bilim ve Teknolojileri Vakfı (İVEK) kurucu mütevelli heyeti üyelerindendir ve vakıfta oy birliği ile Mütevelli Heyeti Başkan Yardımcılığı görevine seçilmiştir.

TEN İŞIĞI

YAZ İŞILTIN CİLDİNDE KALSIN

Lekelenme görünümüne
karşı içeriden destek rutini

GÜNEŞLİ
GÜNLERE
GÜÇLÜ
BAKIM

CİLT TONU
DESTEĞİ

YAZ AYLARINDA
CİLT BAKIMINI
İÇERİDEN
DESTEKLE

YAZ BAKIMINDA
YENİ DÖNEM

Validus

YAZIN İZİ DEĞİL IŞILTISI KALSIN!

ECZANELERDE

+90 212 477 00 11

www.elitpharma.com

info@elitpharma.com

Validus'u keşfetmek için taratın.

Tüm ürünlerimizle farmazon'dayız.

Uzm. Ecz. Sinem Güngör Bayar
telomera@hotmail.com

BİR CİSİM YAKLAŞIYOR

“Hiçbir yanlış yapmadık ama yine de bir şekilde yenildik”

Stephen Elop

Eski Nokia CEO'su Stephen Elop, 2013 yılında yapılan basın toplantısındaki veda konuşmasında böyle demişti, gözyaşlarına engel olamadan. Nokia, Kodak, Blackberry kendi sektörlerinde lider konumdayken alt üst oldular, yenildiler. **Bir şey oldu** ve onu ıskaladılar, göremediler, fark etmediler, artık ne diyorsanız, treni kaçırdılar ve dükkânı kapattılar. **İnovasyon tam da bu sebepten günümüzde bir hayatta kalma meselesi.** Yeterince hızlı, öngörülü, çevik olmayan her kurum, her şirket, bir gün bunu tadabilir. Türk Dil Kurumu sayfasında **“inovasyon”** kelimesini taradığımda karşına **“yenileşim”** kelimesi çıkıyor. Elbette ki bir şey anlamıyorum, onu da taradığımda şu çıkıyor; **“Değişen koşullara uyabilmek için toplumsal, kültürel ve yönetsel ortamlarda yeni yöntemlerin kullanılmaya başlanması; yenilik, inovasyon.”**

Döndük mü yeniden inovasyona, dünya yuvarlakmış. Eczacılık mesleği ve eczane işi için inovasyon nasıl değerlendirilir diye baktığımızda, nereye dokunsam karşına **“eczanein değer üretme biçimini değiştirmek”** çıkıyor. Eczanein değer üretme biçimini değiştirmeyi farklı açılardan değerlendirebiliriz.

1-Hizmet kalitesi;

Yıllardır söylediğimiz ama yapamadığımız, **eczaneleri birinci basamak sağlık merkezi** olarak konumlandırma meselesi. Bu sadece kronik hastalıklara, ilaçlara ya da gençliğe, güzelliğe dair bir danışmanlık rolünden çok (o zaten...), aşağı yukarı şu minvalde yeterliliklerle ilgili...

- Aşı uygulaması yapabilmek,
- Bir algoritmaya bağlı kalarak tanı koyup, ilaç başlayabilme,
- Eczanelerde hasta ile özel görüşme alanları bulundurma,
- Kronik hastalıklarda cihaz kullanımının ve yorumlanmasının öğretilmesi,
- İlaç kaynaklı sorunların tespiti,
- İlaç tedavisini takip etme ve doğru değerlendirmek,
- Çoklu ilaç kullanımında sorunların tespiti ve çözülmesi,
- Sağlık okur yazarlığı ve yapay zekayı doğru kullanabilme...

Bu yeterlilikleri kazandıktan ve hatta

ispatladıktan sonra ancak, **“biz birinci basamak sağlık merkeziyiz”** cümlesinin altını doldurabiliriz. Bu yeterliliğe sahip eczacılarımız var, ama sorun yapabilmekte değil zaten, sorun bunu sistemleştirebilmekte.

2-Sistem kurmak;

Bizler sistem kurup onu yönetme konusunda ciddi sorunları olan bir ülkeyiz. Hangi sektöre bakarsak bakalım bu değişmiyor. Bir mekâna gidiyoruz diyelim. Yediğimizi, içtiğimizi, temizliğini, personeli sevdi diyelim. Birkaç sene içinde ya da bazen birkaç ay içinde **“bozmuş”** oluyor. Atalardan kalan aile şirketleri, ikinci nesil yönetimde dayansa bile üçüncü nesilde dayanmıyor. İkinci ve üçüncü nesil o kadar emek vermemiş oluyor çünkü ya da bir şekilde rahat yaşamış olduğu için dedesi, anası, babası gibi düşünmüyor, hadi düşündü diyelim, günün koşulları değişmiş oluyor. Bildiklerimiz çoğu zaman, günün koşullarına yetmiyor. Çünkü bir şirketi ve markayı var etmek, o işin günlük uygulaması yanında; **tutumlu olmak, parayı yönetmek, parayı anlamak, yatırım yapmayı bilmek** gibi beceriler de gerektiriyor ve bu bilgi, ailede varsa öğreniliyor. Ailede bu bilgi yoksa çoğu insan bu bilgiye erişene kadar işi batırmış ya da yaşlanmış ya da kendine güvenini kaybetmiş oluyor. Markalara ve şirketlere danışmanlık verenler bunu fark etmiştir; aile şirketlerini kurumsallaştırmak zordur bizim coğrafyada. Tepedeki adam ya huysuzdur, bildiğinden şaşmıyordur, yeniliğe açık değildir ya da yeniliklere açık olsa bile çoğu zaman başkalarına **güvenmiyordur**. Haklı da oluyorlar çoğu zaman, kurumsallaşma denemelerinin hüsrarla sonuçlanma sebebi adamların içte içe haklı olmaları da olabilir, emin değilim. Kültürümüz kurumsallaşmaya, sistemleşmeye müsaade etmiyor. Bizler, **(Acar Baltaş'ın tabiri ile söylüyorum); ebru sanatı gibi iç içe girmiş bir yapıyız, sınırlar net değil. Oysa batı öyle değil, onlar mozaik gibi, sınırlar ve köşeler net. Sistem kurmak için, sınırlar ve köşeler gerekiyor. Eczane deneyiminde bunlara ek olarak, farklı dinamikler var. Eczanede kurumsallaşmak için sistemde kendimden harici eczacı olması gerekli, bir kişinin her işten sorumlu olduğu, her işe yetişmeye çalıştığı bir iş yeri kurumsallaşamıyor, bir insan evladına bağımlı oluyor ancak. Hem eczacılık mesleğinin kendi yapısı gereği (her**

şeyde ama her şeyde eczacının sorumlu olması, onun her şeye yetişmek zorunda olması) hem de toplumsal kodlarımız nedeniyle sistem kurmakta ve kurumsallaşmakta zorlanıyoruz. Yapabilen yok mu? Elbette var. Ama bir sorun varsa bunu **“yapabilen var, siz de yapın işte”** demekle çözemiyoruz maalesef. O zaman yapı orman kanunlarıyla yönetilmiş oluyor, dayanan dayansın, dayanamayan gitsin noktasına geliyor olay. Ki bu, **“iyi olan kazansın”** demekten farklı bir şey. İyi olan kazansın anlayışının eşit koşullarda bir değeri ve karşılığı var, oysa biz eşitliği geçeli çok oldu. Özel okul gerçeği var (burada özel eczacılık fakültelerinden bahsediyorum). Bizim iş özelinde **“ruhsatların satılık olması”** var, mertliği en baştan bozuyor bu. Öyle ki, parası olan bu işi yapsın, parası olmayan yapmasına geleceksak, pek çok ruhsat babadan oğula geçecekse, hiç kimse **birinci basamak sağlık merkezi yeterliliği** için uğraşmaz, mesleğin itibarı için de uğraşmaz, sadece ve sadece para için uğraşır, şu anda olduğu gibi.

Yani dostum, sistemsel sorunları bireysel çabalarımızla çözemiyoruz, eyvallah... **Ama sistemsel bir çözüme ulaşmak için de o sistemdeki bireylerin tek tek yeterli olması gerekiyor.** Önce biz yeterli olacağız ki birinci basamak sağlık merkezi olmanın hakkını verelim. Önce biz yeterli olacağız ki bir pazarlık masasına oturmaya hak kazanabilelim. En baştan, fakülte eğitimlerinin çağın koşullarına uyumlanması, eczacının **klini ve yönetsel** becerilerinin artması gerek. Hadi fakültede yapamadık diyelim. Eczacı örgütlerinin bir olup bu iki yeterliliğe **(klini ve yönetsel)** odaklanması gerek. Hadi eczacı örgütleri yapamadı diyelim, eczacının bu iki yeterliliği kazanması, her zaman bu iki beceri için yatırım yapması gerek. Güncel eğitimleri alması, uyumlanması, eczaneye entegre etmesi, günlük mesaiye eklemesi gerek. O da yetmiyor, personeli de eğitmesi gerek.

3-Güncel bilgi;

Yaklaşık yirmi yıl önce klini eczacılık, sırdaş eczacı gibi eğitimlerle ile başlamıştı eczacının meslek içi eğitim serüveni. Sonra satış, pazarlama ve yönetim danışmanlıkları başladı, sonra takviye pazarının patlamasıyla

takviye danışmanlığı, longevity, fonksiyonel tıp ve fonksiyonel eczacılık gündeme geldi. Aromaterapi, homeopati gibi alanlar da oldukça ilerledi, şimdilerde majistral eczacılık yeniden gündemde, eczacılar kendi laboratuvarlarında çağa uygun formatta kapsüller ve kremler üretiyor, aromatik yağlar hazırlıyor, hekim reçeteleri yanında, kendi formüllerini de sisteme sunup ayrıca, her biri için danışmanlık veriyorlar. Evet çağı yakalamak böyle bir şey...

Yapay zekaya sordum. Dostum dedim, sen varken insanlar eczacıya neden ilaç sorsun? Bir eczane eczacısının yapay zekaya üstünlüğü nedir? Şöyle cevap verdi,

-Ben dümdüz bilgiyi veririm ama bağlamı kuramam. Onu sen yapabilirsin. O hastanın

geçmişini ve kişiliğini de hesaba katarak yorum yapabilirsin.

-Ben sorumluluk alamam, sen alırsın.

-Ben süreci yönetemem, sen yönetirsin.

Ve en önemlisi (bunu chatçığım demedi ben diyorum), **bağ kurmak eczane eczacılarının hala, en güçlü alanı... İddia ediyorum bir eczane eczacısının şu hayatta birincil işi misafir ağırlamak, insan tanımak ve bağ kurmaktır.**

Nerede, hangi konumda olursa olsun, bizler toplumda birer emülgatör görevindeyiz. Farmasötik teknoloji derslerinden hatırlarsınız, su ve yağ arap zamkı olmadan karışık bir bütün olamaz. Arap zamkı (emülgatör) her iki yüzeye de tutunarak ikisini bir arada tutar, biz de o hesap, toplum ile devletin, toplum ile tababetin arasında bir **"bağlayıcı"** görevindeyiz. Bunu da bizden başkası

yapamaz, emin olun... Mesleki hafızamıza yerleşmiş **"yol gösterici, sorumluluk alan, hizmet sağlayıcı"** rollerimize bağlıyız, bunu yeni mezun eczacılarda da görüyorum, o ruh var, o ruhu tanıyorum çünkü. Her eczacı bulunduğu konumda doğru sağlık ve ilaç bilgisini, ürününü, hizmetini vermekle sorumludur. Eczacı bulunduğu konumda insanların sevdiği, saydığı ve güvendiği bir konumdur, istisnalar kaideyi bozmaz.

Toplum ile devlet arasında, topluma tababeti en zarif haliyle ulaştıran, bu denli özel bir yerde olan bizler, **en büyük gücümüzü insanlarla bağ kurmaktan alıyoruz.** Bağ kurma gücünü **kliniğe ve yönetsel** becerilerle donattığımızda, üzerine bir de yapay zekayı yönetebildiğimiz güncel bilgiye sahip olduğumuzda, nasıl da yükselebileceğimizi, nasıl kalkınabileceğimizi düşünebiliyor musunuz?

Bütün bunları yapmak ve öğrenmek için üşeniyor musunuz? Çok mu yoğunsunuz mesela? Çok meşgul olmakla üretken olmak aynı değildir. Biz nerede meşgul nerede üretken olacağımızı karıştırıyor olabilir miyiz? Sadece biz de değil, bütün dünya aynı durumda. Dünyanın en zeki mühendisleri, en eğitilmiş tasarımcıları şu anda bizim dikkatimizi ekranda tutmak için çalışıyorlar. Gereksiz olanı hayatımızdan çıkarınca (zaman öldüren sosyal medya, dedikodu, şikâyet...) bize ve geleceğimize gerçekten yer açılacak...

Çağı ve geleceği yakalamak için, lütfen;

-Kendimize gerçek bir alan açmak zorundayız. Boş zaman, sakın kafa, dinlenmiş bir beden, günlük hay huydan arınmış bir **"alan"**ımız olmalı.

-Birinci basamak sağlık merkezi yeterliliğinde kliniğe beceriler kazanmalıyız.

-İnsanlarla bağ kurmayı iskalamadan, kurumsallaşmayı ve eczanede sistem kurmayı öğrenmeliyiz.

-Sürekli öğrenmek bir yaşam biçimi olmalı, eczacılık ve sağlık ile ilgili her türlü eğitim ve donanım için harcadığımız parayı ve zamanı **"kendimize ve geleceğimize yatırım"** olarak görmeliyiz.

Kazanan ve kaybeden olmak bir zihin yapısı nihayetinde. Sistemden Nokia gibi silinmemek için ve hatta domine etmek için, lider konumda olmak için, elbette bir şeyler yapmamız gerekiyor.

Arabayı zengin oyuncak olmaktan çıkarıp halkın ayağına indiren, orta sınıf tüketim ekonomisinin kurucusu, modern üretim disiplininin öncüsü, seri üretim çağını başlatan, kapitalizmi sokağa indiren adam, Henry Ford ne demiş;

"Yapabileceğini düşünsen de, yapamayacağını düşünsen de haklısın"

Haklısın dostum.

TBMM VE TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ ARASINDA İLAÇ TEDARİĞİ PROTOKOLÜ İMZALANDI

Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) ile Türk Eczacıları Birliği (TEB), milletvekilleri ve ailelerinin ilaç tedarik süreçlerini dijitalleştiren yeni bir iş birliği protokolüne imza attı. 17 Temmuz 2026 tarihinde yürürlüğe giren anlaşmayla birlikte, parlamento üyelerinin reçete işlemleri TEB'in mevcut provizyon sistemi üzerinden yürütülecek.

Protokolün Kapsamı ve Detayları

- * Hak Sahipleri: TBMM kapsamındaki milletvekilleri ile bakmakla yükümlü oldukları aile bireyleri.
- * Süreç Yönetimi: İlaç ve tıbbi malzeme teminine ait reçete ve fatura onayları dijital sistem üzerinden yapılacaktır.
- * Altyapı: İşlemler, TEB tarafından işletilen merkezi provizyon sistemi kanalıyla gerçekleştirilecek.
- * Yasal Dayanak: İş birliği, 28280 sayılı yönetmelik çerçevesinde yapılandırıldı.

Resmi İmzalar Atıldı

Anlaşmanın resmi imza törenine her iki kurumun üst düzey yöneticileri katıldı. Protokolü onaylayan isimler şunlar oldu:

- * **Pelin Varol:** TBMM Milletvekili Hizmetleri Başkanı
- * **Uzm. Ecz. Abdullah Caner Güven:** Türk Eczacıları Birliği İl. Başkanı
- * **Uzm. Ecz. Taner Ercanlı:** Türk Eczacıları Birliği Genel Sekreteri

Süreçte Ne Değişecek?

Yeni dönemde, tedavi yardımları TBMM bütçesinden karşılanan hak sahiplerinin TEB üyesi eczanelerden yapacağı harcamalar tek bir merkezden takip edilecek. Bu adımla, faturalandırma ve bürokratik işlemlerin daha sistematik bir altyapıya taşınması hedefleniyor. Metni bağımsız basında daha etkili kılmak için isterseniz şu bilgileri de ekleyebiliriz:

Protokolün Bağımsız Finansal Analizi: Bütçe Kontrolü ve Tasarruf Etkisi Tedavi yardımları doğrudan TBMM bütçesinden karşılanan bu kitle için dijital provizyon sistemine geçilmesinin mali ve idari açıdan önemli sonuçlar doğurması öngörülmüştür. Suiistimal ve Kaçakların Önlenmesi: Manuel ya da dağınık yürüyen faturalandırma süreçleri, merkezi bir yazılımla anlık olarak denetlenilecek. Mükerrer reçete, usulsüz

ilaç yazımı veya hatalı veri girişleri sistem tarafından otomatik engelleneceği için kamu bütçesindeki kayıpların önüne geçilecek. Fiyat ve Tedarik Optimizasyonu: Tıbbi malzeme ve ilaçların fatura bedelleri merkezi sistem üzerinden kontrol edilerek standardizasyon sağlanacak.

Meclis bütçesinden haksız veya şişirilmiş fiyatlarla ödeme yapılmasının önüne geçilerek doğrudan tasarruf sağlanacak.

Bürokratik Maliyetlerin Azalması:

Hak sahiplerinin fatura ve reçete inceleme süreçleri dijitalleştirildiği için TBMM idari personelinin iş yükü azalacak. Manuel evrak takibinin getirdiği zaman, kâğıt ve operasyonel iş gücü maliyetleri minimize edilecek. Veriye Dayalı

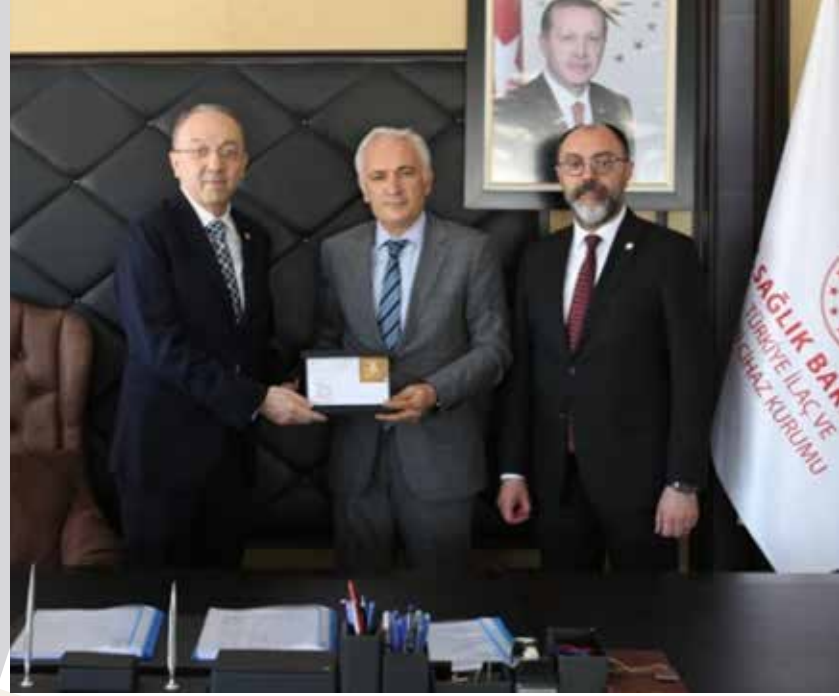
Bütçe Planlaması: Sistem sayesinde TBMM, milletvekillerinin yıllık ilaç ve tıbbi malzeme harcamalarını anlık ve şeffaf olarak raporlayabilecek. Bu durum, geleceğe dönük sağlık bütçesi planlamalarının çok daha isabetli yapılabilmesine olanak tanıyacak.

TEB BAŞKANI İRFAN DEMİRCAN'DAN, TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU YENİ BAŞKANI HÜSEYİN ÇELİK'İ ZİYARET

Türk Eczacıları Birliği Başkanı Ecz. Mehmet İrfan Demirci ve Türk Eczacıları Birliği Saymanı Ecz. Tolga Mumcu Çetinkaya, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİTCK) Başkanlığı görevine yeni atanan Hüseyin Çelik'i makamında ziyaret etti.

Gerçekleştirilen ziyarette, Sayın Hüseyin Çelik'e yeni görevinde başarı dilekleri iletilirken, eczacılık mesleği ve ilaç politikalarına ilişkin güncel konularda görüş alışverişinde bulunuldu.

TEB'DEN YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANVEKİLİ PROF. DR. NACİ GÜNDOĞAN'I ZİYARET

Türk Eczacıları Birliği Başkanı Ecz. Mehmet İrfan Demirci, Türk Eczacıları Birliği Saymanı Ecz. Tolga Mumcu Çetinkaya ve Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti Üyesi Uzm. Ecz. Hayrullah Fikret Baransel, Yükseköğretim Kurulu Başkanvekili Prof. Dr. Naci Gündoğan ile bir görüşme gerçekleştirdi.

Gerçekleştirilen görüşmede; Eczacılık fakültesi kontenjanlarının düşürülmesi, Yeni eczacılık fakültesi açılmasına müsaade edilmemesi, Fakülte akademik kadrolarının özellikle eczacı öğretim üyeleri ile güçlendirilmesi, konularında TEB'in talepleri aktarıldı.

AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ VE AFYONKARAHİSAR ECZACI ODASI İLE GÖRÜŞMELER GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Türk Eczacıları Birliği ve Novagenix Biyoanalitik İlaç Ar-Ge A.Ş. yöneticileri, 1 Temmuz 2026 tarihinde, Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Rektörlüğünü ve Afyonkarahisar Eczacı Odası'nı ziyaret etti.

Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti Üyesi ve Novagenix Yönetim Kurulu Başkanı Ecz. Zeki Salih Özcan, Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti Üyesi ve Tıbbi Aromatik Bitkiler Komisyonu Sorumlusu Ecz. Süleyman Açar, Denetleme Kurulu Üyesi Ecz. Turgut Pehlivan, Türk Eczacıları Birliği Eczacılık Akademisi Üyesi ve Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Farmasötik Botanik Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. İrem Tatlı Çankaya, Novagenix Genel Müdürü Onursal Sağlam'dan oluşan heyetin, Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi (AFSÜ) Rektörlüğüne gerçekleştirdiği ziyaret kapsamında, Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi ile Novagenix Biyoanalitik İlaç Ar-Ge A.Ş. arasında bilimsel araştırma, eğitim ve teknoloji geliştirme alanlarını kapsayan iş birliği protokolü imzalandı. Protokol, AFSÜ Rektörü Prof. Dr. Adem Aslan ile Novagenix Yönetim Kurulu Başkanı Ecz. Zeki Salih Özcan tarafından imza altına alındı.

İmzalanan protokol ile, bilimsel araştırmalar, eğitim faaliyetleri, klinik araştırmalar, biyoanalitik çalışmalar, teknoloji geliştirme, araştırma-geliştirme faaliyetleri ile tıbbi ve aromatik bitki droğlarının üretimine yönelik bilgi ve deneyim paylaşımını kapsayan ortak çalışmaların yürütülmesi hedefleniyor.

AFSÜ İlaç Araştırmaları, Biyoyararlanım/Biyoeşdeğerlik ve Faz 1 Klinikleri Uygulama ve Araştırma Merkezi'ni (PharmAFSU) ziyaret etti. PharmAFSU Müdürü Prof. Dr. Müjgan Ercan Karadağ ile Müdür Yardımcıları Doç. Dr. Jale Akgl ve Dr. Öğr. Üyesi Hasan Memiş, merkezde yürütülen bilimsel çalışmalar ve altyapı hakkında heyete bilgi verdi.

Heyet, ayrıca Afyonkarahisar Eczacı Odası'na bir ziyaret gerçekleştirdi. Afyonkarahisar Eczacı Odası Yönetim Kurulu ile, meslek gündemimizde yer alan konular, tıbbi ve aromatik bitkiler alanındaki çalışmalar ve olası iş birlikleri üzerine değerlendirmelerde bulunuldu.

TEB HEYETİ, SAğLIK BAKAN YARDIMCISI PROF. DR. NURULLAH OKUMUŐ İLE GÖRÜŐTÜ

Türk Eczacıları Birliği Başkanı Ecz. Mehmet İrfan Demirci, Türk Eczacıları Birliği Genel Sekreteri Uzm. Ecz. Taner Ercanlı ve Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti yesi Uzm. Ecz. Hayrullah Fikret Baransel, T.C. Sağlık Bakan Yardımcısı Prof.Dr. Nurullah Okumuő'u ziyaret ederek bir görüşme gerçekleştirdiler.

Görüşmede TEB'in,
- Kamuda eczacı istihdamının artırılması; Sağlık Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen 2026 yılı İlk Defa ve Yeniden Atama Kurası kapsamında, eczacılar için atama yapılması talepleri,
- Sağlıkta işgücü planlaması kapsamında meslek örgütümüzün nerileri ile bu alandaki talepleri,

- Kamu alışanı meslektaşlarımızdan, eşi toplum eczanesi sahibi olanların aile birliğinin korunması gerekçesiyle atamaya başvurabilmesi için mevzuat düzenlemesi yapılması talebi, Bakan Yardımcısına Prof. Dr. Nurullah Okumuő'a aktarıldı.

BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ ECZACILIK FAKÜLTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI MEZUNİYET TÖRENİNE KATILIM

Türk Eczacıları Birliği Genel Sekreteri Uzm. Ecz. Taner Ercanlı, Başkent Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'nin, 3 Temmuz 2026 tarihinde gerçekleştirilen 2025-2026 Akademik Yılı Mezuniyet Töreni'ne katıldı.

Törende bir konuşma yapan Ercanlı, yeni mezunları tebrik ederek, başarılar diledi. Genç meslektaşlarımızın, eczacılık mesleğinin etik değerlerine bağlı kalarak toplum sağlığına önemli katkılar sunacağına inandığını, Türk Eczacıları Birliği'nin mesleki gelişimlerini ve ilerlemelerini her zaman destekleyeceğini vurguladı.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ ECZACILIK FAKÜLTESİ 2025- 2026 AKADEMİK YILI MEZUNİYET TÖRENİNE KATILIM

Türk Eczacıları Birliği Başkanı Ecz. Mehmet İrfan Demirci, Türk Eczacıları Birliği Genel Sekreteri Uzm. Ecz. Taner Ercanlı, Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti Üyesi Uzm.Ecz. H. Fikret Baransel ve Türk Eczacıları Birliği Eczacılık Akademisi Başkanı Prof.Dr. Kutay Demirkan, Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi 2025-2026 Akademik Yılı Mezuniyet Töreni'ne katıldılar.

Türk Eczacıları Birliği Başkanı Ecz. Mehmet İrfan Demirci ve yöneticilerimiz, mezunlara bilimin ışığında, toplum sağlığını önceleyen, hastaya güven veren, eczacı örgütü ile iç içe bir meslek yaşamı dileyerek, dereceye giren mezunlara belgelerini takdim ettiler.

BULUNMAZ DERMANI, YOKTUR İLACI

Sivas'ta bir öğle vakti, Şifa Eczanesi'nden içeri; başında fotr şapkası, omuzunda halı heybesiyle ünlü ozanımız Âşık Veysel girer. Eczacı Şevket Çubukçu'nun eczanesinde, okul dışındaki zamanlarında ileride eczacı olma hayaliyle babasına yardım eden Akın Çubukçu ile göz göze gelir, ünlü halk ozanı. Kısa bir sohbetten sonra küçük Akın'dan bir kâğıt kalem getirmesini ister. Eczane tezgâhı üzerinde Âşık Veysel'in dudaklarından dökülen yeni dizeler Akın'ın el yazısıyla kâğıda aktarılır.

"Beni hor görme kardeşim/ Sen altınsın ben tunç muyum" diye başlayan şiir Sivas'ta, bir eczanede yazılırken, Âşık Veysel'in ilaç geçen dizelerinden bazılarını da hatırlayalım:

"Derdim türlü türlü, yoktur ilacım,
Hiçbir türlü bulamadım dermanı"

Bir başka şiirinde de şunu söyler:

"Bulunmaz dermanı yoktur ilacı,
Vursam yaralasam söz ile seni."

Cumhuriyetimizin kuruluşundan dört yıl sonra Anadolu kültürünün en güzel kentlerinden biri olan Sivas'ta açılan Şifa Eczanesi Âşık Veysel, Âşık Talibi Coşkun gibi halk ozanlarının yanı sıra, yöredeki gazetecilerin, edebiyatçıların ve şairlerin de sık sık uğradığı, ilaçlarını hazırlatırken aynı zamanda sohbet ettiği bir buluşma merkeziydi. Mustafa Kemal Atatürk'ün Anadolu'da yaktığı aydınlanma ışığını taşıyan, kitap, gazete ve dergi okuyan insanlar eczanede günlük olayları ve ülkenin sorunlarını konuşup tartışıyorlardı. Pek çok Anadolu eczanesinde olduğu gibi, aydın ve duyarlı insanların toplandığı Şifa Eczanesi'nde de siyaset en çok konuşulan konuların başında gelirdi. Ülkenin yokluk yıllarında Şifa Eczanesi ve o dönemin diğer eczaneleri gibi toplum sağlığı için verilen büyük emeği, Şevket Çubukçu'nun kendisi gibi eczacı olan oğlu Akın Çubukçu'nun 'Babamın Eczanesi' kitabında çok açık görüyoruz.

Şifa Eczanesi, Akın Çubukçu'nun evinden sonra sığındığı büyük bir aidiyet duygusu beslediği ikinci yuvası gibidir.

Belediye binasının altındaki eczanenin geniş bir giriş kapısı vardır. Kapıdan iki merdivenle inilerek girilen eczanenin hemen karşısında, o zamanın eczane bankoları durmaktadır. Sağında ve solunda iki yüksek camekân bulunan bu bankoların benzerlerini bugün eczacılık fakültelerinin müzelerinde görebilirsiniz.

Laboratuvarın fayans kaplı büyük masasının üzerinde, ilaç kokusunun keskinliğiyle havanın içindeki yoğun karışımın kıvamlı sesi birbirine karışırdı. Hazırlanan pillüller (küçük haplar), eklenen bal ve meyan kökü ile hem hoş bir tat kazanır, hem de dayanıklılığı artardı. Bu hapların reçetelerinde sıklıkla kodein, belladonna ekstresi, dionin yer alırdı. Verem Savaş dispanserinden gelen bu formüller özellikle verem hastalarının bitmek bilmeyen öksürük nöbetlerini hafifletmek için çok tercih edilirdi. Kodein pillüllerinin öksürüğü bastıran etkisi nedeniyle, birkaç hapi birden kullanan bazı hastalar kendilerini gevşemiş, adeta "kafayı bulmuş" gibi hissedirdi. Halk arasında zamanla bu küçük ilaçlara "kafayı bulduran ilaçlar" adı verilmişti.

Bu küçük hapların hazırlanışı başlı başına bir ustalık işiydi. Bu pillüller, bir dönemin eczacılık sanatının bilgeliğinin ve el emeğinin eserleriydi.

Pillül dışında şurup reçeteleri, göz damlaları, uyuz merhemleri sıklıkla hazırlanır, eczanenin ilaç kokulu laboratuvarında büyük bir titizlikle üretilirdi.

Büyük cam şişelerde saklanan esanslar dikkatle ölçülür, alkolle buluşturulur ve günlerce dinlendirilirdi. Eczanenin içine yayılan gül, ıtır, lavanta ve nane kokuları sisli zihinlere şifa olurdu.

Eczanenin ilk yıllarında üretilen kolonya, gazoz ve konyak çok ilgi görür. Şifa Eczanesinde üretilen 'Şifa Gazozları' Sivas'ın ilk gazozlarından biridir. Eczane laboratuvarında dostlarına özel formülleriyle kolonyalar üretirken, aynı zamanda saçlardaki beyazı doğal rengine döndürdüğüne inandığı ilacını da "ak saçlı ahbablarına" dağıtır, Eczacı Şevket Bey. Norveç'ten Anadolu'nun orta yerindeki Sivas'a yüzer litrelik demir fıçılarda balık yağları gelir, eczanede toplama şişelerle şişelenir, kilolarca Pomat Wilkonson, sünnnet merhemleri, emülsiyonlar ve tentürler hazırlanırdı. İkinci Dünya Savaşı'nın ardından yaşanan tüm yokluk dönemini hastalarıyla birlikte aşan Şifa Eczanesi'nde "Gripin" in ayrı bir yeri vardır. Bunun nedeni ise Gripin'in üreticisi Necip Akar'ın, Şevket Bey'in eczacılık mektebinden yakın arkadaşı olmasıdır.

Eczane laboratuvarının duvarında örgüleri kedi bağırsağından yapılmış renkli tenis raketleri asılıdır. Şevket Bey tenisi çok sever ve Sivas'a ilk tenis kortunu kazandırır. Sadece bununla kalmaz; Sivas'a ilk kayak sporunu ve atlı sporu da getirir. Cumhuriyet Halk Partisi'nde il başkanlığı yapar. Spordan, tiyatroya, siyasetten Halkevi etkinliklerine kadar pek çok alana aydınlanmacı ruhunu taşır. Sivas'a tam elli yıl bir toplum aydınlanmacısı olarak hizmet eden Şevket Bey, yaşadığı talihsiz bir olay karşısında çok üzülür ve "Asil hemşerilerine" yazdığı bir veda mesajıyla Sivas'tan kırık bir kalple ayrılarak Ankara'ya taşınır. Şevket Bey'i yıllarca emek verdiği Sivas'tan koparacak olan, şifaya uzanan ellere yapılan karanlık olay şu şekilde cereyan eder:

1980 öncesinin sert ve kutuplaşmış siyasal iklimi, düşünceleri nedeniyle

hedef gösterilen insanlar kadar onların yıllarca emek verdiği işyerlerine de zarar vermiştir. Şifa Eczanesi de o günlerde bu karanlık gerici zihniyetin maalesef hedefi olur. Şifa dağıtan bir kapının önünde günlerce dolanan yabancılar gözdağı vermek için eczanenin önünde bekliyor, bitmek bilmeyen gözetleme hissi yaklaşan fırtınanın ayak izleri oluyordu. Ve beklenen gün gelir; eczanenin camları taşlanır. O gün atılan taşlar yalnızca bir vitrini değil, maalesef birlikte yaşama kültürünü de hedef almıştır. Eczacı Şevket Bey partili arkadaşları tarafından saldırganların elinden güçlükle kurtarılır. O zaman çoğu kişinin önemsemediği bu gerici saldırılar, ne yazık ki ileride yaşanacak Madımak Katliamının habercisi gibidir!

Ve seneler sonra 2 Temmuz 1993 günü, Sivas'ta bir kültür ve sanat buluşması için bir araya gelen insanlar, tarihin en acı sayfalarından birinin tanıkları olurlar. Şiirlerin, türkülerin ve düşüncelerin yankılanması beklenen o gün, ötekileştirici zihniyetin nefret alevleriyle kararır.

Sivas'ta düzenlenen Pir Sultan Abdal'ı Anma Şenlikleri sırasında Madımak Otelinde katledilen 33 aydın canın arasında iki eczacı da vardı. Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi mezunu Ecz. Huriye Özkan ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eczacılık Fakültesi mezunu Ecz. İnci Türk'ün de yer aldığı 33 insan, kurtarılmayı bekledikleri Madımak Otelinde, tüm ülkenin gözü önünde yakılarak katledilir.

1957 yılı Sivas'ına merçeğimizi çevirdiğimizde, seçim atmosferinde yurt gezisine çıkan İsmet İnönü'nün, Sivas ziyaretinde CHP İl Başkanı Eczacı Şevket Çubukçu'nun evinde misafir olduğunu görürüz.

O gün okuldan çıkıp evine dönmeye çalışan Akın Çubukçu'nun küçük kardeşi Aydın Çubukçu, sokakları saran polis kordonunu aşabilmek için bütün gücüyle çabalar ne yazık ki sert barikatları aşamaz. Sonunda babasını tanıyan polislerden biri, elinden tutarak onu apartmanlarının kapısına

kadar getirir. Aydın merdivenleri nefes nefese tırmanır. Kapının önüne vardığında, sınıf arkadaşlarından birini kendisini beklerken bulur. Aydın'ın arkadaşı, İsmet Paşa'yı yakından görmek, o büyük insanın elini öpmek istemektedir. Onca polisi nasıl atlatıp eve girmeyi başarmıştır, bilinmez.

İçeri girerler. Aydın'ın arkadaşı İsmet Paşa'nın elini öper; Paşa da çocuğun saçlarını okşar. O an yalnızca bir el öpülmez, bir kuşağın ülkeyi işgalden kurtaranlara duyduğu saygı ve umutları o buluşmada karşılık bulur. Fakat zaman, o çocuğun mücadele dolu devrimci ruhuna en ağır sınavları verir. İsmet Paşa, ileride aynı çocuk için büyük gayret gösterse de emperyalizmin acı oyununu değiştirmeye gücü yetmeyecek, onu idamdan kurtaramayacaktır.

O çocuk büyür. Adaletsizliğe boyun eğmeyenlerin, eşitlik düşleyenlerin, tam bağımsızlığı hayatın kendisinden üstün görenlerin safında yer alır. İnandığı dünya uğruna mücadele eder, darağaçlarının gölgesinde susturulmak istenir. Ama sesi meydanlarda, üniversitelerde ve gençliğin belleğinde yankılanmaya hep devam eder. O artık yalnızca Bağımsız Türkiye yolunda bir insan değil, bir kuşağın vicdanı, cesareti ve kararlılığıdır. O çocuğun adı Deniz Gezmiş'tir.

Her devrimcinin yalnızca meydanlara taşan mücadelesi değil, sessizce yaşanmış bir hikâyesi de vardır. En büyük direnişin ortasında bile yürek, sevmekten vazgeçmiyordu.

İşte bu yüzden yıllar sonra kaleme alınan bir kitap, tarihin gölgesinde kalmış sessiz bir aşkın hikayesini gün yüzüne çıkardı. Aygün Kevrina'nın "Sırlarım İpte Asılı Kaldı Balım" adlı eseri, altmış yıl boyunca sessizliğe emanet edilmiş bir sevdayı kelimelere dönüştürdü.

Her şey ülke sorunlarına duyarlı, aydın öğrencilerin gittiği fikir kulübünün merdivenlerinde küçük bir tesadüfle başlamıştı. Elektrikler kesilmiş, karanlık merdivenlerde bir genç kız dengesini kaybederek boşluğa düşmüştü. Onu yere bırakmayan,

tutan eller, tam o an orada olan Deniz Gezmiş'in elleriydi. Yaralarını sarmak için yakındaki bir eczaneye gidilen yol, aslında ömür boyu unutulmayacak bir yolculuğun ilk adımıydı. Eczaneye

gittiklerinde Aylin Hanımın sıyrıkları temizlenirken, iki genç yürek de birbirini sessizce sevmeye başlamıştı. Aşklarını gizli gizli genç kızın kaldığı teyzesinin Kadıköy'deki köşkünde yaşadılar.

Aygün Kevrina'nın Deniz Gezmiş ile anılarını anlattığı bu tarihi, beyaz, ahşap köşk, yıllar sonra bir müze olarak yeniden karşısına çıkar. Şair ve yazar Sunay Akın düşlerini gerçeğe dönüştürdüğü İstanbul Oyuncak Müzesi'nde, bir zamanlar Deniz Gezmiş'in sevgiliyle buluşmak için gizlice penceresinden tırmandığı köşkü rantçılığa karşı koruyup, ülkesine müze olarak kazandırırken, şu dizeleri kaleme almıştır:

"Kâğıt bir gemidir devrim;
Bütün gemiler hurdaya çıksa da
sonunda

Taşıdığı özgürlük şiiriyle
Batmadan yüzer nicedir
Dünya sularında

Kim bilir kaç Yunus görmüş,
Kaç Deniz Gezmiş."

E

ATABAY GENÇ SPORCULARLA BİRLİKTE YENİ BAŞARI HİKAYELERİ YAZIYOR

Türkiye'nin köklü ilaç şirketlerinden ATABAY'ın, doğa sporları aracılığıyla sürdürülebilirlik bilincinin yaygınlaşmasına katkı sunan kurumsal sosyal sorumluluk programı ATABAY Challengers kapsamında desteklediği milli sporcular Derin Deniz Sorguç ve Nezih Şensoy, Avrupa ve Türkiye'de önemli dereceler elde etti.

İlaç sektöründe 37 yıllık köklü bir geçmişe sahip, uçtan uca yerli üretimin öncü kuruluşlarından ATABAY, doğa sporlarında mücadele veren genç bireysel sporcuları ve takımları destekleyen ATABAY Challengers kurumsal sosyal sorumluluk programıyla ulusal ve uluslararası başarı hikayelerine ilham vermeye devam ediyor. ATABAY Challengers; sporun birleştirici gücünden hareketle sağlıklı yaşam kültürünü yaygınlaştırmayı, çevresel sürdürülebilirlik konusunda farkındalık oluşturmayı ve Türkiye'yi uluslararası platformlarda başarıyla temsil eden sporcuların yanında olmayı hedefliyor. Bu vizyon doğrultusunda desteklenen milli sporcular Derin Deniz Sorguç ve Nezih Şensoy, Türkiye ve Avrupa'da elde ettikleri dereceleri yeni başarılarına imza attı. Derin Deniz Sorguç, Formula Kite Gençler Avrupa ikincisi oldu

ATABAY Challengers'ın Formula Kite U21 Milli Takım sporcusu Derin Deniz Sorguç, 25 Haziran-6 Temmuz 2026 tarihleri arasında İtalya Gizzeria'da düzenlenen 2026 Formula Kite Gençler Avrupa Şampiyonasında büyük bir başarı elde ederek Genç Kadınlar Kategorisinde Avrupa ikincisi oldu. Rüzgar, hız ve stratejinin ön plana çıktığı organizasyonda son güne kadar şampiyonluk mücadelesi veren milli sporcu, Avrupa ikinciliği derecesiyle Türkiye'yi uluslararası arenada başarıyla temsil etti. Bu sonuç, Derin Deniz Sorguç'un 2023 Los Angeles Olimpiyat Oyunları hedefi doğrultusunda ilerlediği yolculuğun önemli kilometre taşlarından biri oldu.

Nezih Şensoy, sezona dört dereceyle başladı ATABAY Challengers programının yeni sporcularından, Milli Yamaç Paraşütü sporcusu Nezih Şensoy ise 22-27 Haziran 2026 tarihleri arasında Muş'ta düzenlenen 1. XC Open Muş Türkiye Yamaç Paraşütü Mesafe Yarışmasında dikkat çekici bir performans sergiledi. 2025 Türkiye Sport Class Şampiyonu ve Milli Takım sporcusu olan Nezih Şensoy, olumsuz hava koşullarına rağmen yarışmanın ilk gününde Task Winner (Gün Birincisi) olmayı başardı. Yarışmayı; Gençler Klasmanı 1'incisi, Sport Class 2'ncisi, Genel Klasman 3'üncüsü, Takımlar Klasmanı 2'ncisi olarak tamamlayan Şensoy, 2026 sezonunda Türkiye Şampiyonluğu unvanını korumayı ve uluslararası organizasyonlarda ülkemizi temsil etmeyi hedefliyor.

Sporun ilham veren gücüyle daha sağlıklı ve sürdürülebilir bir geleceğe katkı sağlıyor ATABAY'ın doğa sporlarına verdiği destek, yelken alanındaki köklü geçmişine dayanıyor. Atabay Onursal Başkanı Zeki Bülent Atabay'ın öncülüğünde 1980'li yıllarda temelleri atılan ve Türk yelkenciliğinin simge ekiplerinden biri haline gelen Orient Express, bugün yeni jenerasyon sporcularla başarı geleneğini sürdürüyor. Bosphorus Cup'ta bugüne kadar üç şampiyonluk elde eden Orient Express VI ile Orient Express J70 ekipleri, Türkiye'yi ulusal ve uluslararası yarışlarda temsil etmeye devam ediyor.

ATABAY Challengers, sporcuların başarılarını destekleyen bir program olmanın ötesinde; doğadan ilham alan, çevreye duyarlı, disiplinli ve ilham veren bireylerin yetişmesine katkı sağlayan uzun soluklu bir sosyal etki platformu özelliği taşıyor. ATABAY Challengers sporcuları; Formula Kite, yamaç paraşütü, yelken, açık su ve dayanıklılık sporları ile alp disiplini kayak gibi farklı branşlarda Türkiye'yi ulusal ve uluslararası organizasyonlarda temsil ediyor.

Ali Rıza Bilal, Derin Deniz Sorguç, Nezih Şensoy ile Orient Express VI ve Orient Express J70 ekiplerini aynı çatı altında buluşturan ATABAY Challengers, yeni sporcuların katılımıyla büyümeye ve sporun ilham veren gücüyle daha sağlıklı ve sürdürülebilir bir geleceğe katkı sağlamaya devam edecek.

DOĞA SPORLARINDA

ABDİ İBRAHİM VAKFI'NIN “CESUR KULAÇLAR” PROJESİNDE DÖRDÜNCÜ DÖNEM TAMAMLANDI

Türkiye'nin iyileştiren gücü Abdi İbrahim'in 2021 yılında hayata geçirdiği Abdi İbrahim Vakfı'nın, Türkiye Down Sendromu Derneği iş birliğiyle yürüttüğü “Cesur Kulaçlar” projesinin dördüncü dönemi başarıyla tamamlandı. 16 hafta boyunca düzenli yüzme eğitimlerine katılan çocuklar, kazandıkları yeni becerileri ve gösterdikleri gelişimi sertifika töreninde aileleriyle birlikte kutladı.

Down sendromlu çocukların sosyal yaşama katılımını destekleyen Cesur Kulaçlar, yüzme eğitimini yalnızca bir spor aktivitesi olarak değil, çocukların bireysel gelişimlerini destekleyen bütüncül bir deneyim olarak ele alıyor. Program süresince katılımcılar, su içinde yeni beceriler edinirken aynı zamanda özgüvenlerini artırma, akranlarıyla etkileşim kurma ve bağımsız hareket etme konusunda da önemli adımlar attı.

Her Sertifika Bir Gelişim Hikâyesi
7 Mart – 27 Haziran
2026 tarihleri arasında gerçekleştirilen dördüncü dönem boyunca çocuklar, uzman eğitimcilerin rehberliğinde düzenli eğitim aldı. Süreç boyunca fiziksel dayanıklılıklarını geliştiren katılımcılar; koordinasyon, denge ve motor becerilerini güçlendirirken, grup çalışmaları sayesinde paylaşım, iletişim ve birlikte hareket etme alışkanlıklarını da pekiştirdi.

Dönem sonunda gerçekleştirilen sertifika

töreni ise çocukların gösterdiği ilerlemenin görünür hale geldiği özel bir buluşma oldu. Ailelerin de yer aldığı törende katılımcılar sertifikalarını alırken, eğitim süreci boyunca elde ettikleri kazanımlar ve gelişim hikâyeleri hep birlikte kutlandı.

Kapsayıcı Sporun Gücüyle Daha Güçlü Yarınlar
Abdi İbrahim Vakfı tarafından sürdürülen Cesur Kulaçlar projesi, sporun kapsayıcı ve birleştirici gücünden yararlanarak Down sendromlu çocukların yaşamın farklı alanlarında daha aktif yer almalarını destekliyor. Çocukların yeteneklerini keşfedebilecekleri güvenli bir öğrenme ortamı sunan proje, aynı zamanda toplumda kapsayıcı spor kültürünün yaygınlaşmasına katkı sağlamayı hedefliyor.

Bugüne kadar dört dönemi tamamlayan Cesur Kulaçlar, önümüzdeki yıllarda da çocukların gelişim yolculuklarına eşlik etmeyi ve spor aracılığıyla toplumsal fayda üretmeyi sürdürecektir.

G→OLIGHT®

Günün temposunda sıvı-mineral dengene
pratik destek!

AHUDUDU
AROMALI

Sıcak
havalarda

Sporda

Seyahatte

Yoğun
günlerde

Ofiste

200 mL
suya ekle

Karıştır
ve iç

**Sodyum, potasyum, magnezyum ve B6 vitamini içeriği ile
günlük rutine uyumlu destek!**

■ Magnezyum ve B6 Vitamini Desteği

Magnezyum elektrolit dengesine katkıda bulunur.¹ Magnezyum ve B6 vitamini normal enerji metabolizmasına, yorgunluk ve bitkinliğin azalmasına destek olur.¹

■ Glukoz ve Sodyum Birlikteliği Avantajı

Glukoz ve Sodyum birlikteliği, bağırsakta su ve sodyum emilimini destekler.² Bu fizyolojik mekanizma, oral rehidrasyonun temelini oluşturur.^{2,3}

İçerik Bilgisi için
karekodu okutunuz.

Referanslar: 1. TİTCK. Gıda ve Takviye Edici Gıdalarda Sağlık Beyanı Kullanımı Kılavuzu ve Sağlık Beyanı Listesi. Magnezyum ve B6 vitamini için izinli sağlık beyanları 2. WHO. Oral Rehydration Salts: Production of the New ORS. Glukozun ince bağırsakta sodyum ve buna bağlı su emilimini kolaylaştırdığı mekanizma. 3. Aghsaieifard Z et al. Understanding the use of oral rehydration therapy. Health Science Reports. 2022.

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

AHMET KELEŞOĞLU ARKEOLOJİ VE ETNOGRAFYA MÜZESİ AÇILDI

Anadolu'nun zengin kültürel mirasının korunmasına ve gelecek nesillere aktarılmasına katkı sunmak amacıyla, Selçuk Ecza Deposu'nun sponsorluğunda gerçekleştirilen arkeolojik kazılarda gün yüzüne çıkarılan eserlerin de yer aldığı Ahmet Keleşoğlu Arkeoloji ve Etnografya Müzesi, Ahmet ve Nezahat Keleşoğlu Vakfı tarafından Ermenek'e kazandırılmış ve kıymetli misafirlerimizin katılımıyla düzenlenen törenle açıldı.

Karaman'ın Ermenek ilçesinde yapımı tamamlanan Ahmet Keleşoğlu Arkeoloji ve Etnografya Müzesi, düzenlenen resmi törenle kapılarını açtı.

Ahmet ve Nezahat Keleşoğlu Vakfı tarafından Ermenek'e kazandırılan ve T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde hizmet verecek olan müze, bölgenin binlerce yıllık tarihine ve kültürel birikimine ev sahipliği yapıyor.

Türkiye'nin Kültür Mirasına Yeni Kazanım

Açılış töreninde konuşan Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Nadir Alpaslan, Türkiye'nin kültürel varlıklarının korunması adına yürütülen çalışmalara dikkat çekti. Bakanlığın ve hükümetin yürüttüğü kararlı politikalar sayesinde son yıllarda yurt dışından 15 bine yakın tarihi eserin Türkiye'ye geri kazandırıldığını belirten Alpaslan, "Bugün 767 arkeolojik çalışma ile dünyada en çok kazı gerçekleştiren ülke konumundayız" diyerek Ermenek'teki müzenin bu büyük vizyonun önemli bir parçası olduğunu vurguladı.

Baraj Altında Kalan Tarih Bu Müzede Yaşayacak

Müze, ziyaretçilerine iki katlı geniş bir sergi alanında kronolojik ve tematik bir tarih yolculuğu sunuyor. Ulusal

basındaki verilere göre müzede; Helenistik, Roma, Doğu Roma, Selçuklu, Karamanoğulları, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerine ait yaklaşık 2000 adet tescilli kültür varlığı sergileniyor.

*** Zemin Kat (Etnografya Bölümü):** Müzenin girişinde, günümüzde Ermenek Barajı suları altında kalan tarihi Görmeli Köprüsü'nün orijinal kitabeleri ziyaretçileri karşılıyor. Bu katta ayrıca bölgenin yakın geçmişteki sosyal ve günlük yaşamını yansıtan etnografik objeler yer alıyor.

*** Birinci Kat (Arkeoloji Bölümü):** Bölgede yürütülen

kazıların meyvelerinin sergilendiği bu katta; özellikle Topraktepe, Yukarıcağlar ve Gökçeseki kazı alanlarından çıkarılan ünik ve nadide arkeolojik buluntular koruma altında teşhir ediliyor.

"Yaşayan Bir Kültür Merkezi Olacak"

Ahmet ve Nezahat Keleşoğlu Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Sonay Gürgen, açılışta yaptığı konuşmada müzenin sadece tarihi eserlerin sergilendiği statik bir alan olmayacağını, Taşeli bölgesinin turizm potansiyelini canlandırarak yaşayan bir kültür merkezi olarak hizmet vereceğini ifade etti. Karaman Valisi Hayrettin Çiçek ise merhum Ahmet ve Nezahat Keleşoğlu'nun memleketlerine kalıcı bir miras ve "sadaka-i cariye" bıraktıklarını belirterek vakfa teşekkürlerini iletti.

Geniş Protokol ve Devlet Desteği

Açılışa telgraf göndererek başan dileklerini ileten Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın yanı sıra; Eski TBMM Başkanı Cemil Çiçek, Eski Bakan Lütfi Elvan, Konya Valisi İbrahim Akın, Karaman Valisi Hayrettin Çiçek, Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay ve Ermenek Belediye Başkanı Mustafa Bozcu gibi devlet protokolünün üst düzey isimleri ve bölge üniversitelerinin rektörleri kurdele kesim töreninde hazır bulundu.

SİĞARA BIRAKMA TEDAVİSİNDE İLAÇ ÜCRETSİZ

Resmi Gazete’de yayımlanan cumhurbaşkanı kararına göre, sigarayı bırakma tedavisi gören 1 milyon kişiye ücretsiz ilaç desteği sağlanacak. İlaçlardan faydalanabilmek için herhangi bir sosyal güvence şartı aranmayacak.

4 Temmuz 2026 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan kararla birlikte, sigarayı bırakmak isteyen yurttaşlara yönelik yeni bir uygulama başlatıldı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın imzasıyla yayımlanan 11502 sayılı karara göre, sigara bırakma tedavisi gören hastalar, belirlenen ilaçlardan ücretsiz olarak yararlanabilecek.

Sağlık Bakanlığı tarafından temin edilecek olan Nikotin

Replasman Preparatları ile Bupropion HCl, Vareniklin ve Sitizin içerikli ilaçlar, sayıları 1 milyonu geçmemek şartıyla hastalara ücretsiz olarak dağıtımına sunulacak.

SOSYAL GÜVENCE ŞARTI ARANMAYACAK

Kararda öne çıkan en önemli detay ise bu sağlık

hizmetinden faydalanmak isteyen yurttaşlarda herhangi bir sosyal güvence şartının aranmayacak olduğu belirtildi.

Hastalar ücretsiz ilaç desteğine; birinci, ikinci ve üçüncü basamak sağlık kurum ve kuruluşları ile tütün bağımlılığı tedavi ve eğitim birimleri vasıtasıyla ulaşabilecek. 4736 sayılı Kanunun 1’inci maddesi gereğince alınan bu karar, Resmi Gazete’de yayımlandığı tarih itibarıyla yürürlüğe girdi.

BİR ECZANE
DÜŞLEYİN
PROFESYONELLERİN
ELLERİNDE
GERÇEĞE
DÖNÜŞSÜN

ezas.com.tr

VELAVİT

YARIM ASIRA YAKLAŞAN
DENEYİMİYLE SEKTÖRÜN LİDERİ

EZAS®
MİMARİ ÇÖZÜM ORTAĞINIZ ●

KAS DEĞİL KİLO KAYBEDİN!

Günümüzde yaşamsal tedavi yöntemleriyle birçok insan; sağlıksız beslenme, hareketsiz yaşam ve stres yönetiminde zorluk nedeniyle birçok sağlık problemiyle boğuştuğunu belirten Pharmetic Girişimci Eczacılar Derneği (PGED) Yönetim Kurulu Başkanı Ecz. Şule Dilek Yağcı Tüysüz; diyabet, metabolik sendrom, hiperlipidemi ve obezitenin çağımızın en sık rastlanan sağlık problemlerinin başında yer aldığını ifade etti.

Yeni tedavi yöntemleriyle bu hastalıkların çoğunun çok iyi tedavi edildiğini ve kişilerin sağlıklarına çok kısa sürede kavuştuğunu vurgulayan Ecz. Şule Dilek Yağcı Tüysüz, yeni nesil tedavi yöntemlerinin başında GLP-1 analoglarının geldiğini söyledi. Hastaların GLP-1 analoglarıyla çok hızlı bir şekilde hem diyabetlerini hem de metabolik sendromlarını kontrol altına aldığını dile getiren Tüysüz, tedavinin çok başarılı sonuçlar verdiğini ancak tedavi başarısını sürdürülebilir hale getirmek için dikkat edilmesi gereken hususlar bulunduğunu kaydetti. Bu tedavi yönteminin en büyük risklerinden birinin de kas kaybı (sarkopeni) olduğuna dikkat çeken Tüysüz, hızlı kilo verirken sadece vücut yağı değil, kas dokusundan da yıkım eğiliminde olduğunu, iştahımızı ciddi oranda azaltan bu tedavi yöntemi ile daha az kalori ve protein alıyor olunabileceğini belirterek, "Yağ yerine kas kaybetmek, tartıda hafiflerken aslında bedeninizi yaşlandırmaktır; eriyen kas dokusunu geri kazanmak, vermeye çalıştığınız kilolardan çok daha zordur." dedi.

Ecz. Şule Dilek Yağcı Tüysüz, tedavi sürecinde kas kaybını önlemek ve metabolik sağlığı korumak için aşağıdaki temel kurallara dikkat edilmesinin büyük önem taşıdığını bildirdi:

- **Protein Alımını İhmal Etmeyin:** Tedavi süresince protein alımını, kas kaybını önlemek için kilo başına en az 1.2 - 2.0 gram olacak şekilde planlamamız gerekiyor. Örneğin; 80 kilo iseniz günde 96-120 gram protein hedeflemelisiniz. İştahsızlıktan dolayı besin ile karşılanamayan durumlarda takviye edici gıda, whey protein ve

kolajen takviyeleri ile bu eksiği kapatabilirsiniz.

- **Direnç ve Ağırlık Antrenmanları Yapın:** Sadece yürüyüş ve kardiyo yapmak kas kaybını durdurmaz. Haftada en az 2-3 gün kendi vücut ağırlığınızla (pilates, şınav, squat) gibi spor faaliyetlerine yer verilmesi gerekiyor.
- **Mikro Besinleri İhmal Etmeyin:** D vitamini seviyesinin optimal düzeyde olması gerekiyor. Kas yıkımını yavaşlatmaya yardımcı olan

pharmetic

GİRİŞİMCİ ECZACILAR DERNEĞİ

- omega-3 alımını artırmalı, kas kaybını önlemeliyiz.
- GLP-1 ilaçlarının Yan Etkilerinden Korunmak İçin Yapılması Gerekenler
- GLP-1 ilaçlarının yan etkilerinden korunmak için yapılması gerekenleri de sıralayan Tüysüz, şu maddelere dikkat çekti:
- Yavaş yemek, lokmaları çok çiğnemek yan etkileri azaltmaktadır.
- Lif alımını kademeli artırmak kabızlığı ortadan kaldırmaktadır.
- Su tüketimini artırmak ve magnezyum sitrat ile kabızlık belirtilerini ortadan kaldırabiliriz.
- PGED Yönetim Kurulu Başkanı Ecz. Şule Dilek Yağcı Tüysüz, sözlerini şu şekilde noktaladı: "Lütfen unutmayın; Sağlıklı olmak, sağlığını yeniden kazanmak için hekimler ve eczacılar her an yanınızda."

Prof. Dr. Ali Demir SEZER

Marmara Üniversitesi Eczacılık
Fakültesi Farmasötik Biyoteknoloji
Anabilim Dalı Başkanı
e-mail: adsezer@marmara.edu.tr

EKSOZOMLAR

Eksozomlar, hücrelerin çevrelerine saldırdığı, endozomal kökenli, zarla çevrili yaklaşık 40-160 nanometre çap aralığındaki çok küçük veziküllerdir. Hücreler arası iletişimde birer paket taşıyıcı gibi çalışırlar: proteinler, lipitler, RNA türleri ve hatta DNA parçaları gibi biyolojik yükleri bir hücreden diğerine aktarabilirler. Bu özellikleri nedeniyle eksozomlar, yalnızca hücrel atıkların uzaklaştırılmasıyla ilişkili yapılar değil, aynı zamanda sinyal iletimi, bağışıklık yanıtı ve hastalık süreçlerinde etkin moleküler araçlar olarak görülür. Eksozomlar aynı zamanda bir tedavi edici molekülü direkt olarak hedefe götürebilir. Böylece ilacın terapötik etkisi artarken yan etkisi azalabilir. Doğal biyolojik zar yapıları, biyouyumlu olmaları, kan-beyin bariyerini aşabilmeleri ve çeşitli yükleri taşıyabilmeleri onları klasik nanopartiküllere göre cazip kılar.

Doğal eksozomlar yapısal olarak çift katlı lipid zarı ile çevrilidir. İçerik olarak ise yalnızca boş kesecikler değildir; proteinler, enzimler, lipitler, metabolitler, mRNA, miRNA, diğer küçük RNA türleri ve bazı koşullarda DNA parçaları taşırlar. Bu yük, eksozomun çıktığı hücrenin metabolik durumunu, fizyolojik hâlini ve bazen de hastalıklı durumunu yansıtabilir.

Eksozomları özel kılan şey, yüzeylerindeki etiketler sayesinde hedefli olarak kanser, inflamasyon, nörodejenerasyon, enfeksiyonlar ve bağışıklık düzenlenmesi gibi çok farklı alanlarda taşıyıcı olarak rol oynamasıdır. Ayrıca eksozomlar, hücrelerin gereksiz veya fazla bileşenleri uzaklaştırmasına yardım eden bir temizlik mekanizması gibi de düşünülebilir.

Doğal yollarla eksozom biyogenezisi klasik olarak endozomal yol üzerinden ilerler. Süreç, hücre zarının

içeride doğru çökmesiyle başlar; bu çökme erken endozomları oluşturur. Erken endozomlar olgunlaşarak geç endozomlara ve ardından multiveziküler cisimciklere (MVB, multivesicular bodies) dönüşür. MVB'lerin içinde küçük iç veziküller oluşur; bunlara intraluminal veziküller (ILV) denir. MVB lizozomla birleşirse içerik parçalanır; fakat plazma zarıyla birleşirse ILV'ler hücre dışına salınır ve bu salınan veziküller eksozom adını alır.

Sentetik/yapay olarak sentezi için ise iki ayrı yaklaşım vardır:

1. Doğal eksozomların hücre kültüründen üretilip izole edilmesi
2. Eksozom-benzeri yapay veya mühendislik ürünü veziküllerin oluşturulması

Doğal eksozom üretiminde, kaynak hücreler kültürde büyütülür ve hücrelerin saldırdığı veziküller çeşitli izolasyon yöntemleriyle toplanır. Büyük ölçekli üretim için biyoreaktörler kullanılabilir; bazı çalışmalarda verimin 5-10 kat artırılabilirdiği belirtilir. Ancak klasik ultrasantrifüjasyon, çöktürme, ultrafiltrasyon yöntemleri saflaştırma açısından sınırlıdır; bu yüzden terapötik kullanım için daha standart, yüksek saflıkta üretim gerekir.

Yapay ya da mühendislik ürünü yaklaşımda ise eksozomların kendileri ya da eksozom benzeri veziküller çeşitli biçimlerde tasarlanır. Eksozomların yüzeyleri hedefleyici peptitler ile modifiye edilebilir, miRNA, siRNA, kemoterapötik ilaçlar gibi yüklerle doldurulabilir. Örneğin tümör hedefleme için RGD gibi integrin hedefleyici peptitler kullanılabilir; bazı çalışmalarda doksorubisin, paklitaksel ve siRNA içeren mün-

dislik ürünü eksozomlar başarılı olmuştur. Ayrıca iExosomes gibi klinik düzeye taşınan tasarımlar, belirli gen susturma yükleri ile üretilmiştir.

Yapay sistemlerin bir diğer kolu eksozom mimetikleri (taklitçileri) ve hücre zarından türetilmiş veziküllerdir. Bunlar klasik eksozomlarla bire bir aynı olmasa da aynı biyolojik taşıma yolunu taklit eder. Bu şekilde hem doğal eksozomların avantajlarını korur hem de üretim verimi ve standardizasyonu artırılmış olur. Bu yaklaşım özellikle büyük ölçekli ilaç taşıma ve tekrar üretilen klinik ürün geliştirme açısından önemlidir.

Eksozomların biyolojik işlevleri oldukça geniştir. En temel rolü, hücreler arasında bilgi ve madde taşımaktır. Bu sayede uzakdaki veya yakındaki hücrelerin davranışını değiştirebilirler. Taşıdıkları mRNA, miRNA, protein ve lipitler alıcı hücrede gen ifadesini, metabolizmayı, çoğalmayı, farklılaşmayı veya bağışıklık durumunu etkileyebilir.

Başlıca biyolojik fonksiyonlar şunlardır:

- Hücreler arası iletişim: Doğrudan temas olmaksızın sinyal iletimi sağlarlar.
- Bağışıklık düzenlenmesi: Antijen sunumu, T hücresi etkisi, inflamasyon kontrolü ve immün baskılama süreçlerinde yer alır.
- Doku onarımı ve anjiyogenez: Yeni damar oluşumu ve yara iyileşmesini etkileyebilirler.
- Hücre farklılaşması: osteogenez, hematopoetik farklılaşma gibi süreçleri düzenleyebilir.
- Atık yönetimi: Gereksiz ya da zararlı bileşenlerin uzaklaştırılmasına katkı sağlarlar.

Hastalık açısından değerlendirildiğinde hem koruyucu hem de ilerletici olabilirler; örneğin, hücre dışı patolojik proteinlerin temizlenmesinde rol alabilirler.

Öte yandan, kanser, metastaz, inflamasyon ve bazı nörodejeneratif hastalıklarda hastalığı ilerleten sinyaller de taşıyabilirler. Tümör hücrelerinden salınan eksozomlar çevredeki fibroblastları, bağışıklık hücrelerini ve uzak organlardaki hücreleri yeniden programlayarak metastazı kolaylaştırabilir. Aynı şekilde sinir sisteminde yanlış katlanmış proteinlerin

yayılımına katkıda bulunabilirler.

Teşhis (diagnostik) uygulamalar açısından eksozomlar sıvı biyopsi için çok umut vericidir. Çünkü kan, idrar, tükürük, beyin omurilik sıvısı, semen, anne sütü ve diğer biyolojik sıvılarda bulunurlar; içerikleri kaynak dokunun moleküler durumunu yansıtabilir.

Bu, invaziv olmayan veya daha az invaziv tanı yaklaşımları için önemlidir. Örneğin, eksozomların içindeki veya yüzeyindeki belirli moleküller bazı hastalıklarda biyobelirteç olabilir: kanserde tümöre özgü RNA'lar ve proteinler, Alzheimer hastalığında amiloid ve tau ile ilişkili yükler, glioblastomda EGFRviii gibi tümöre özgü işaretler, hepatit C ve fibroziste belirli yüzey proteinleri, nörodejeneratif hastalıklarda α -sinüklein ve diğer protein yükleri.

Terapötik uygulamalar için ise eksozomlar tedavide iki ana amaçla kullanılır:

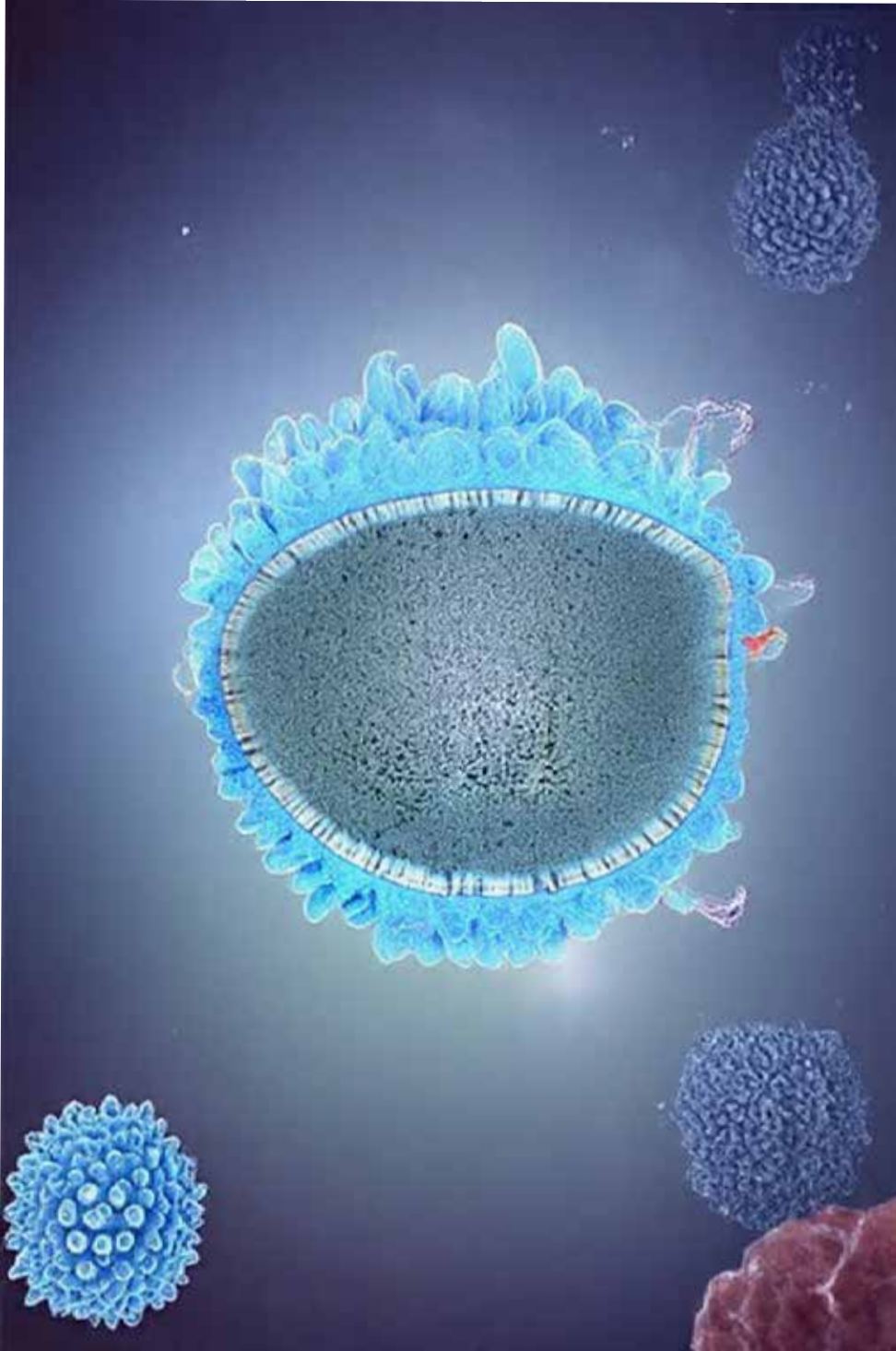
1. Kendi başlarına tedavi edici etki göstermek,
2. İlaç veya gen taşıyıcısı olarak kullanmak [siRNA / miRNA, kemoterapötikler, antisens oligonükleotidler, immün uyarıcı moleküller gibi]

Bu yaklaşımın avantajı, ilacın hedef hücreye daha seçici ulaşabilmesi ve sağlıklı dokulara zararının azalmasıdır. Örneğin, belirli tümör hedefleme peptitleri ile modifiye edilmiş eksozomlar fare modellerinde antitümör etki göstermiştir. Aynı şekilde MSC kökenli eksozomlarla taşınan siRNA yükleri pankreas kanseri modellerinde umut verici sonuçlar vermiştir.

Eksozom araştırmaları hızlı ilerlese de klinik kullanıma tam geçiş için bazı önemli sorunlar sürmektedir: standart üretim, yüksek saflık, alt popülasyonların ayrılması, dozlama, depolama, güvenlik ve heterojenlik. Özellikle tedavi amaçlı kullanımlarda farklı hazırlama yöntemleri eksozomların bileşimini değiştirebilir; bu da etkinlik ve güvenliği etkiler. Bu nedenle daha iyi izolasyon, standartizasyon ve karakterizasyon yöntemlerine ihtiyaç vardır. Gelecekte eksozomların klinik potansiyeli erken tanı ve sıvı biyopsisi, tedavi yanıtını izleme, hedefe yönelik ilaç taşıma, gen terapileri için doğal taşıyıcı platform, immünoterapi destekleyicileri, nörodejeneratif hastalıklarda beyin hedefli taşıma sistemleri olarak öngörülmektedir.

KAYNAKLAR

1. Pegtel, D. M., & Gould, S. J. (2019). Exosomes. Annual review of biochemistry, 88(1), 487-514.
2. Gurunathan, S., Kang, M. H., Jeyaraj, M., Qasim, M., & Kim, J. H. Review of the isolation, characterization, biological function, and multifarious therapeutic approaches of exosomes. Cells. 2019; 8 (4): 307.
3. Kalluri, R., & LeBleu, V. S. (2020). The biology, function, and biomedical applications of exosomes. science, 367(6478), eaau6977.

Ecz. Mehmet Müderrisoğlu
mehmetmuderrisoglu@hotmail.com

DIŞI HOŞ AMA İÇİ BOŞ

45. DÖNEM 1. BÖLGELERARASI TOPLANTI SONUÇ DEKLARASYONU'nu ilgiyle okudum. Üç gün süren bir toplantılar serisinden sonra 6 maddelik yayınlanan sonuç deklarasyonunu dışı hoş ama içi boş sözlerle dolu buldum. Aşağıda toplantı deklarasyonunuzun her maddesine fikrimi sonra da önerilerimi belirtmekteyim umarım öncelikle size sonra da sayenizde mesleğimize katkıları olur.

1. Eczaneler 1. Sınıf sağlık hizmeti sunucusu kabul edildi de aşı yapmamız, enjeksiyon yapmamız yasallaştı mı veya yasallaşması için neler yapacaksınız. Bu konuyu pek çok meslektaşına sorduksam da birinden bile cevap alamadım.

2. İlaç fiyatlarının baskılanması mantık dışı fiyatların oluşumuna neden olmakta. Şu anda gerçek kurun neredeyse yarısı ilaç fiyatlarına zemin tutulurken hala daha bazı ilaç fabrikaları yüksek MF'li mal satabilmektedir. Akıl alır gibi değil, mal ettiği fiyatın yarısına satıldığı durumda TEB ne yapabilecektir? Keşke bu konuda karar alabileseydiniz.

3. Sayısız açılan Eczacılık fakülteleri gayri meşru çocuk gibi mezun vermekte. Çocukları öldüremeyeceğinize göre ne yapılacağı konusunda bir kararda almadığınız. Birkaçını birleştirmek mi yoksa eczane eczacılığı için adil bir mezuniyet seviye sınavı mı yapılmalı. Karar alarak hızla bu konuda yola çıkılmalı bence.

4. Halk sağlığının korunmasında eczacının görev edindiğini belirtiyorsunuz. Hangi işlemi yapma hakkımız olduğunu da söyleyin ilaç bilgisi verecek olsak TTİCK derhal ceza kesiyor dolayısıyla bu tanımların altı doldurulmadıkça her zamanki gibi söylemler boşlukta kalıyor.

5. Bu madde de çok genel sözlerle geçiştirilmiş, günümüzde site sahibi olunması yasak bir meslek dalında neler önerdiğinizi açıklarsanız belki daha iyi anlayabiliriz.

6. Türkiye'nin hemen her noktasını gezmiş bir meslektaşınız olarak ne eczanemde ne ülkemin en ücra noktasında böyle bir ayrımcılığın yapıldığını görmedim ve işitmedim. Eğer varsa bu insanlık suçudur, bireysel birkaç olay gerçekleştirmişse kanunlarımızda bu suçların karşılıkları vardır. Burada yer almasına bence hiç gerek yoktur. Oysa mesleğimizin sorunlarını ben aşağıdaki gibi tanımlamaktayım.

1. Çok acilen "REÇETESİZ SATILABİLİR İLAÇLAR" yasağı hazırlanarak yayınlanmalıdır. Son stok affı ile elden sattığımız ama stoklarımızda görünmeyen tüm ilaçlar kayıt altına alınacak. İkinci adımda eczanelerin "reçetesiz ilaç satımı" sıkı denetimlerle kontrol altına alınacak. Bu durumda da eczacıların sabah kapılarını açtığı dakikadan kapayana kadar suç işlemesi önlenerek!, batmaları sağlanacaktır. Yani bir Apranax'ı reçetesiz verenler cezalandırılacak. Böylece eczanelerimizin büyük bir çoğunluğu yok olacak veya yok olmaya itilecektir. Bu yasanın bir an evvel ve çok detaylı olarak hazırlanması öncelikli olmalıdır. Diğer bir konu da Türkiye bütçesi bu kadar açık verirken hastanelerin girişine birer otomat eczane koyacak olurlarsa gerisini sizler düşünün. Unutmayın bu ülkede olamaz denilen her şey olmakta, bu tehlikede göz ardı edilmeden şimdiden tedbirleri alınmalıdır. Bu konuda size geçmişte kırk sayfalık bir kanun teklifini hazırlamış olan meslektaşınız olarak yardımda bulunur hem halkın sağlığına hem de meslek adabına uygun bir yasa hazırlarsınız.

2. Eczacıya emeklilik hakkı verilmelidir. Gerçekte eczacı emekli olsa da eczanesinde çalışmaya devam etmekte ancak onu görevlerinden ya ölüm ya da hayatta iken haklarını satmakla ayırabilmekteyiz. Oysa 2014 yılında çıkan ama altı boş olan yardımcı veya ikinci eczacıya görev tanımları yapılarak eczacı emekli olduğunda mülkiyet onda, mesuliyet yardımcı eczacıda olabilmelidir. Böylece altmış beş yaşını geçen eczacı hayatında yapamadığı tatilini, gezisini hatta hayallerini gerçekleştirebilir. Parasını, emeğini, yazını, kışını, gecesini gündüzünü mesleğine adayan eczacılara hayatlarının sonunda dinlenebilme imkanı tanınmalıdır.

3. Eczacılıkta ikinci, yardımcı falan gibi altı boş kavramlara sahip zorlama istihdam metotları kaldırılmalı. Günümüzde ciro ile istihdam yaratılması geçmişte kalan devlet destekli fabrikalarda oluyordu artık gerçekler bu tip uygulamaların yanlış olduğunu göstermekte. Yani bu kavramlar değiştirilmeli veya altları doldurulmalıdır.

4. Eczacılık beşer yıllık vizelere tabi tutularak sürekli değişen kavramların ve yeniliklerin öğrenilmesi sağlanmalıdır. Bunun için odaların her yıl birer eğitim semineri olmalı ve beş yılda üç kere katılım şartı koşulmalıdır. Bu konuda sizlere çok yardım ve desteğim olabilir. Amaç

eczacıyı çıkartıp elinden eczanesini almak değil, eczacıyı eğiterek daha bilgili ve eczanesine bağlı hale getirmek olmalıdır.

5. Eczacı yalnız eczanesinde üreterek satmak üzere kozmetik ve besin desteklerini kanunlardaki vecibelerini yerine getirmek kaydı ve şartıyla yapabileceği özgürlüğüne sahip kılınmalıdır.

6. Mesai saatleri eczanelerin bulunduğu bölgelere uygun olarak iki üç seçeneğe olmalı sağlanmalıdır. Bir örnek verecek olursam AVM'lerde bulunan eczaneler sabah 9'da açılırken AVM'ler 10'da açılmakta. Keza işin yoğunluğu saat 18-22 arasıyken eczaneler 19'da kapatmak zorunda kalmakta. AVM'ler Pazar günleri en yüksek ciroalarını yaparken AVM'de bulunan eczaneler kapalı olmakta. Bu örnek daha da genişletilebilir, tren garı karşısındakiler 7/24 ve tüm yıl açık olmayı isterken kayba uğrayanın eczacı olduğu unutulmamalıdır.

7. Günümüzde hiçbir yasa olmamasına rağmen üç kutudan fazlasını "TOPTAN SATIŞ" sayılması ve bunu yapan eczacının cezalandırılması kaldırılmalıdır.

8. Eczacı gereksiz defter tutulmasından kurtarılmalıdır. Örneğin resmi kayıtları yapılan eczane personeli için personel defteri, stajyerler için staj defterleri kaldırılmalıdır.

9. Eczacılık bir "SAĞLIK MESLEĞİ" olduğu için her tip duyumu ve halkla ilişkisi yasaklı durumdadır. Oysa doktorlar da, hastaneler de poliklinikler de reklam ve duyurular yaparken neden eczaneler ayrıcalıklı olarak yasaklansın. Belli kaideler konduktan sonra eczanelerde kendisini tanıtabilmelidir.

10. Eczacılar birinci sınıf sağlık hizmeti sunar kaidesi bakanlıkça kabul edilmiş olsa da ne tansiyon bakmamız ne enjeksiyon yapmamız yasal olamamaktadır.

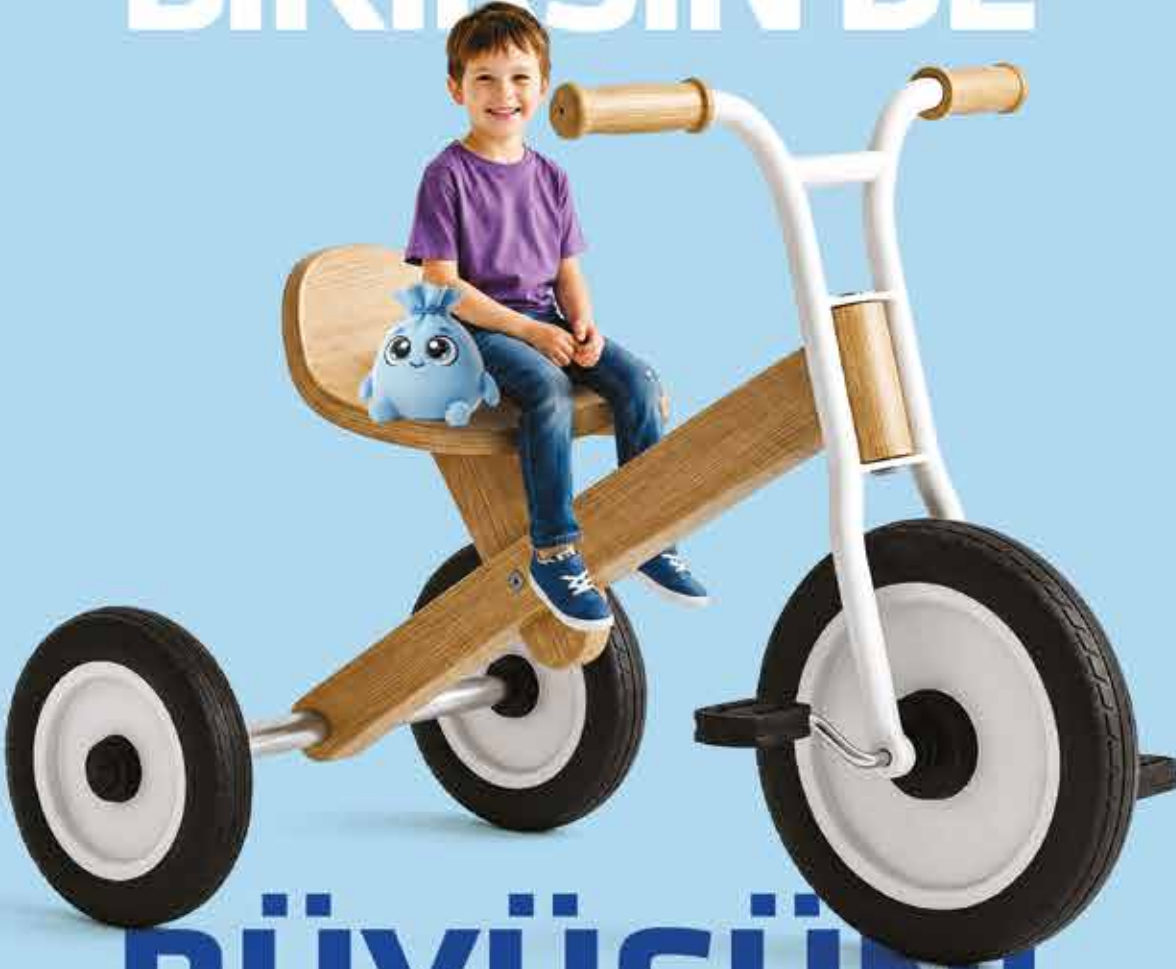
11. Eczaneler web sayfası açabilmeli ve konacak olan şartlara uygun olarak ilaç hariç ürün satışlarını yapabilmelidir. Mevcut durumda paravan şirketlerle yapılan bu işler hiç olmamış mesulü olan eczane ciddiyetinde yeni bir hizmet olarak işleme alınabilmelidir. Umarım yukarıda yazdıklarım sizlere ışık tutacak ve çalışmalarınıza katkı sağlayacaktır. En derin sevgilerimle,

%100
FAİZSİZ

+%20
DEVLET
KATKISI

Güvenli ve
Kazançlı
Faizsiz Fon
Seçenekleri

BİRİKSİN DE

BÜYÜSÜN!

Katılım Emeklilik Erken BES'le
biriktirmeye bugün başlayın,
çocuğunuz büyüdüğünde rahat etsin.

SANOVEL İLAÇ İLAÇ REKLAMI

SANOVEL İLAÇ İLAÇ REKLAMI

Geleceğin hali

En Büyük Eczacılık Buluşması

HAVANIN YENİ KODLARI

22-23-24 Ekim 2026

İstanbul Kongre Merkezi (ICC)

Pharmetic Girişimci Eczacılar Derneği
İçerenköy Mah. Topçu İbrahim Sok.
No:9 K:5 D:11 – 34572 – İSTANBUL
Tel: 0216 450 12 71
info@pharmetic.org
www.pharmetic.org

DMR Kongre Organizasyon Hizmetleri Tur. A Ş.
Hollanda Cad. 696. Sok. No: 22/9-10
Yıldız – Çankaya / ANKARA
Tel: 0 312 442 01 50
geleceginehali@dmrturizm.com.tr
www.dmrturizm.com.tr

KORU

Mesleki Güvenin
5 Temel Taşı

Bilgi Mirası

Mesleki Değerlerin
Korunması

Toplumsal
Güven

Mesleki Etik

Bilimsel
Sorumluluk

GELİŞTİR

Eczacılıkta Dijital Dönüşüm:
5 Temel Eksen

Girişimci Bakış

Çözüm Geliştirme

Toplumsal Etki

Yenilikçi Fikirler

Katma Değer
Üretimi

ÜRET

Geleceği Şekillendiren:
5 Üretim Alanı

Disiplinlerarası
İş Birlikleri

Veri
Okuryazarlığı

Klinik Eczacılık
Yetkinlikleri

Dijital Sağlık
Entegrasyonu

AR-GE ve
İnovasyon Kültürü

SGK YURT DIŞI İLAÇ FİRMALARIN LİSTESİNİ OLUŞTURUYOR

Dr. Bünyamin ESEN

İstanbul Topkapı Üniversitesi Öğretim Üyesi
e. SGK Sosyal Güvenlik Denetmeni,
Sosyal Politika Bilim Uzmanı (London School
of Economics and Political Science)
Siyaset Bilimi Doktoru, Boğaziçi Üniversitesi
<https://x.com/bunyaminesen>

Bilindiğı üzere Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), 984 Sayılı Ecza Ticarethaneleriyle Sanat ve Ziraat İşlerinde Kullanılan Zehirli ve Müessir Kimyevi Maddelerin Satıldığı Dükkanlara Mahsus Kanunun 11'inci maddesi hükmü çerçevesinde şahsi tedavi için yurt dışından ilaç tedarik etmeye yetkili bulunuyor. SGK bu kapsamda şahsi tedavi için yurt dışı ilaç temininin usullerini yakın zamanda değiştirmiş bulunuyor. Şahsi tedavi için yurt dışından beşerî tıbbi ürün tedarik işlemleri bundan böyle 24.04.2026 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan "Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3 Üncü Maddesinin (h) Bendi Kapsamında Yurt Dışından Gerçekleştirilecek Beşerî Tıbbi Ürün Alımları ve Bunlara İlişkin Hizmet Alımlarına Dair Usul ve Esaslar" kapsamında gerçekleştirilecek.

Yurt dışından beşerî tıbbi ürün temin edebilecek tedarikçilerin beşerî tıbbi ürün bazında kaydedileceğı "İlaç Temin Kaynağı Listesi", anılan Usul ve Esasların 11'inci maddesinde belirlenen yöntem ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde oluşturulacak bir listeyi ifade ediyor. Daha açık bir liste ile SGK, yurt dışında ilaç getirebilecek firmaları önden belirleyecek ve sonrasında ilaçlar sadece bu firmalardan alınacak. İlaç Temin Kaynağı Listesi'nde beşerî tıbbi ürün bazında kaydı bulunmayan tedarikçilerden beşerî tıbbi ürün temin edilmeyecek.

Firmalar Hangi Belgelerle Başvurmalı?

Yurt dışından beşerî tıbbi ürün temin edebilecek tedarikçilerin, ilaç temin kaynağı listesine kayıt işlemleri için gerekli olacak bilgi ve belgeler ve taahhütname ile SGK'ya başvuruda bulunmaları gerekmektedir.

Yurt Dışından İlaç Temini Yönetmeliğı ve Yurt Dışından İlaç Temini Kılavuzu gereğince TİTCK'ya sunulması gereken belgelerin hazırlanma ve kontrolünün kolaylaştırılması amacıyla şu bilgilerin SGK'ya ibrazı gerekiyor:

- İlacın ruhsatlı olduğu otoriteye ilişkin bilgiler,
- İlaç temin kaynağının ICH kurucu veya daimî üyesi yetkili ilaç otoriteleri, MHRA veya TGA tarafından ruhsatlandırılmış bir ecza deposu olduğuna dair belgeler,
- Üretici/ruhsat sahibi veya ruhsat sahibinin bölgesel ya da global olarak lisans verdiği firma tarafından verilen yetki belgesi,
- İlaç temin kaynağının beşerî tıbbi ürün temin ettiği firmanın her temin işleminde SGK'ya bildirileceğine ilişkin taahhüt,
- Üretici/ruhsat sahibi veya ruhsat sahibinin bölgesel ya da global olarak lisans verdiği firma tarafından verilen yetki

belgesi,

- Ürünün ruhsatlı ve piyasada olduğu ülke/ülkeler ve menşee bilgilerine ilişkin liste,
- Ürüne ait ülkemize ithal edilecek şekilde düzenlenen ve sertifika numarası bulunan Farmasötik Ürün Sertifikası (CPP) ve Kısa Ürün Bilgisi,
- Menşee ülke sağlık otoritesi tarafından düzenlenmiş ilgili ürünü kapsayan geçerli bir İyi Üretim Uygulamaları (GMP) uygunluk sertifikası.

Başvuru dosyası hazırlanırken yukarıda belirtilen belgeler dikkate alınacak. SGK'ya yurt dışı ilaç temin etmek isteyen firmaların tüm belgeleri topluca Kuruma sunması gerekiyor. Şunu belirtelim ki, yurt dışında alınan belgelerin o ülkeye ait ilgili sağlık otoritesinden resmi onaylı ve apostil şerhli veya konsolosluk onaylı olması gerekiyor. Özellikle, CPP, kısa ürün bilgisi, GMP sertifikası belgeleri uygulanabilir hallerde ilgili sağlık otoritesinden resmi onaylı, apostil şerhli veya konsolosluk onaylı olmalı. Bu belgelerin sağlık otoritesinden resmi onaylı sunulmaması durumunda yazılı gerekçe beyanı ve sağlık otoritesinin resmî web sitesinden doğrulanabilir olduğuna ilişkin web sitesi linkini içeren dilekçe sunulmalı.

Firmalar SGK'ya Nasıl Başvurabilir?

Yurt dışından beşerî tıbbi ürün temin edebilecek tedarikçiler, İlaç Temin Kaynağı Listesi'ne dahil olmak amacıyla SGK'ya her zaman başvuruda bulunabiliyor. Yani başvuru için bir son tarih yok.

Bu çerçevede, SGK'nın İlaç Temin Kaynağı Listesi'ne kayıt olmak isteyen tedarikçilerin şu adımları takip ederek gerekli belgelerle SGK'ya başvuruda bulunmaları gerekiyor: İlk olarak başvuru ve ekli belge kontrol listesinde yer alan bilgi ve belgelerin asılları ile elektronik ortamdaki kopyalarının (flash bellek, CD vb.) taahhütname ile birlikte SGK Başkanlığı genel evrak servisine teslim edilmesi gerekiyor.

İlaç Temin Kaynağı Listesi'ne kaydolmak için sunulan bilgi/belgelerin doğruluğundan ve güncelliğinden başvuru sahipleri sorumlu. Başvuru sahipleri, sundukları bilgi/belgelerin geçerlilik tarihlerinin sona ermesi, belge içeriğı bilgilerde değişiklik olması gibi durumlarda güncel bilgi/belgeleri SGK'ya bildirmekle yükümlü. Aksi takdirde SGK, ilgili tedarikçi ve/veya beşerî tıbbi ürünleri ilaç temin kaynağı listesinden çıkartabiliyor.

Sonrasında, SGK bu belgeleri inceliyor. SGK, teslim edilen bilgi/belgelerin güncellenmesi veya ek bilgi/belge talebinde bulunabiliyor.

Liste İki Yılda Bir Yenilenecek

Tedarikçilerin listeye eklenmek üzere yaptıkları başvurular, 2028 yılı Şubat ayı sonuna kadar geçerli olacak şekilde planlanmış bulunuyor. İlaç Temin Kaynağı Listesi SGK'ca iki yılda bir güncellenecek. Belge güncellemelerinin gerçekleştirilmemesi halinde SGK, ilgili tedarikçilere listeden çıkarma işlemi uygulayabilecek. Tedarikçiler, temin yetkisinin sona erdiğini SGK'ya bildirmekle sorumlu bulunuyor.

Bu başvuru sonrasında ilaç temin kaynağı listesine katılım talebiyle yapılan uygun başvurular, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİTCK) Yurt Dışından İlaç Temini Yönetmeliği çerçevesinde değerlendirilmek üzere Kurum tarafından TİTCK'ya iletilecek.

TİTCK'ya iletilecek bilgi ve belgelerin eksiksiz ve usulüne uygun şekilde SGK'ya sunulmasından başvuru sahipleri sorumlu. Yurt Dışından İlaç Temini Yönetmeliği ve Yurt Dışından İlaç Temini Kılavuzu hükümlerinde belirtilen bilgi/belgelerden herhangi birinde eksiklik olduğunun tespiti halinde Kurum, başvuruyu sahibine iade edebilecek.

Yurt Dışından İlaç Temini Yönetmeliği çerçevesinde TİTCK tarafından yurt dışı ilaç temin kaynağı/temsilci olarak uygun görülenler, ilgili mevzuat çerçevesinde SGK'ca değerlendirilecek ve sonuç başvuru sahiplerine bildirilecek.

Takip eden süreçte, SGK tarafından 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3'üncü Maddesinin (h) Bendi Kapsamında Yurt Dışından Gerçekleştirilecek Beşeri Tıbbi Ürün Alımları ve Bunlara İlişkin Hizmet Alımlarına Dair Usul ve Esaslar doğrultusunda uygulanacak olan Dinamik Alım Sistemine (DAS) ilişkin ilan, Kurum web sayfasında yayımlanacak. Keza, İlaç Temin Kaynağı Listesi'nde yer alan tedarikçilerin ayrıca müstahzar bazında DAS'a kayıtlı olması da zorunlu bulunuyor.

Bu belirttiğimiz usullerle SGK Yurt Dışı İlaç Temin Listesi'ne giren firmalar SGK'ya şahsi tedavi için yurt dışından ilaç getirme hakkına sahip olacak. Yurt dışından ilaç getirmek isteyen firmaların bu usullere dikkat ederek SGK'ya ivedilikle başvurmalarını tavsiye ederiz.

SAĞLIK VE SOSYAL GÜVENLİK SEKTÖRÜNDE GÜNDEM

SGK Bedeli Ödenecek İlaçlar Listesi Değişti: 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu gereğince uygulanan Sosyal Güvenlik Kurumu İlaç Geri Ödeme Yönetmeliği'nin 12'nci maddesi ile SGK Sağlık Uygulama Tebliği'nin ilgili maddeleri gereğince düzenlenen "Bedeli Ödenecek İlaçlar Listesi" ve 12.06.2026, 17.06.2026, 19.06.2026 ve 26.06.2026 tarihlerinde değiştirilmiş bulunuyor. Okurlarımız güncel listelere SGK'nın resmî web sitesi olan www.sgk.gov.tr veya mevzuat.gov.tr adresinden ulaşabilir.

TİTCK Varyasyonlar Kılavuzunu Güncelledi: 23.03.2026 tarihinde "Ruhsatlı Beşeri Tıbbi Ürünlerdeki Varyasyonlara Dair Kılavuz" Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİTCK) resmi internet sitesinde güncellenerek yayınlanmış bulunuyor. 25 Haziran 2026 itibarıyla TİTCK'ya sunulmuş ancak henüz değerlendirmeye alınmamış varyasyon bildirim/başvuruları güncel kılavuz doğrultusunda değerlendirmeye alınacak.

TİTCK Fiyat Deklarasyonunu Unutmayın: Yürürlükte bulunan 29.09.2017 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Beşeri Tıbbi Ürünlerin Fiyatlandırılması Hakkında Tebliğ'in 10'uncu maddesinin beşinci fıkrası kapsamında, ilgili takvim yılının 1 Temmuz tarihi itibarıyla geçerli gerçek kaynak fiyatının tespiti amacıyla TİTCK'ya bilgi verilmesi zorunlu. Sunulacak fiyat deklarasyon belgelerinde, ürünün

ilgili ülkedeki şu bilgilerinin açık ve eksiksiz şekilde belirtilmesi gerekmektedir:

- Ruhsat ve piyasa durumu,
- Etkin madde miktarı, ambalaj miktarını ve varsa primer ambalaj boyutu bilgilerini içerecek şekilde ticari adı,
- Geri ödeme durumu,
- Fabrika çıkış fiyatı (ilgili ülkenin para birimi cinsinden),
- Hastane ürünü olup olmadığı,
- Geçici özel iskonto ve/veya vergilendirme uygulamasına tabi olup olmadığı.

TİTCK'ya deklarasyon sırasında özellikle şu hususlara dikkat edilmeli: Ekonomik bütünlük teşkil etmeyen ürünler hariç olmak üzere, herhangi bir ülkede ürünün ruhsatlı ve piyasada bulunması halinde o ülkeye ilişkin fiyatın deklare edilmesi zorunlu bulunuyor. Ürünün kaynak ülkede hastane ürünü olarak değerlendirilmesi de fiyatın deklare edilmesi yükümlülüğünü ortadan kaldırmıyor. Hastane ürünlerine ilişkin fiyatın deklare edilmesi zorunlu.

Tüm ithalatçı ve ruhsat sahibi firmalara fiyat deklarasyon belgelerini unutmamalarını tavsiye ederiz. Ruhsat sahibi firmaların fiyat deklarasyon belgelerini, TİTCK tarafından hazırlanan Türkçe ve İngilizce şablonları esas alarak ve mevzuata azami özen göstererek hazırlamaları piyasadaki ürünleri açısından önem arz ediyor.

UDN İLAÇ İLE GÖZ SAĞLIĞINDA YENİ DÖNEM

Oftalmoloji, bilimsel gelişmelerin hızla şekillendirdiği ve güven unsurunun her zamankinden daha fazla önem kazandığı sağlık alanlarının başında geliyor. Bu dinamik yapıda yalnızca yenilikçi ürünler geliştirmek değil, aynı zamanda hekimler ve eczacılar için uzun soluklu, bilim temelli bir iş ortağı olabilmek de başarıyı belirleyen temel unsurlar arasında yer alıyor.

Forvits Lab markasıyla gıda takviyeleri alanında önemli bir deneyim kazanan UDN İlaç, şimdi bu birikimini oftalmolojiye taşıyarak hem beşeri ilaçları hem de göz sağlığını destekleyen ürünleri aynı vizyon altında buluşturuyor. Patentli hammaddeler, klinik verilerle desteklenen formülasyonlar ve bütüncül tedavi yaklaşımıyla dikkat çeken şirket, oftalmoloji alanında sürdürülebilir değer üretmeyi hedefliyor.

UDN İlaç Genel Müdür Yardımcısı Tolga Terzi ile gerçekleştirdiğimiz bu röportajda; şirketin oftalmoloji alanındaki stratejik hedeflerini, kalite anlayışını, Ar-Ge yaklaşımını ve önümüzdeki yıllara ilişkin vizyonunu konuştuk.

Oftalmoloji sektörü oldukça dinamik ve rekabetçi. UDN Oftalmoloji olarak pazara giriş stratejinizi ve bu alandaki temel motivasyonunuzu nasıl özetlersiniz?

UDN İlaç olarak, bugüne kadar Forvits Lab markamızla gıda takviyeleri alanında elde ettiğimiz başarıyı, şimdi oftalmoloji dünyasına taşıyoruz. Stratejimiz; geleneksel pazarlama kanallarını, sahadaki 12 kişilik uzman kadromuzla destekleyerek hekim ve eczacılarımızın ihtiyaçlarına en hızlı şekilde yanıt vermek. Motivasyonumuz çok net: Oftalmoloji dünyasında sadece bir ürün tedarikçisi değil, klinik süreçleri destekleyen, güvene dayalı bir çözüm ortağı olarak konumlanmak.

Portföyünüzde hem beşeri ilaçların hem de gıda takviyelerinin bir arada bulunması dikkat çekici. Bu "bütüncül yaklaşım" modeli ile Türk tıbbına ve eczacılık sektörüne ne tür bir yenilik vaat ediyorsunuz?

Bütüncül yaklaşımımız, tedavideki en büyük ihtiyaç olan 'klinik tedavi' ile 'tedavi destekleyici' ürünleri aynı kalite çatısı altında buluşturmayı hedefliyor. Forvits Lab ile edindiğimiz 'patentli hammadde ve klinik çalışma' disiplinimizi, beşeri ilaç portföyümüze de taşıyoruz. Türk tıbbına, tedavinin başarısını uzun vadeye yayan ve hastanın klinik iyileşme sürecini destekleyen 360 derecelik bir bakış açısı sunuyoruz.

Eczacılarımız için de rafta duran bir ürün değil, hastalarına bilimsel temelli danışmanlık yapabilecekleri bir enstrüman vaat ediyoruz.

Oftalmolojide güven en kritik unsurdur. UDN Oftalmoloji ürünlerinin Ar-Ge süreçleri ve kalite standartları hakkında neler söylersiniz? Hekimler ve eczacılar ürünlerinize neden güvenmeli?

Oftalmolojide kalite, nihai ürünün ötesinde kullanılan aktif maddelerin saflığı ve biyolojik aktivitesiyle tanımlanır. Biz, ürünlerimizin her birinde global ölçekte klinik çalışmaları tescillenmiş patentli hammaddeleri seçerek işe başlıyoruz. Fason üretim stratejimizi; üretim tesislerinin kapasitesinden ziyade, bu yüksek teknoloji hammaddeleri en doğru şekilde işleyebilecek yetkinlikteki partnerlerle yürütüyoruz. Hekim ve eczacılarımız şunu bilmeli: UDN ilaç olarak bizim sorumluluğumuz, her bir molekülün kökeninden, klinik verisine kadar olan izlenebilirlik sürecini garanti altına almaktır.

Gıda takviyeleri tarafında, göz sağlığını destekleyen ürünlerinizde "fark yaratan" spesifik içerikleriniz veya teknolojileriniz nelerdir?

Farkımız, formülasyonlarımızdaki 'hammadde küresasyonu' anlayışımızdan geliyor. Piyasada sunulan birçok takviyenin aksine, biz etken madde seçimlerimizi sadece teorik değil, klinik olarak doğrulanmış, patentli ve biyoyararlanımı yüksek içeriklerden yana yapıyoruz. Göz sağlığında milimetrik bir etkinin bile hastanın yaşam kalitesi üzerindeki etkisini

biliyoruz. Bu yüzden geliştirdiğimiz ürünler; etken maddenin hedeflenen oküler dokulara en yüksek emilim kapasitesiyle ulaşmasını sağlayan spesifik moleküler kombinasyonlar üzerine kurulu.

Önümüzdeki 5 yıl içerisinde UDN Oftalmoloji'yi nerede görmeyi hedefliyorsunuz? Oftalmoloji dünyasında "ezber bozan" bir proje veya yayın planınız var mı?

5 yıl sonra UDN ilaç, üretimden tedaviye tam entegre bir yapıda olacak; yani bugün dışarıdan aldığımız yüksek kalite standardını, kendi tesislerimizde, yerli üretim gücüyle ölçeklendireceğiz. Oftalmolojideki tedavi protokollerine 'takviye bilimini' entegre eden bir disiplin ve rehberlik kültürü ile fark yaratacağız.

Son olarak, hekimlerimize ve eczacılarımıza göz sağlığının geleceği ve UDN Oftalmoloji ile kuracakları iş birliği hakkında neler söylemek istersiniz?

Göz sağlığı, bilimin en hızlı ilerlediği disiplinlerden biri. Biz UDN ilaç olarak, bu hızı ayak uydurmakla kalmıyor, sahadaki profesyonel ekibimizle bu iletişimi köprü yapıyoruz. Hekimlerimizden ve eczacılarımızdan tek bir beklentimiz var: Bize, bilimsel meraklarına ortak olacak bir çözüm ortağı olarak baksınlar. Geleceği birlikte inşa edeceğiz; çünkü biz sadece bir ürün satışı değil, sürdürülebilir bir oftalmolojik güven ilişkisi vadediyoruz.

UDN UNIVERSAL
DRUG
NETWORK

💡 UDN İlaç Genel Müdür Yardımcısı Tolga Terzi: Motivasyonumuz çok net: Oftalmoloji dünyasında sadece bir ürün tedarikçisi değil, klinik süreçleri destekleyen, güvene dayalı bir çözüm ortağı olarak konumlanmak. 💡

YAZA GÜÇLÜ KORUMA VE BAKIM DESTEĞİYLE MERHABA: MARUDERM'DEN HER CİLT TİPİNE UYGUN SPF 50+ GÜNEŞ KORUYUCULAR

Güneşin etkisini artırdığı yaz aylarında cildi zararlı UV ışınlarına karşı korumak her zamankinden daha büyük önem taşıyor. Maruderm, farklı cilt ihtiyaçlarına yönelik geliştirdiği SPF 50+ korumalı güneş kremleriyle yaz boyunca hem etkili koruma hem de bakım desteği sunuyor.

Yaz mevsiminin gelmesiyle birlikte güneşe maruz kalma süresi artarken, cilt sağlığını korumanın en önemli adımlarından biri doğru güneş koruyucu kullanımı oluyor. Güneş ışınlarının neden olduğu leke oluşumu, cilt tonu eşitsizlikleri ve erken yaşlanma belirtilerine karşı yüksek koruma sağlayan ürünler, günlük bakım rutinlerinin vazgeçilmez bir parçası haline geliyor. "Güzelliğe doğal bir yaklaşım" anlayışıyla geliştirdiği ürünlerle dikkat çeken Maruderm, SPF 50+ Mineral Filtreli Güneş Kremi ve SPF 50+ Karma ve Yağlı Ciltler İçin Güneş Kremi ile farklı cilt tiplerine özel çözümler sunuyor.

Hassas ciltlere özel yüzde 100 mineral filtreli koruma

Maruderm SPF 50+ PA++++ Yüzde 100 Mineral Filtreli Güneş Kremi, içerdiği Zinc Oxide ile cildi UVA ve UVB ışınlarına karşı geniş spektrumlu korumaya yardımcı olurken, hassas ciltlerin ihtiyaçları göz önünde bulundurularak geliştirilmiş formülüyle öne çıkıyor. Yüzde 100 mineral filtre teknolojisi sayesinde güneş korumasını cilt bakım desteğiyle bir araya getiren ürün, günlük kullanımda konforlu bir deneyim sunuyor.

Formülünde yer alan Hyalüronik Asit, cildin nem seviyesinin korunmasına yardımcı olurken daha dolgun ve canlı bir görünümü destekliyor. Panthenol ve Allantoin cildin yatışmasına katkı sağlarken, Sodium PCA ve amino asit kompleksi cildin doğal nem faktörünü destekleyerek cilt bariyerinin korunmasına yardımcı oluyor. Hafif yapısıyla kolay uygulanan ürün, cildin gün boyu görünmesine katkıda bulunuyor.

Karma ve yağlı ciltler için yeni nesil Kore filtre teknolojisi

Maruderm SPF 50+ PA++++ Karma ve Yağlı Ciltler İçin Güneş Kremi ise yeni nesil Kore filtre teknolojisiyle geliştirilmiş yapısıyla yüksek güneş korumasını hafif kullanım deneyimiyle buluşturuyor. Özellikle karma ve yağlı cilt tiplerinin ihtiyaçlarına yönelik formüle edilen ürün, geniş spektrumlu UVA ve UVB koruması sağlarken ciltte ağır ve yağlı bir his bırakmadan günlük kullanıma uyum sağlıyor. İçeriğindeki Niacinamide cilt görünümünün dengelenmesine destek olurken, Hyalüronik Asit cildin nem seviyesinin korunmasına katkı sunuyor. Panthenol ve

Allantoin cildin yatışmasına yardımcı olurken, Zinc PCA ve Silica fazla yağ görünümünün dengelenmesini destekliyor. Hızlı emilen ve hafif dokusu sayesinde ciltte ağırlık hissi bırakmadan uygulanabilen ürün, gün içerisinde oluşan parlama görünümünün azaltılmasına yardımcı olarak daha dengeli bir cilt görünümünü destekliyor.

Her gün düzenli kullanım için ideal

Maruderm'in SPF 50+ PA++++ koruma sunan her iki güneş koruyucusu da günlük kullanıma uygun yapılarıyla yaz aylarında

cilt bakım rutinlerinin tamamlayıcı bir adımı olarak öne çıkıyor. Güneşe çıkmadan yaklaşık 15-20 dakika önce yüz ve boyun bölgesine yeterli miktarda uygulanması önerilen ürünlerin, gün içerisinde terleme, yüz yıkama veya uzun süreli güneş maruziyeti sonrasında yenilenmesi tavsiye ediliyor. Maruderm, farklı cilt tiplerine özel geliştirdiği güneş koruyucu çözümleriyle yaz boyunca cildi güneşin zararlı etkilerine karşı korumaya yardımcı olurken, bakım destekli içerikleriyle daha sağlıklı, dengeli ve canlı bir cilt görünümünü desteklemeyi hedefliyor.

Tek Dokunuşta Parlak Cilt: Bioxcin Gold On Skin Işıltılı Krem

Bioxcin Gold On Skin Işıltılı Nemlendirici Yüz Kremi, cildi derinlemesine besler ve nemlendirir. Hafif jel formülü sayesinde hızla emilir, yağlılık hissi bırakmadan doğal bir ışıltı kazandırır. İçeriğindeki hindistan cevizi yağı ve manolya çiçeği ekstresi, ince çizgi ve kırışıklıkların görünümünü azaltırken cilt bariyerini güçlendirir. Cilde canlılık ve parlaklık verir. Makyaj bazı olarak da kullanılarak, taze ve ışıltılı bir görünüm sağlar.

Fiyat: 749,99 TL/ 50 ml

Işıltı Veren Besleyici Bakım: Gold On Skin Işıltılı Kuru Yağ

Bioxcin Gold On Skin Işıltılı Kuru Yağ, içeriğinde bulunan mucizevi çiçek yağları (Monoi, Yasemin, Manolya, Hanımeli, Kalendula ve Hindistan Cevizi Yağları) ile cildi derinlemesine nemlendirir, besler ve doğal bir ışıltı kazandırır. Cilt, saç ve yüz için uygun olan bu çok amaçlı kuru yağ, doğal kaynaklı içeriklerle formüle edilmiştir. Kolay emilen, yağlı his bırakmayan dokusu sayesinde ciltte ipeksi bir yumuşaklık sağlarken, saçların da parlak ve yumuşak olmasına yardımcı olur. Monoi kokusu gün boyu hoş bir koku bırakırken, cildinize ışıltılı ve canlı bir görünüm kazandırır.

Fiyat: 999,99 TL/ 100 ml

Yağlı His Bırakmadan Besleyici Bakım: Gold On Skin Kuru Yağ

Bioxcin Gold On Skin Kuru yağ, doğal kaynaklı içeriklerle formüle edilmiştir. İçeriğinde bulunan mucizevi çiçek yağları (ayçiçek yağı, hindistan cevizi yağı, yasemin çiçeği yağı, hanımeli çiçeği yağı, kalendula yağı ve monoi çiçeği ekstresi) ve nemlendirici aktifler ile cildinizi nemlendirir ve besler. Aynı zamanda saçların yumuşak ve parlak görünmesini destekler. Egzotik kokusu ve kolayca emilen, yağlı his bırakmayan dokusu ile gün boyu ışıltılı ve yumuşak bir cilt deneyimi sunar.

Fiyat: 899,99 TL/ 100 ml

E

ABD'DE BİNLERCE KİŞİYİ ETKİLEYEN PARAZİT SALGINININ ARKASINDAN FAST-FOOD ZİNCİRİ ÇIKTI

ABD genelinde 30'dan fazla eyalette rekor sayıda Cyclospora vakası bildirilirken, uzmanlar ise son dönemde görülen tüm vakaların tek bir kaynaktan gelmemiş olabileceği uyarısında bulunuyor. ABD'li sağlık yetkilileri, ülkede binlerce kişiyi etkileyerek ishale neden olan Cyclospora parazitinin yol açtığı geniş çaplı salgının kaynağını belirledi. Salgına, beş eyaletteki Taco Bell restoranlarında kullanılan Meksika menşeli marulun neden olduğu bildirildi. ABD Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri (CDC); Indiana, Kentucky, Michigan, Ohio ve Batı Virginia'daki Taco Bell restoranlarında kullanılan doğranmış iceberg marulunun tüketilmemesi çağrısında bulundu.

ABD genelinde 30'dan fazla eyalette rekor sayıda Cyclospora vakası bildirilirken, uzmanlar ise son dönemde görülen tüm vakaların tek bir kaynaktan gelmemiş olabileceği uyarısında bulunuyor.

Tek tedarikçi belirlendi
ABD Gıda ve İlaç Dairesi'nin (FDA) yürüttüğü soruşturma, şu ana kadar marulun tek bir tedarikçiden geldiğini ortaya koydu. Yetkililer şirketin adını açıklamazken, Kaliforniya merkezli Taylor Fresh Foods, FDA analizlerinin şirketle bağlantılı "belirli bir bağımsız çiftliği" işaret ettiğini duyurdu. CDC, FDA'nın söz konusu tedarikçiyle birlikte çalışarak potansiyel olarak kontamine marulun başka eyaletlerde de piyasada bulunup bulunmadığını araştırdığını bildirdi. Taco Bell ise FDA'nın soruşturmasında belirlenen tedarikçiden marul alımını durdurmayı kabul etti.

Taylor Fresh Foods da cuma günü yaptığı açıklamada, Meksika'nın orta kesiminden tedarik edilen tüm iceberg marullarını gönüllü olarak ABD

pazarından çektiğini duyurdu.

Şirket açıklamasında, "Aile şirketi olarak hastalanan kişiler, aileleri ve taze ürünlerin güvenliğine duyulan güvenin sarsılmasından derin üzüntü duyuyoruz," ifadelerine yer verildi.

Başka restoranlar da etkilenmiş olabilir Soruşturmanın sürdüğünü belirten federal sağlık yetkilileri, salgının başka markalar, restoranlar, perakendeciler veya dağıtım kanallarıyla da bağlantılı olabileceğini vurguladı.

Michigan'daki sağlık yetkilileri, hastalanan birçok kişinin Taco Bell'de yemek yemediğini söylemesi üzerine aynı marulun başka restoranlara veya marketlere dağıtılıp dağıtılmadığını araştırıyor.

Tüketicilere, önceden yıkanmış paketli marul veya hazır salata karışımları yerine bütün marul satın almaları tavsiye edildi. Taylor Fresh Foods ise Taylor Farms markalı hazır salata kitlerinde iceberg marul kullanılmadığını açıkladı.

5 binden fazla vaka
Cyclospora, bağırsakları enfekte eden ve

çoğunlukla şiddetli sulu ishale neden olan mikroskopik bir parazit. CDC'ye göre hastalık, sık ve zaman zaman "patlayıcı" olarak tanımlanan bağırsak hareketlerine yol açabiliyor. Vakalar genellikle ilkbahar sonu ve yaz aylarında artıyor.

Parazit, dışkıyla kirlenmiş sulama suyuna maruz kalan meyve ve sebzeler yoluyla insanlara bulaşabiliyor. Hastalık genellikle yaşamı tehdit etmiyor ve antibiyotiklerle tedavi edilebiliyor.

ABD'de Cyclospora vakaları son yıllarda düzenli olarak artıyor. Daha önce en yüksek vaka sayısı yaklaşık 4 bin 700 ile 2019 yılında kaydedilmişti. Ancak mevcut salgın bu rekoru geride bıraktı.

Salgının merkez üssü olarak görülen Michigan eyaletinde 5 binden fazla doğrulanmış vaka bulunurken, diğer eyaletlerde de 2 binden fazla olası ve şüpheli vaka bildirildi.

Şimdiye kadar salgına bağlı ölüm kaydedilmedi. Ancak Michigan'da 100'den fazla kişi hastaneye kaldırılırken, diğer eyaletlerde de onlarca kişinin tedavi altına alındığı bildirildi.

İklim değişikliği etkisi
Uzmanlar Cyclospora vakalarındaki artışı hem iklim değişikliğine hem de gelişen teşhis yöntemlerine bağlıyor.

Hem Taco Bell hem de Taylor Farms daha önce de gıda kaynaklı salgınlarla gündeme gelmişti. Taylor Farms, 2013'te salata karışımlarıyla bağlantılı Cyclospora salgını ve 2024'te McDonald's'ta servis edilen soğanlarla ilişkilendirilen E. coli bakteri salgını nedeniyle de soruşturmalara konu olmuştu..

LILLY, ATAIBECKLEY’İ SATIN ALARAK DIRENÇLİ DEPRESYON TEDAVİSİNDE YENİ BİR ÇİĞİR AÇMAYA HAZIRLANIYOR

Küresel ilaç devi Eli Lilly and Company, psikiyatri ve zihinsel sağlık alanında son yılların en büyük adımlarından birini atıyor. Şirket, klinik aşamadaki biyofarmasötik liderlerinden AtaiBeckley’i toplamda 3,8 milyar dolara ulaşabilecek bir anlaşmayla bünyesine katacağını duyurdu. Geleneksel antidepresanların aksine, beyindeki sinaptik bağlantıları yeniden yapılandırmayı hedefleyen “hızlı etkili nöroplastojenler” üzerine odaklanan bu hamle, özellikle tedaviye dirençli depresyon (TRD) yaşayan milyonlarca hasta için yeni bir dönemin kapısını aralayacak.

Lilly, AtaiBeckley’i 3,8 Milyar Dolara Varan Anlaşmayla Satın Alıyor: Dirençli Depresyon Tedavisi İçin Dev Adım

İlaç sektörünün öncülerinden Eli Lilly and Company (NYSE: LLY) ve zihinsel sağlık koşullarına yönelik yenilikçi tedaviler geliştiren klinik aşamadaki biyofarmasötik şirketi AtaiBeckley Inc. (Nasdaq: ATAI), Lilly’nin AtaiBeckley’i satın alması konusunda kesin bir anlaşmaya vardıklarını duyurdu. Anlaşma, Lilly’nin nörobilim alanındaki boru hattını (pipeline) genişleterek psikiyatri dünyasının en zorlu sorunlarına çözüm üretme kararlılığını ortaya koyuyor.

Anlaşmanın Finansal Detayları ve Yol Haritası

Anlaşma şartları doğrultusunda Lilly, satın almanın tamamlanmasıyla birlikte AtaiBeckley’nin tedavüldeki tüm hisselerini hisse başına nakit 6,75 dolar karşılığında satın alacak. Bu peşin ödeme kısmı, yaklaşık 2,8 milyar dolarlık bir toplam hisse değerini (aggregate equity value) temsil ediyor.

Buna ek olarak hissedarlar, belirli geliştirme ve ruhsatlandırma dönüm noktalarına ulaşılması durumunda hisse başına 2,50 dolara kadar çıkabilecek bir Koşullu Değer Hakkı (CVR) elde edecek. Bu CVR’in potansiyel toplam değeri ise yaklaşık 1,0 milyar dolara tekabül ediyor ve böylece anlaşmanın toplam boyutu 3,8 milyar dolara ulaşıyor.

CVR kapsamındaki ek ödemelerin takvimi

ve koşulları şu şekilde belirlendi:

VLS-01 programının Faz 3 klinik çalışmasının, satın almanın kapanışından sonraki 4. yıldönümünden önce başlatılması durumunda hisse başına 1,00 dolar, BPL-003 programının ABD’de onaylanması ve DEA (Uyuşturucu ile Mücadele Dairesi) tarafından yeniden sınıflandırılmasının (rescheduling),

kapanıştan sonraki 5. yıldönümünden önce gerçekleşmesi durumunda hisse başına 0,50 dolar, VLS-01 programının ABD’de onaylanması ve DEA tarafından yeniden sınıflandırılmasının, kapanıştan sonraki 7. yıldönümünden önce gerçekleşmesi durumunda hisse başına 1,00 dolar. Satın alma işlemi için belirlenen hisse başına 6,75 dolarlık peşin ödeme bedeli, AtaiBeckley hisselerinin 15 Temmuz 2026 tarihi itibarıyla son 30 günlük hacim ağırlıklı ortalama işlem fiyatına göre yaklaşık %40’lık bir primi temsil ediyor. Her iki şirketin yönetim kurulları tarafından onaylanan işlemin, AtaiBeckley hissedarlarının onayı ve resmi kurum izinlerinin alınması gibi mutlak kapanış koşullarının yerine gelmesinin ardından, 2026’nın üçüncü çeyreğinde tamamlanması bekleniyor.

Depresyon Tedavisinde Ezber Bozan Yeni Mekanizma: Nöroplastojenler

AtaiBeckley, hızlı etkili nöroplastojenler alanında öncü bir klinik portföye sahip. Şirketin geliştirdiği tedaviler, sadece nörotransmitter seviyelerini (örneğin serotonin) hedefleyen geleneksel antidepresanlardan farklı bir mekanizmaya dayanıyor.

Güncel araştırmalar, tedaviye dirençli

depresyon (TRD) ve diğer ciddi zihinsel sağlık sorunlarının, beynin duyu durum yönetiminden sorumlu bölgelerindeki sinaptik plastisitenin (sinir hücrelerinin bağ kurma ve güçlenme yeteneği) kaybıyla ilişkili olduğunu gösteriyor. AtaiBeckley’nin ilaç adayları ise bu sinaptik bağlantıları geri kazandırmayı ve yeni sinirsel bağların büyümesini teşvik etmeyi amaçlıyor.

Öncü Programlar: BPL-003 ve VLS-01

Satın almanın odağında yer alan temel varlıklar şunlar:

BPL-003 (Mebufotenin Benzoat): Tedaviye dirençli depresyon hastaları için geliştirilen, burundan uygulanan (intranazal) sentetik bir 5-MeO-DMT formudur. Yapılan Faz 2b klinik çalışmasında, BPL-003 uygulanan hastaların klinik vizitinden (ortalama 2 saat süren bir gözlem süresi) hemen sonra depresif semptomlarında hızlı ve kalıcı azalmalar gözlemlenmiş ve bu olumlu etkilerin aylarca devam ettiği kanıtlanmıştır.

VLS-01: Şirketin klinik aşamadaki bir diğer önemli nöroplastojen adayıdır. “Milyonlarca İnsan Çaresizce Çözüm Bekliyor”

Lilly Nörobilim Grubu Başkan Yardımcısı ve Başkanı Carole Ho, satın alma hakkında yaptığı açıklamada şu ifadelerle yer verdi:

“Tedaviye dirençli depresyon, birden fazla tedavi seçeneği denendikten sonra bile kalıcı olmaya devam ediyor. Milyonlarca insan hala bir rahatlama arayışı içinde ve işe yarayacak bir tedaviye çaresizce ihtiyaç duyuyor. AtaiBeckley’nin geliştirilmekte olan araştırma aşamasındaki tedavilerini ileriye taşımak, bize bu durumu değiştirme konusunda gerçek bir şans sunuyor.”

Herhangi bir finansman koşuluna bağlı olmayan bu dev işlem kapsamında, AtaiBeckley’nin ana hissedarlarından Apeiron Investment Group, Ltd. ile şirketin tüm yönetim kurulu üyeleri ve yöneticileri, anlaşmayı desteklemek amacıyla oylama sözleşmelerini imzalamış bulunuyor.

Hedefte Çözünmesi İçin Tasarlandı

Mide asidine dayanıklı,
bağırsakta çözüldüğü
bilimsel çalışmalarla
kanıtlanan bitkisel kapsül

- Likit ya da toz dolum için uygundur.
- Bağırsakta çözünmesi için geliştirilmiştir.
- Mide asidine hassas içeriklerin doğrudan bağırsakta salınması sağlar.
- Hoş olmayan tat, koku ve sindirim etkilerini maskeler.
- Ek kaplama veya kimyasal işlem gerektirmeyen sade üretim süreci sağlar.
- Temiz etiket gibi tüketici taleplerine uygun bitkisel çözüm.

Renk ve ebat bilgileri için lütfen bizimle iletişime geçin

BAYFAR MEDİKAL TİCARET VE DANIŞMANLIK A.Ş.
Küçükbakkalköy Mahallesi Kocaceviz Caddesi No:11
34750 Ataşehir - İstanbul - Türkiye
Tel: +90 216 380 44 55 (Pbx) - Faks: +90 216 380 44 52
www.bayfar.com / bayfar@bayfar.com

Üstün Kalite Standardında Bitkisel Kapsül

Fiziksel olarak kararlı polimer yapısı,
zorlu ısı ve nem koşullarına dayanıklıdır.
Neme duyarlı bileşenler için uygun
düşük nem içeriğine sahiptir.

- Likit ya da toz dolum için uygundur.
- Isıya, neme ve rutubete duyarlı bileşenler için uygundur.
- İçerik ile çapraz etkileşime girmez.
- Vegan, vejeteryan regülasyona uygundur.
- Helal, Kosher sertifikalıdır.
- Temiz etiket gibi tüketici taleplerine uygun bitkisel çözüm.

Renk ve ebat bilgileri için lütfen bizimle iletişime geçin

BAYFAR MEDİKAL TİCARET VE DANIŞMANLIK A.Ş.
Küçükbakkalköy Mahallesi Kocaceviz Caddesi No:11
34750 Ataşehir - İstanbul - Türkiye
Tel: +90 216 380 44 55 (Pbx) - Faks: +90 216 380 44 52
www.bayfar.com / bayfar@bayfar.com

E

Türk ilaç ve eczacılık sektöründeki yasal düzenlemeler, borsa gelişmeleri, fiyatlandırma politikaları ve sendikal açıklamaları içeren son güncel haberler

Türk İlaç'ın Askıya Alınan Ruhsatı Yeniden Aktif Edildi

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİTCK), Türk İlaç firmasına ait aşı ürününün ruhsat askı durumunu kaldırarak yeniden aktif statüye getirdi.

Şirket tarafından Kamuyu Aydınlatma Platformu'na (KAP) yapılan açıklamaya göre, "Tetadif 0.5 ml IM Enjeksiyonluk Süspansiyon" isimli ürüne ait ruhsatın askıya alma işlemleri iptal edildi. TİTCK sisteminde 17 Temmuz 2026 itibarıyla yapılan güncelleme ile ürün yeniden resmi olarak kullanım ve satış hakkı kazandı.

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE İLAÇ VE
TIBBİ CİHAZ KURUMU

TİTCK'dan Eczacı Yerleştirme Sistemi (EYS) Sonuçları Duyurusu

Eczacı Yerleştirme Sistemi sonuçları açıklanırken, hak kazanan eczacıların Ekim ayına kadar il veya ilçe sağlık müdürlüklerine başvurmaları gerektiği bildirildi.

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİTCK) tarafından yapılan duyuruda, EYS yerleştirme sonuçlarının erişime açıldığı belirtildi. Kontenjan hakkı kazanan eczacıların, yasal yönetmelikler gereği en geç 14 Ekim 2026 Çarşamba günü mesai bitimine kadar açılış ve nakil başvurularını tamamlamaları gerekiyor.

İlaç Sektörünün Sürdürülebilirlik Gücü Giderek Azalıyor

TEİS Genel Başkanı Ecz. Nurten Saydan, ilaç Euro kuru ile reel döviz kuru arasındaki makasın açılmasının eczacılık sektörünü zayıflattığını açıkladı.

Tüm Eczacı İşverenler Sendikası tarafından paylaşılan verilere göre, son dönemde ilaç avro kurunda kısmi artışlar yapılsa da bu durum yapısal sorunları çözmedi. Sektörün son 11 yılda hacim bazında %28,8 büyümesine rağmen, değer bazındaki reel büyümenin %27,9'da kalması finansal sürdürülebilirliği tehlikeye atıyor.

Sağlık ve İlaç Politikalarında 2026 Bir Eşik Noktası

Türk Eczacıları Birliği (TEB), enflasyon ve döviz baskısının ilaç ile eczacılık alanındaki öngörülebilirliği ciddi şekilde kısıtladığını vurguladı.

Türk Eczacıları Birliği (TEB) yayımladığı analizde yüksek enflasyon, sıkı para politikaları ve Kamu Kurum İskontosu (KKİ) yükünün eczaneleri ekonomik bir çıkmaza sürüklediğini belirtti. Yenilikçi tedavilere erişimde gerileme yaşandığı aktarılırken, eczacıların finansal bir aracı konumuna itilmesinin önüne geçilmesi gerektiği aktarıldı.

Bitkisel Tıbbi ve Aromaterapötik Ürünlere Yeni Yönetmelik

TİTCK, geleneksel bitkisel tıbbi ürünler ve aromaterapötik ürünlerin ruhsatlandırılmasına yönelik yeni yönetmelik değişikliklerini yayımladı.

TEİS resmi kanalları üzerinden yapılan duyuruya göre, Resmi Gazete'de yayımlanan yeni kararlarla birlikte "Geleneksel Bitkisel Tıbbi Ürünler Ruhsatlandırma Yönetmeliği" ile "Aromaterapötik Ürünler Hakkında Yönetmelik" yürürlüğe girdi. Bu düzenleme ile bitkisel içerikli sağlık ürünlerinin eczane pazarındaki standartları yeniden belirlendi.

Türk İlaç Borsa İstanbul'da Yakın İzleme Pazarı'na Alındı

Borsa İstanbul, konkordato başvurusunda bulunan Türk İlaç ve Serum Sanayi'nin paylarını Yakın İzleme Pazarı'na taşıma kararı aldı.

Matriks Data ve KAP bildirimlerine göre, mahkemeden 3 ay geçici mühlet kararı alan şirketin hisse-lerinin işlem sırası kapatılarak Yakın İzleme Pazarı'na geçişi gerçekleştirildi. Şirket, finansal yeniden yapılandırma sürecinin devam ettiğini duyurdu.

Küresel Krize Karşı Yerli Üretim Hamlesi

Türkiye ilaç pazarı hacimsel olarak büyümeye devam ederken, 2025 yılı verilerine göre pazar büyüklüğü 430,8 milyar TL'ye ulaştı.

İEİS verilerine göre ve Dünya Gazetesi'nde yer alan habere göre, Türkiye ilaç pazarı 2,7 milyar kutu satış hacmini yakaladı. Pazarda değer bazında en yüksek payı %18,8 ile onkoloji ilaçları alırken, kutu bazında ise antiromatizmal ve kardiyovasküler ilaç grupları liderliği çekti.

Türk İlaç, Pharexpo ile Münhasırlık Anlaşması İmzaladı

Türk İlaç ve Serum Sanayi, Ceo Pharma ile olan iş birliğini sonlandırarak eczane pazarı için Pharexpo ile el sıkıştı. Investing Türkiye finans servisi haberine göre, ilaç sektörünün önemli oyuncularından Türk İlaç, kendi tesislerinde üretilen ürünlerin eczane pazarındaki dağıtım ve satışı için Pharexpo firması ile yeni bir münhasırlık anlaşması imzaladığını duyurdu.

İlaç Avro Kurundaki Artış Piyasada "Yok" Sorununu Çözmedi

Nisan ayında yapılan ilaç kuru güncellemelerine rağmen eczaneler birçok kritik ilaca ulaşmakta hala zorluk yaşıyor. BirGün'de yer alan habere göre, ilaç kuru %14,92 oranında artırılarak güncellense de reel döviz kuru ile olan devasa fark nedeniyle ilaç firmaları tedariki kısıtlı tutmaya devam ediyor. Eczacılar, depolardan talep ettikleri ilaçlar için sıklıkla "yok" yanıtı aldıklarını ve hastaların mağdur olduğunu belirtiyor.

Geleceğin E-Hali 2026 Büyük Eczacılık Buluşması İstanbul'da

Pharmetic Girişimci Eczacılar Derneği (PGED) tarafından organize edilen dev eczacılık buluşması Ekim ayında gerçekleşecek.

Sektörün en büyük inovasyon ve dönüşüm etkinliklerinden biri olan Geleceğin E-Hali 2026, "Biz Değişime Hazırız" mottosuyla 22-23-24 Ekim 2026 tarihlerinde İstanbul Kongre Merkezi'nde (ICC) düzenlenecek. Kongrede dijital sağlık trendleri, yapay zeka entegrasyonu ve yeni nesil eczacılık modelleri masaya yatırılacak.

E

e-Nabız Sistemine "İlacım Nerede?" Özelliği Eklendi

Sağlık Bakanlığı, hastaların reçetelerindeki ilaçların hangi eczanelerin stoklarında bulunduğunu saniyeler içinde görebileceği yeni bir dijital dönem başlattı.

e-Nabız platformu üzerinden devreye alınan "İlacım Nerede?" uygulaması ile vatandaşlar, son 5 gün içinde düzenlenen reçetelerindeki ilaçları aratabiliyor. Sistem üzerinden en yakın nöbetçi veya normal eczane seçilerek navigasyonla yol tarifi de alınabiliyor. Eczane eczane dolaşarak ilaç arama dönemini sonlandırmayı amaçlayan bu uygulama sektörde büyük ses getirdi.

TEİS'ten "İlacım Nerede?" Uygulamasına İlişkin Kritik Başvuru

Tüm Eczacı İşverenler Sendikası (TEİS), e-Nabız'a eklenen yeni ilaç sorgulama özelliğinin mevcut haliyle eczaneler arası haksız rekabete yol açabileceğini belirtti.

TEİS tarafından Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu'na (TİTCK) yapılan resmi başvuruda, dijital sağlık uygulamalarının desteklendiği ancak bu sistemin eczane güvenliği ve rekabet dengesi açısından sakıncalar doğurabileceği uyarısı yapıldı. Sendika, uygulamanın işleyiş süreçlerinin eczacılık hukukuna uygun şekilde revize edilmesini talep etti.

TBMM ve TEB Arasında Yeni İlaç Provizyon Protokolü İmzalandı

Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) ile Türk Eczacıları Birliği (TEB), milletvekilleri ve yakınlarının ilaç temini için yeni bir provizyon anlaşmasına imza attı.

Türk Eczacıları Birliği (TEB) ile TBMM yetkilileri arasında gerçekleşen törenle birlikte, tedavi yardımları meclis tarafından karşılanan hak sahiplerinin reçete ve fatura işlemleri tamamen TEB'in kendi işlettiği provizyon sistemine (Farma Inbox) taşındı. Bu sayede meclis kapsamındaki hak sahiplerinin ilaç tedarik süreçleri dijital olarak optimize edildi.

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE İLAÇ VE
TIBBİ CİHAZ KURUMU

Özel Tıbbi Amaçlı Gıdaların Ruhsatlandırılmasında Yeni Takvim

TİTCK, klinik beslenme ürünleri ve özel tıbbi amaçlı gıdaların ruhsatlandırılma süreçlerine uyum sağlanabilmesi için tanınan geçiş süresini uzattı.

Resmi Gazete'de yayımlanan değişikliğine göre, firmaların yeni kurallara adapte olması için daha önce belirlenen takvim revize edildi. Sektör paydaşlarının mağduriyet yaşamaması ve ürün arzında kesinti olmaması amacıyla son uyum tarihi resmi olarak 1 Temmuz 2026'ya kadar esnetilmişti. Süre tekrar uzatıldı.

Küresel Analiz: Türkiye İlaç Pazarı Dünyada 19. Sırada

IQVIA ve İEİS tarafından ortaklaşa hazırlanan "Türkiye İlaç Sektörü Raporu" pazarın güncel büyüklüğünü ve küresel konumunu ortaya koydu.

İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası (İEİS) verilerine göre, dünya ilaç pazarı toplamda 1,9 trilyon dolar hacme ulaşırken, Türkiye bu sıralamada dünya genelinde 19. sırada yer aldı. Ülke içindeki yerelleşme stratejileri sayesinde, kutu bazında (hacimsel olarak) yurt içindeki ilaç ihtiyacının yaklaşık %76'sı yerli üretim tesisleri tarafından karşılanıyor.

Ciro Sınırını Aşan Eczaneler İçin e-İrsaliye Zorunluluğu Başladı

Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) mevzuatları uyarınca, belirli bir hasılat barajının üzerinde kalan eczaneler dijital irsaliye sistemine geçiş yaptı.

Vergi usul kanunu genel tebliğleri doğrultusunda, brüt satış hasılatı 10 Milyon TL ve üzerinde olan eczanelerin 1 Temmuz 2026 tarihi itibarıyla zorunlu olarak e-İrsaliye sistemine dahil olması gerekiyordu. Sektör temsilcileri, geçiş işlemlerini tamamlamayan eczacıların cezai yaptırımlarla karşılaşmaması için özel entegratörler üzerinden başvurularını hızla tamamlaması gerektiği uyarısında bulundu.

Aromaterapi ve Majistral Ürünlere Eczane Denetimi Sıklaşıyor

Sağlık Bakanlığı, eczanelerde hazırlanan veya endüstriyel olarak üretilen bitki çayları ile aromaterapötik ürünlerin standartlarını yeniden belirledi.

TİTCK'nın Resmi Gazete'de yayımladığı yeni yönetmeliklerle, Aromaterapötik Ürünler için zorunlu ruhsatlandırma, sınırlı satış kanalı ve sıkı denetim dönemi resmen başladı. Yeni kararlarla birlikte aktar veya internet gibi kontrolsüz mecralarda satılan tıbbi etkili bitkisel karışımların halk sağlığını tehdit etmesini önlemek amacıyla eczane kanalı tek yetkili kılınarak takip mekanizmaları güçlendirildi.

Eczanelerde Vitrin Dönemi Bitiyor: Satışta Dijital Ekran Teknolojisi

Teknolojik alt yapı sağlayıcıları, eczane içi pazarlama ve hasta bilgilendirme süreçlerini tamamen dijital panellere taşıyan sistemler geliştirdi.

Sektörel yazılım firmalarının eczanelere özel geliştirdiği dijital ekran çözümleri sayesinde, artık dermokozmetik ve gıda takviyesi gibi ürünlerin tanıtımları raflardan ziyade akıllı ekranlarda yapılıyor. Bu yöntemle eczaneye giren hastaların doğru ürüne yönlendirilmesi sağlanırken, kampanya ve sağlık bilgilendirmeleri de anlık olarak güncellenebiliyor.

TEB ve SGK Arasında MEDULA Altyapısı İçin Kritik Görüşme

Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti, son dönemde MEDULA sisteminde yaşanan sistemsel kesintileri çözmek adına SGK yetkilileriyle masaya oturdu.

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü ile yapılan toplantıda, reçete onay sistemindeki (MEDULA) teknik aksaklıkların sahada hem eczacılara ciddi iş yükü getirdiği hem de hastaların ilaca erişimini geciktirdiği aktarıldı. SGK yetkilileri, sistem altyapısının modernizasyonu ve kesintilerin önlenmesi için geniş kapsamlı bir teknolojik iyileştirme çalışmasının yürütüldüğünü açıkladı.

Eczanelere Yönelik "İş Sağlığı ve Güvenliği Rehberi" Hazırlanıyor

Türk Eczacıları Birliği, eczane çalışanlarının haklarını korumak ve güvenli çalışma alanları yaratmak için yeni bir kılavuz hazırlığı başlattı.

TEB Genel Merkezi'nde yapılan komisyon toplantısında, "Eczanelere Yönelik İş Sağlığı ve Güvenliği Rehberi" projesinin ilk adımları atıldı. Rehber; eczanelerdeki kimyasal majistral ilaç hazırlama alanlarının güvenliği, ergonomik çalışma koşulları, nöbet saatlerindeki güvenlik önlemleri ve iş kazalarını önlemeye yönelik eczacılara rehberlik edecek yasal yükümlülükleri içerecek.

BU İS SİZDEN Mİ

İnci Etkisi

70 r
Ceramon

ŞİLTİ GELİYOR?

0 mg
nosides

2 Haftada
Etki

Dalin Care ile Tüm Aileniz için* Yeni Nesil Güneş Koruması

3'lü Seramid + Aloe Vera

- ✓ SPF 50+ çok yüksek güneş koruması
- ✓ UVA, UVB ışınlarına karşı koruma
- ✓ Hassas ciltler için de uygun
- ✓ Yüz & vücut
- ✓ Suya karşı dayanıklı
- ✓ Parfümsüz

kodu okut,
dalin care'i keşfet
f /dalincare

Kopas
KOZMETİK

genveon

Seçkin
Eczanelerde!

*Stick güneş kremi doğumdan itibaren, güneş losyonu 3 yaş ve üzeri tüm aile bireylerinin kullanımına uygundur.
**2025 Altın Havan jüri değerlendirmesine göre